

BULGARIAN
BASIC COURSE

Area Studies

February 1971

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

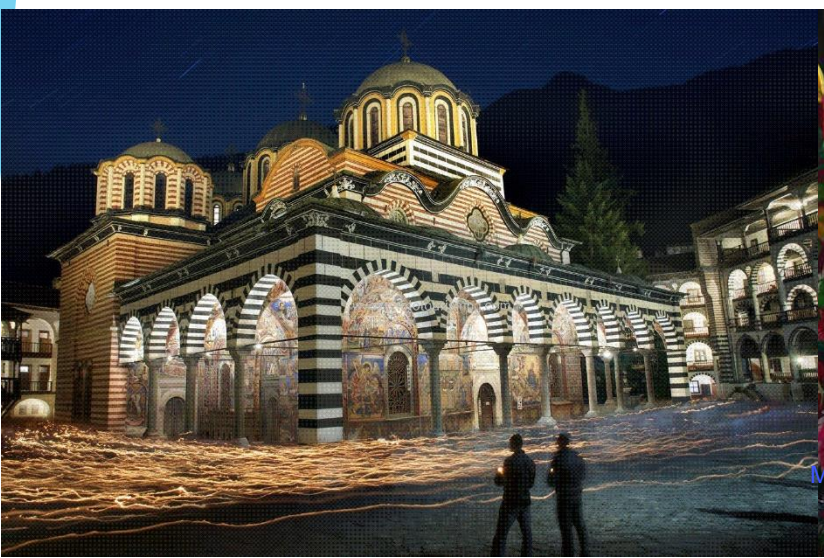

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

PREFACE

This volume consists of twenty-three area studies of various lengths, for use in the Advanced Phase of the Basic Course and during the Intermediate Course.

The studies may be introduced in class, studied at home, then discussed in class next day, or they may be assigned for study and reporting as the instructor directs, depending on the length and nature of the item.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

TABLE OF CONTENTS

		Page
1.	Early Bulgarians	1
2.	People's Republic Bulgaria	6
3.	George Dimitroff	12
4.	The Redheaded Dictator	15
5.	The People's Tribunal	28
6.	Dimitroff's Constitution	42
7.	Twenty-five Years of Red Slavery	51
8.	Livelihood	55
9.	Education	65
10.	Institutions of Higher Education	70
11.	The Bulgarian Church	103
12.	Saint Clementine's Church	113
13.	Saint Clementine's Academy	115
14.	Armed Forces	118
15.	Military Schools	124
16.	Trade	127
17.	Sports	132
18.	Tourism	139
19.	Spas	151
20.	"Bulair"	156
21.	Ivan Vazov	157
22.	Christo Botev	167
23.	"Martenitsi"	170

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ПРАБЪЛГАРИ

Има много теории по отношение на прабългарите, които са създали първата българска държава на Балканския полуостров. Според повечето от историците прабългарите били от тюрски произход. Къде точно е била тяхната първа родина, не се знае със сигурност. Известно е само, че те са обитавали дълго време земите край Азовско море и между Кавказ и Кубан.

Под натиск на хуните, през IV в., те започнали да се разселват на запад и на североизток. За прабългарите се споменава за първи път в историята през 482 година, когато били повикани от Византия за война против остготите.

Преди това, от 435-453 г., прабългарите били влезли в Хунския племенен съюз, съставен от разни племена: славяни, готи, алани и други, обединени от хунския водач Атила.

Прабългарите били пръснати по цялата обширна територия на Хунския съюз и ги намираме през V и VI век в отвъддунавските земи, Средна Европа, па дори до река Волга. Прабългарите били навлизали във византийска територия много преди това /482 г./. Когато били в състава на хунските дружини на Атила, те взели участие в много нападения срещу Византия. През V в. те извършили първото си самостоятелно нападение срещу Византия и достигнали до Тракия.

Прабългарите живеели по родове. Всички членове на тези

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

родове били равни помежду си. Всеки род имал "боил" или "болярин", който ръководел рода, и на когото всеки се подчинявал. Няколко рода образували едно племе. Племената живеели в мирно време отделно, но те се обединявали през време на война за отбрана или за нападение. Към края на IV в. родовият строй започнал да се загубва.

По религия старите българи били езичници. Те вярвали в свещенни животни и предмети, особено камъни. Върховното им Божество било небето, наричано от тях Тангра.

Войската на прабългарите се състояла предимно от конница. Войник бил всеки здрав пълновъзрастен мъж. Войниците били въоръжени с мечове, копия и лъкове. Те били облечени в ризници и на главите си носели остри шлемове. За защита имали щитове. В първите редове на българската войска вървели стрелците с лъкове, след тях копиеносците и мечоносците. Най-отзад вървял лек обоз от коне и кобили за месо и мляко. Войниците носели суха храна-конска пастарма. Една от главните храни на прабългарите било конското месо и млякото от кобилите.

Развитието на българския народ било спънато за известно време от аварското господство през VI в. В първата половина на VII в. българите се освободили от аварите и образували свой племенен съюз, начело на който застанал вождът на племето "оногури" на име Кубрат. В този племенен съюз влизали българи, хуни и славяни. Границите на Кубратова България били: от река Днестър до река Волга и от Каспийско море до Кавказ.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Кубрат бил учил преди това във Византия и бил покръстен там. Той живял винаги в добри приятелски отношения с Византия. Кубрат царувал около 60 години. Умрял към 660 година.

След смъртта му Прабългарският племенен съюз се разпаднал. Синовете му се разделили и по този начин отслабили силата на държавата. Те отишли в различни земи със своите групи. Един от тях - Контраг, успял да създаде Волжска България между река Волга и река Кама. Столица на тази България бил град Болгар на устието на р. Кама. Тези българи приели ислама. Те достигнали до висока култура, чиито останки понастоящем се проучват. През XIII в. Волжска България загинала под ударите на татарите.

В VII в. в Италия отишла групата на другия син на Кубрат, който се наричал Алцек. Тази група се заселила близо до Беневенто край Неапол.

Друг от синовете - Кубер, се заселил в днешна Македония. Обаче нито един от тези трима синове на Кубрат не успял да създаде солидна държава. Затова те изчезнали. Те били претопени или унищожени от други народи. Единствен Аспарух, третият син на Кубрат, със своята дружина се заселил на Балканския полуостров и успял да образува своя държава на това място.

Основата на Аспаруховата група били прабългартите, които се занимавали главно с войни, обаче те не изоставяли земеделието и животновъдството си.

След разпадането на Кубратова България, Аспарух взел войските

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

си и се отправил към устието на р. Дунав и Балканския полуостров, за да търси прехрана за народа си. Оттук започнал да напада Византия в днешна Добруджа.

По това време Византия била заета във войни в Италия и в Мала-Азия. Виждайки това Аспарух преминал Дунава и заел земите в днешна Добруджа между Дунава и Черно море. Византийският император Константин IV изпратил войски срещу българите, но византийците били разбити. Аспарух се спуснал на юг и заел земите северно от Балкана. През 681 година Константин IV сключил мир, и така се образувало официално Първото българско царство. Границите на новата държава били: на юг - Стара планина, на запад - река Тимок и р. Искър, на изток - Черно море. Северната граница на тогавашна България не може точно да се определи, но се счита, че е била на север от р. Дунав в днешна Румъния и Южна Бесарабия.

С течение на вековете и под водачеството на различни царе българската държава продължавала да се разширява териториално и се издига в културно и икономическо отношение. По времето на цар Борис I през 864 година българите били покръстени и приели християнската религия. Българската църква била дълго време под религиозната власт на византийската църква. След дълги църковни борби независимостта на българската църква била извоювана.

България достигнала до върха на своята слава по време на цар Симеон I. По негово време България била на най-голяма висота и културно и военно.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Границите на тази България били: Адриатическо море на запад, Черно море на изток, Трансилвания на север и Бяло море на юг. След смъртта на Симеон Велики в 927 г. България започнала да отслабва и почти един век след това паднала под Византия в 1018 година. С това се сложило край на Първото българско царство.

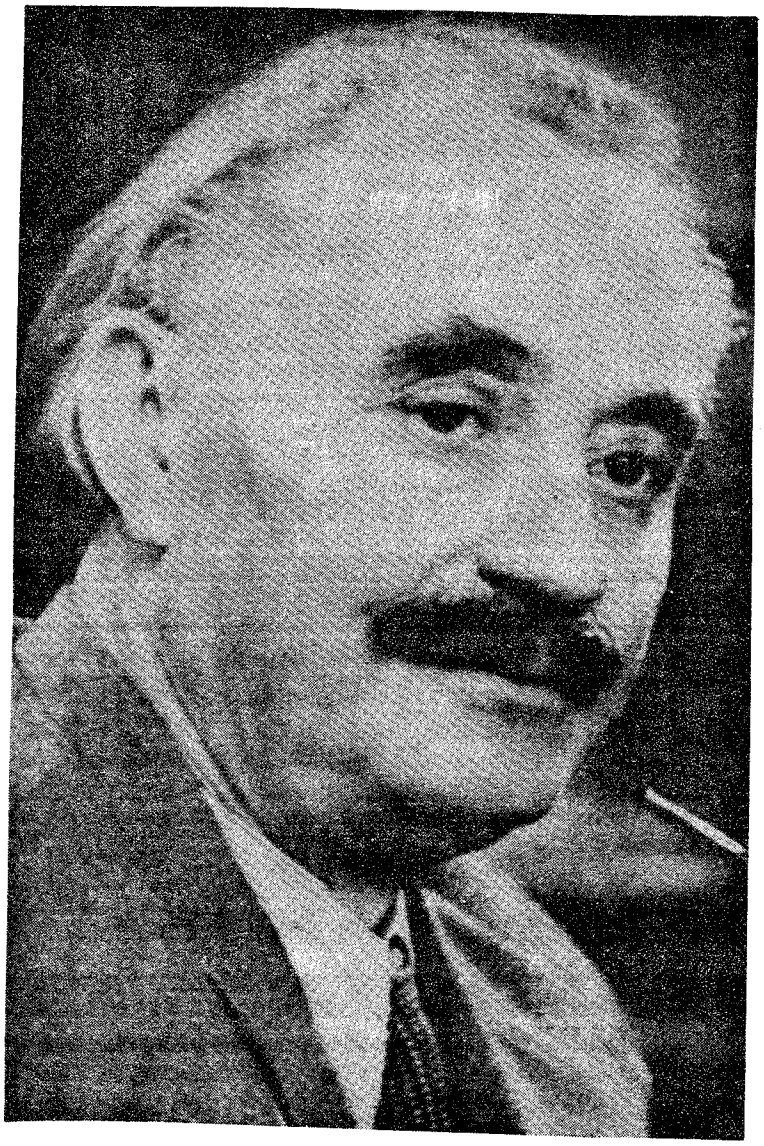

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ДЪРЖАВНО УСТРОЙСТВО НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
/Според комунистически източници/

Н.Р. България била социалистическа държава с народнодемократическа форма за управление, чиито устройствени принципи били еднородни с държавната и обществено-стопанската организация на Съветския съюз и другите социалистически страни. Тези принципи представяли последователно приложение на социалистическата демокрация. В България били унищожени експлоататорските класи и властта принадлежала на трудещия се народ начело с работническата класа, която се намирала в тесен съюз с трудовите селяни и народната интелигенция. Основните средства за производство били общонародна социалистическа собственост. Ръководна сила в обществения живот на страната била Българската комунистическа партия --БКП. Всички граждани били равноправни пред закона без разлика на пол, народност, раса, вероизповедание, образование, занятие, обществено положение и имотно състояние. Основно ръководно начало в дейността на БКП и народната власт била грижата за непрестанно повишаване благосъстоянието на всички трудещи се в страната.

Устройствените принципи на Н.Р. България били отразени в Конституцията, приета от Великото народно събрание на 4 дек. 1947 година. Според член 2-и от Конституцията цялата власт произтичала от народа и принадлежала на народа; тя се осъществявала чрез свободно избрани представителни органи и чрез допитване до

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

народа. Всички представителни органи на държавната власт се избирали от гражданите във основа на всеобщо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване. С право да избират и да бъдат избирани се ползвали всички граждани, навършили 18-годишна възраст, с изключение на поставените под запрещение и лишените от граждански права с присъда.

Право да представят кандидати в изборите за представителни органи имали политическите партии, Отечественият фронт и други обществени организиции. Народното събрание и народните съвети /окръжни и общински/ съставяли политическата основа на държавния строй на Н.Р.България. Народните представители и народните съветници били отговорни пред избирателите и можело да бъдат отзовавани от тях и преди срока, за който са избрани.

Върховен орган на държавната власт било Народното събрание, което в рамките на Конституцията било насител на държавната власт в цялата ѝ пълнота. Народното събрание било единственият законодателен орган в страната. То избирало из своята среда Президиум на Народното събрание, съставяло правителството, изменяло Конституцията, гласувало народностопанския план и държавния бюджет, решавало важните държавни въпроси--за война, мир и прочие. Народните представители се избирали от народа за срок от 4 години, по един на 25,000 жителя. Редовните сесии на Народното събрание се свиквали два пъти през годината, а извънредните сесии--по решение на Президиума или по искане най-малко на една пета от народните представители. Законодателната инициатива принадлежала на

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

правителството и на народните представители.

Президиумът на Народното събрание имал състав: председател, двама подпредседатели, секретар и 15 члена. Той бил постоянно действуващ орган: издавал укази, представял Народната република България в международните ѝ отношения, ратифицирал и денонсирал сключените от правителството международни договори и други. - Президиумът отговарял пред Народното събрание за своята дейност.

Върховен орган на държавното управление бил Министерският съвет /правителството/. Народното събрание избирало председателя на Министерския съвет, който след това представял за одобрение от Народното събрание членовете на правителството--министри и председатели на държавни комитети и комисии.

На членовете на правителството били поверени за ръководство отделните отрасли на държавното управление, за което те отговаряли пред Народното събрание, а през времето между неговите сесии --пред Президиума на Народното събрание.

Местни органи на държавната власт били народните съвети. Те били окръжни и общински /градски, районни и селски/ и се избирали от населението в територията на окръга и на общината за 3 години. Свиквали се периодически на сесии. Народните съвети, в рамките на своята компетентност, вземали решение по въпросите от местно значение съобразно със законите и общите нареждания на по-горните органи на държавната власт; грижели се за образованието, културата и здравеопазването, за опазване на социалистическата собственост и за обществения ред; провеждали социални и битови мероприятия

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ръководели съответните учреждения, предприятия и стопански организации; осъществявали задачи от общодържавно значение; подпомагали и контролирали ТКЗС; съдействували за усилване отбранителната способност на страната. Народните съвети избирали от своята среда изпълнителни комитети, които били техни изпълнителни и разпоредителни органи. Изпълнителните комитети, във основа решенията на съвета и постановленията на по-горестоящите органи на държавната власт и управление, ръководели всекидневната работа на съвета, направлявали и контролирали работата на изпълнителните комитети на по-долустоящите народни съвети в територията на съвета. При изпълнение на своите задачи окръжните и общинските народни съвети и изпълнителните комитети се опирали на инициативата и на широкото участие на народните маси /чрез постоянните комисии към народните съвети/ и на политическите, професионалните,масовите и др. организации.

Решенията на общинските народни съвети, ако били противозаконни и неправилни, можело да бъдат отменяни от окръжните съвети, а техните решения--от Президиума на Народното събрание. Изпълкомите на общинските народни съвети били подчинени както на народните съвети, които са ги избрали, тъй и на по-горните органи на държавното управление: на изпълкомите на окр. нар. съвети и на Министерския съвет. Към изпълнителните к-ти на окр. нар. съвети били придадени за ръководство всички държ. предприятия върху територията на окръзите с изключение на оставените на централно подчинение и

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

прикрепени към отделни министерства и централни ведомства. Окр. нар. съвети били административно-стопански единици с важни и широки функции. Те провеждали тази си дейност чрез управленията на промишленост,които били подчинени и на К-та на промишлеността и чрез други отдели.

Съдебната дейност в Н.Р.България била поверена на съдилищата: Върховния съд, окръжните и народните съдилища.

Съдиите били изборни и независими и се подчинявали само на закона. В правораздаването участвували също изборни съдебни заседатели. Върховният съдебен надзор върху съдилищата се осъществявал от Върховния съд на републиката, чиито членове се избирали от Нар. събрание за 5 години. Главният прокурор на републиката също се избирал от Нар. събрание за срок от 5 години. Той упражнявал върховен надзор за точното изпълнение на законите от правителствените органи, длъжностните лица и гражданите. Главният прокурор бдял за преследването и наказването на престъпленията. Той назначавал и уволнявал прокурорите в страната, които му били подчинени. /Стана ли ти ясна, драги читателю, дейността на Главния прокурор в комунистическа България?/

Държавата чрез Министерствата, централните ведомства и народните съвети осъществявала управлението на нар. стопанство, ръководела и контролирала държ. стопански предприятия /промишлени, търговски, транспортни, строителни и др./, които по правило били организирани на стопанска сметка т.е. самоиздържка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Основните устройствени принципи на държ. управление в Н.Р. България били социалистическа законност, участие на масите в управлението, социалистическо планиране, демократически централизъм. Държ. органи пазели признатите от Конституция и от законите права и свободи. Гражданите имали право на трудова почивка, социално обезпечение /пенсия, помощ и обезщетения в случай на болест, злополука, инвалидност, безработица и старост/, образование и др. Гарантирала се свободата и неприкосновеността на личността, свободата на печата, словото, събранията, митингите и манифестациите. На националните малцинства се оказвала държ. помощ за тяхното материално и културно развитие. Върховен дълг и въпрос на чест за всеки български гражданин била защитата на отечеството. Основно задължение на гражданите било да съблюдават Конституцията, да изпълняват точно и добросъвестно законите на страната и да опазват общонародния имат. Държавата подпомагала и защищавала кооперативните сдружения. Българските граждани имали право да образуват дружества, сдружения и организации, ако те не били насочени против държавния и обществения ред.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Warning: Propaganda!

Димитров

Когато в пролетния хубав мрак
Димитров пред митинга заговори,
изправен до звездите едри чак,
и прави с яка длан привичен знак —
изчезва в тебе всякаква умора.

В тържествената градска тъмнина
затихват гласове, не вее вятър
и виждаш: Стачки. Арести. Война.
Въстание в Септември. Знамена.
Безмилостно започва се борбата.

Летят куршуми. Фабрики мълчат.
Горят в очите рой звезди червени.
Не трепва той пред мъка и пред смърт,
а тръгва в неизминатия път,
заслушан вече в думите на Ленин.

С дни класата расте — расте и той.
Морякът млад е станал смел кормчия.
Подема в Лайпциг сам неравен бой
и в битките е командир-герой,
сърца безбройни с неговото бият.

А името му носи се в Мадрид,
по всичките страни, навред е родно.

То става позив, става динамит,
като зора сияе и гори
пред цялото човечество свободно.

Шуми във алените знамена,
звучи в работнически дръзки песни.
А в мрака сив на нашата страна
пред кървавата тухлена стена
в очите на разстреляните блесва.

И ето го, човешки прост, щастлив,
народното море с очи обхванал.
И мислиш си — живота ни красив
ще стане и в букака стар и див
заводи ще надминат с ръст Балкана.

Ще тича вятър в младите жита,
на люляк ще мирише край шосето
и няма да се стреля из нощта,
не ще убиват стария баща,
не ще тупти в ужасен миг сърцето...

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Warning: Propaganda!

ГОРДОСТ ЗА ВСЕКИ

Ангел Тодоров

Изминаха двайсет години от смъртта на великия син на българския народ Георги Димитров, а неговото име все така продължава да сияе с ореола на славата, заслужена от него с героичния му живот и доблестните му дела. Това име е истински международен паспорт за нас, българите. Където и да отидем — от тропическите лесове до ледената Арктика, от Индия до Египет и до Венецуела, — щом споменем, че сме българи, неизменно ни казват: „Значи от родината на Димитров". Когато бях в Дрезден и стъпих на моста, който носи името на Димитров и е украсен с неговия бюст, аз казах на съпровождащия ме немски писател Макс Цимеринг: „Интересно, ако спрем някои от хората, които минават по моста, и ги попитаме дали знаят нещо за Димитров, какво ще ни отговорят." Ние спряхме над десетина души и разговаряхме с тях — хора, случайно минаващи, ученици, домакини и работници — и се оказа, че до един знаеха много добре не само кой е Георги Димитров, но и това, че той пръв в света се е противопоставил на кафявата фашистка чума и е имал смелостта да превърне скамейката на подсъдимия в трибуна против всесилните тогава Хитлер, Гьоринг и Гьобелс.

Тая популярност Георги Димитров е извоювал със своята самоотвержена дейност като български синдикален и обществен деятел, като борец против фашизма в Германия, като ръководно лице на Третия интернационал в Москва и през последните години на живота си — като ръководител на младата българска социалистическа държава, която бърже си спечели международно признание със своята политика на мирни отношения с другите страни.

Цяла легенда е животът на Димитров като млад синдикален и политически деятел в България. Роден в 1882 г., още на дванайсетгодишна възраст — поради бедността на своите родители — той напуща училището и става печатарски работник. В професионалната организация на българските печатари Димитров израства, калява се като борец за прогресивните идеи и за светлото бъдеще на България, става висококултурен човек. Много скоро, още от млади години, той застава начело на Общия работнически синдикален съюз и проявява големи качества като организатор, оратор и публицист. И Димитров, и неговите другари посрещат с възторг и ентусиазъм Октомврийската революция и ратуват за дружбата на българския народ с руския. През 1923 г. Димитров заедно с Васил Коларов възглавява първото в света антифашистко въстание — Септемврийското въстание в България.

Своята световна известност Г. Димитров получава през 1933 г. — по времето на Лайпцигския процес. В това време

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

властта в Германия е в ръцете на Хитлер, който се стреми да нанесе удар на прогресивните сили и за да има повод за репресии над тях, обвинява Димитров и неколцина негови другари в това, че са запалили Райхстага. Въпреки тежките условия, в които е поставен, и въпреки смъртното наказание, с което е заплашен, Димитров не скланя глава, а с огромна енергия, доблест и с истинския гений на народен трибун заклеймява фашизма от самата подсъдима скамейка. Паметен ще остане неговият двубой в съдебната зала с главатарите Гьоринг и Гьобелс. Така Гьоринг, тогавашен министър-председател на Прусия, идва в съдебната зала като свидетел-обвинител против Димитров, заедно с цяла свита от свои подчинени — и с голяма помпозност и надутост говори за Димитров и другарите му като подпалвачи, на Райхстага. Димитров обаче скоро го приковава на позорния стълб на лъжците и фалшификаторите със своите въпроси и контраобвинения, прави смешен и безпомощен тоя, който в това време се смята за всесилен. Когато разяреният Гьоринг се нахвърля със заплахи срещу Димитров, последният му отправя убийствените думи, които прозвучават като шумна плесница: „Вие се боите от моите въпроси, господин министър-председателю!“ И това става в едно време, когато Германия е изпълнена с концентрационни лагери, дето загиват милиони хора, когато страната е превърната в стенещо гробище. Не по-малко забележителни са думите на Димитров в процеса, с които той отхвърля обидните обвинения, че бил „див българин“. По цялото земно кълбо стават известни думите му, че когато немските императори са говорели на немски език само с конете си (официалният език на немската върхушка през феодализма е бил латинският), българите вече са имали своя писменост и култура. В защита на Димитров се вдигат милиони хора в света — сред тях са и нашите сънародници, живеещи в други страни. Те защищават своя съотечественик, българина, който прослави България в целия свят.

Славна е дейността на Георги Димитров и след освобождението му от хитлеристкия затвор. Тая дейност — и в Москва, и в София — до смъртта му на 2 юли 1949 г. — прибавя нови, светли страници в златната летописна книга на неговия живот. И всеки, който посети София — а нашата родина е посещавана от милиони хора от четирите краища на света, — счита за свой дълг да се отбие в мавзолея на Георги Димитров, да го види. Защото той е самата съвест на човечеството. И — една голяма слава за нашата родна България...

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕРВЕНОКОСАТА ДИКТАТОРКА

Американското месечно списание "Космополитен" обнародва в септемврийската си книжка от 1945 г. следната статия от известния американски журналист Чарлс Лениус.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕРВЕНОКОСАТА ДИКТАТОРКА

/Зад кулисите на руската окупация на Балканите, ЦОЛА ДРАГОЙЧЕВА, едно женско оръдие на Сталин, размахва камшик над България и предава всекиго на смърт, който дръзва да има противно мнение./

На 2 февруари 1945 година, към 7 часа вечерта, около стотина лица в централния затвор на София се приготовляваха да бъдат изведени в ледено студената българска нощ, за да бъдат разстреляни. Те бяха осъдени на смърт същия ден след обяд от така наречения "Народен съд" и то по една изключителна процедура. Това бяха министри, народни представители, регенти, генерали, един княз и хора от дворцовата среда на неотдавна починалия цар Борис.

Недалеч оттам в луксозна вила на улица "Велико Търново" чакаше търпеливо жената, която бе подготвила тяхната смърт и бе настоявала за това. Това бе 46 годишната Цола Драгойчева, преди едно обикновено червенокосо селско момиче, сега женският диктатор на България, отговорен само пред Кремъл. През осемтях месеца, които прекарах в България, аз чух твърде много работи за нея. Аз бях първият кореспондент, който има случая да говори с нея след превратa на 9 септември 1944 година, когато Отечественият фронт, коалиция от левичарски политически групи, заграби властта. Госпожа Драгойчева, главната фигура зад кули-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

сите на тази коалиция, извлече най-голяма полза от станалото. Тя зае ключевото положение като секретарка на Централния комитет и двигател на цялото управление. Още при първата ни среща тя ми заяви: "Аз употребявам всички сили, за да държа Отечествения фронт сплотен, а за да постигна това, трябва естествено да имам цялата власт в ръцете си."

Тази второфевруарска вечер бе доказателство за нейното могъщество. Тя отказа да се вслуша във възраженията на некомунистическите министри, че толкова неочаквано голяма строгост би уплашила българския народ и би направила лошо впечатление на външния свят. Тези министри, както и българският народ, допускаха най-много десет до петнадесет смъртни присъди. Те не очакваха да бъдат осъдени на смърт цяла стотина политически мъже,повечето от които са били меродавни в управлението не повече от обикновения канцеларски чиновник на царя, осъден на доживотен затвор.

Но червенокосата диктаторка стисна своите тънки, прави устни и даде ултиматум: "Те трябва да умрат! Българският народ трябва да бъде превъзпитан. Да не ви е грижа какво ще каже останалият свят. Целият съюзнически печат иска кръвта на военнопрестъпниците. Е добре, ние ще им я дадем. Нима обвиняемите не са осъдени като фашисти?! Това е достатъчно."

Цола Драгойчева може да бъде описана като най-обикновена жена. Тя има среден ръст и лице покрито с лунички. Пра-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

вилното ѝ лице е дълбоко набраздено. Това ще да са следите от затвора, където тя е прекарала почти една трета от живота си. Нейните врагове — а тя ги има много — казват, че лицето ѝ е зло, докато нейните приятели — те са твърде малко — твърдят, че било характерно лице. В действителност белязаното ѝ от затворничеството лице, е лице на преждевременно застаряла жена. От време на време лицето ѝ се изкълчва в принудена, студена усмивка. Аз останах с впечатление, че тя е студена жена, която е пожертвувала всичко в живота си заради "делото".

Бидейки шеф на България, тя е мъчно достъпна. Аз се срещнах за първи път с нея в нейния кабинет близко до Съдебната палата. Половин дузина мъже, въоръжени с шмайзери, охраняват входа на зданието; по един или двама стоят на всяко стъпало, а други четирима по коридорите. Кабинетът на диктаторката се намира на третия етаж. Самият кабинет е малък, гол и хладен. Госпожа Драгойчева носи обикновено, черно, астраганено палто с висока яка. Зад писалищната маса е окачен портрет на Сталин. Единствената украса на помещението него ден беше един букет от бели хризантеми, поставени на една маса настрана.

Ръкостискането на Цола е силно, а гласът ѝ — твърд и с металичен тон. Тя ми разказа своето житие спокойно. Била родена в Бяла Слатина, малко селско градче в Северна България. Родителите ѝ, както казва тя, били от градски произход. През време на Първата световна война посещавала девическата гимна-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

зия, а по-сетне взела докторат по педагогия в Софийския университет. "Нашето семейство живееше тясно и сдушено — каза тя —, ала дойде войната. Баща ми и брат ми трябваше да отиват на фронта, и у мен се породи тогава ненавист срещу войната. Тази ненавист ме насочи към комунизма, и през 1919 година аз станах членка на партията. Създаването на нашата местна комунистическа партия бе пряко отражение на руската революция. Аз се отдадох всецяло на борбата. Първият мой голям принос в работа на партията бе преди и през време на еднофронтовската земеделско-комунистическа революция през септември 1923 година. В селата на нашата околия аз лично дадох сигнал за въстанието. Акцията пропадна, и аз бях осъдена на 9 месеца затвор."

След освобождението ѝ от затвора тя продължила да работи в комунистическата партия, като организаторка за нова революция. През април 1925 година, когато комунистите хвърлиха във въздуха катедралата Св. Неделя, за да убият и самия Цар Борис, тя била отново арестувана.

"Този път — каза тя — аз бях бита и измъчвана. Посетне бидох осъдена на смърт. Аз щях да бъда екзекутирана, ако не се бяха застъпили за мен чуждестранни журналисти и интелектуалци. Бях спасена благодарение на един български закон, според който смъртната присъда се заменя автоматически с доживотен затвор, ако осъденият не бъде екзекутиран в продължение на година и половина от издаване на присъдата."

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Други българи ми обясниха по-късно истинската причина, поради която Цола не била екзекутирана. Това се дължело на един български закон, който забранявал екзекуциите на бременни жени. Както ми казаха, на Цола се отдало по някакъв начин, след като излежала около една година в затвора и екзекуцията изглеждала неизбежна, да забременее. Докато детето се роди, изтекло определеното време, и присъдата била заменена с доживотен затвор.

Цола лежала в затвора 8 години. Тя била освободена по силата на обща амнистия, дадена от Цар Борис, след което тя заминала за СССР. Там се срещнала с Георги Димитров, комунистическият герой от пожара в Райхстага, който представлява днес идеала на българската комунистическа партия. Той въвел Цола в интимните работи на Третия интернационал.

"Аз престоях три години в Русия, каза ми тя. Там получих политическа школовка с неоценима стойност. Моите връзки с Москва са тесни и неразривни."

Госпожа Драгойчева се върнала в 1936 година в България и станала членка на Централния комитет на комунистическата партия. През 1936 година била обвинена в противодържавни акции. Тя напуснала лагера с по-голям фанатизъм откогато и да било порано. В края на 1941 година тя била отново арестувана заедно с 18 други комунисти заради комунистическа агитация. Когато била в пловдивския затвор, тя скъсала отношенията си със своя не-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

законен съпруг. Комунистите твърдят, че той, за да спаси Цола, бил издал партийни тайни. Цола обаче веднага го денонсирала.

Скоро след това тя бива затворена в манастира Св. Никола всред Родопите близко до Пловдив.

"Измъчваха ни с цел да изтръгнат от нас партийни тайни, ала никой не издаде нищо. През декември можах да избягам в бурна, снежна виелица заедно с една партийна другарка. Когато удари часът за бягство, ние бяхме по чехли, но въпреки това можахме да стигнем до Пловдив в ужасен студ, където другари ни укриха. Най-сетне се добрахме до София. Скоро проникнаха слухове, че съм се намирала в София, и през 1942 година аз станах отново главна обвиняема в един противокомунистически процес. Бях пак осъдена на смърт, но успях да подкупя полицията."

Цола и Антон Югов, един вечно усмихнат пловдивски тютюноработник, сега вътрешен министър, били единствените комунистически дейци останали на свобода. Така цялата тежест на партийното ръководство легнала върху тях.

Превратът на 9 септември 1944 година внесъл обрат в живота на Цола. Константин Муравиев, средно надарен земеделец, бе образувал демократическо правителство, обаче можа да се задържи само 7 дена на власт. Той пое управлението от Иван Багрянов, който през август бе поискал примирие от съюзниците, без обаче да срещне голяма отзивчивост от тяхна страна.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

На 8 септември 1944 година след пладне аз имах разговор с министър Муравиев във Военното министерство. Точно на този ден бях пристигнал в България. Муравиев беше дал обща политическа амнистия на политическите затворници и бе върнал на всички партизани пълните им граждански права. Той искаше да сключи примирие със съюзниците, но от страна на британското и американско външни министерства се действуваше много бавно. Обявяването на война на Германия от страна на България бе въпрос само на часове. Муравиев каза, че русите, които бяха обявили война на България преди три дена, нямало да срещнат съпротива на българска земя. Докато водехме този разговор, един български полковник донесе вестта за оставката на Богдан Филов, един от тримата регенти, които управляваха вместо малолетния седем годишен Цар Симеон Втори. Муравиев ми показа самата оставка. На една траурна бланка бе сложил подписа си човекът, който като министър-председател бе подписал Тристранния пакт през 1941 година, малко преди германското нахлуване в Гърция и Югославия. Муравиев бе доволен без да подозира в оня момент ни най-малко какво му готви Цола Драгойчева.

В три часа след полунощ майсторски подготвената акция на Цола започна. Тежки танкове заеха стратегическите пунктове на София. Половин дузина заобиколиха Военното министерство. Хора, въоръжени с шмайзери и картечници, гъмжаха из коридорите и слагаха ръка на всичко. Нахълталите превратаджии изхвърлиха

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Муравиев, който сега, заедно със своето правителство, излежава наложеното му наказание — доживотен затвор.

Превратът мина в София без кръвопролития, обаче насилия били станали най-вече из планинските и изолирани краища. На следното утро бе обявен Отечественият фронт, рожба на Цола Драгойчева. Тази правителствена коалиция се състоеше от представители на комунистическата партия, на земеделската партия, на социалистическата партия, на радикалната партия и на "Звено", една група наляво ориентирани интелектуалци и офицери, които изповядваха прогресивни идеи. Планът сполучи, а Цола и нейните комунисти се заловиха на работа. Новият кабинет не бе дори още образуван, когато комунистите, които контролираха въоръжените шумкаджии, започнаха да действуват. Нещо по-вече. Руснаците бяха вече на границата на България. "Кой по-добре от нас — казаха комунистите — би могъл да преговаря с руснаците?!" Този аргумент се оказа ефикасен, и така те още от началото разполагаха с повече власт, отколкото им беше предвидено в тази коалиция.

В самото начало още комунистите настояваха и получиха Министерството на вътрешните работи и народно здраве, под чието ведомство беше и полицията, и Министерството на правосъдието, което бе от първостепенно значение за придобиване на абсолютна власт. Мургавият, златозъб и школуван в Москва Антон Югов излезе от скривалището си и взе в свои ръце пълен контрол над

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

българската полиция. Тодор Павлов пък стана първият комунистически регент познат в историята.

За една седмица новото правителство реквизира хотелите, за да прибере там хилядите политически затворници. Други хиляди българи, най-вече в провинцията, биваха избивани или изчезваха. Още преди българите да могат да разберат грижливо подготвените "спонтанни" демонстрации, подобно на хора, събуждащи се от сън, започна да им става ясно, че се намират под терористически режим.

След като руснаците окупираха цялата страна, положението се влоши още повече. Присъствието на съветски войски даде повод на комунистите да се чувстват още по-могъщи. Обисците, заповядани от Отечествения фронт, се превърнаха в зловещ лов на фашисти. Всички онези, които някога са били против комунистите, бяха обявени за фашисти. Много частни спорове и вражди често биваха ликвидирани само с прикачването на прозвището "фашист".

Шумкаджиите на Югов бяха опиянени от власт. Не остана град в България, където те да не убиват, плячкосват и грабят. Жените не смееха вече да носят хубаво облекло, кожи или скъпоценности от страх, че техните съпрузи могат да бъдат преследвани като капиталисти. Жени — шумкаджийки, повечето млади момичета, въоръжени с пистолети, претърсваха къщите и си вземаха всичко, каквото им се поиска.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Учредени бяха след това "Народни съдилища", които не бяха нищо друго освен фарс. Създадени бяха и концентрационни лагери за "превъзпитание" на "политически неблагонадежните". Частните предприятия бяха поставени под контрола на властта. Нови политически партии бяха забранени.

Под привидната демократическа парола "Заем за свободата" започна организирано обирничество, и огромни суми биваха записвани, тъй като винаги това ставаше под дулото на насочен пистолет. Училищната система, наподобяваща на нашата, бе променена по съветски образец, а печатът стана също така стереотипен, като този на Германия по времето на най-голямата нацистка диктатура.

Управлението на Отечествения фронт се превърна в диктаторско предприятие, управлявано изключително от комунистите, които не обръщаха никакво внимание на възгледите и мненията на некомунистическите членове на кабинета.

Аз попитах веднаж Цола Драгойчева каква е според нея върховната цел на България. Тя ми отвърна: "Аз се стремя да постигна една свободна, независима България, която да бъде управлявана по принципи, които Вие може би бихте определили като демократическо-комунистически." Какво искаше да каже диктаторката Драгойчева с израза "демократическо-комунистически принципи", не е съвсем ясно. Днес в България съществува по-малко свобода, отколкото в един японски затвор.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Известната февруарска нощ, позната между българите като "кървавият четвъртък", е убедителен пример за политическия фанатизъм на Цола. Дали екзекутираните са били фашисти или не — половината от тях не бяха такива — това нямаше за нея никакво значение. В действителност Цола бе решила да ги умъртви, защото те бяха антикомунисти и, ако ги оставеше да живеят, биха могли един ден да се появят отново като опозиционни водачи.

Пред затвора чакаха три големи, охранявани камиона. Осъдените бяха натъпкани в тях, придружавани от шумкаджии, качени в други коли с картечници и автомати. Шествието се отправи бавно към гробищата в покрайнините на града. Там наблизо се намираха три големи бомбени кратера, останали от ударите, които нашите въздушни сили нанесоха на София преди около година и половина. Камионите и придружаващите ги коли се подредиха там така, щото фаровете да осветляват зиналите кратери.

Тримата регенти: принц Кирил, който отбягваше политиката и бе любител по-скоро на покера, Богдан Филов и генерал Михов били отделени. Останалите били разделени на три групи — всяка за по един кратер. След това на осъдените било заповядано да се съблекат. Голи и треперящи те гледали как тримата регенти били отведени до най-големия кратер и разстреляни в главата.

Всички останали били избити с картечен огън. Бившият министър-председател Багрянов, малко преди да бъде раз-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

стрелян, бил казал: "Аз с готовност бих загинал, ако това би помогнало на България, но ужасно е съзнанието, че тези гангстери ще унищожат всичко добро и почтено в тази страна." В 11 часа екзекуциите били завършени.

Цола била осведомена от един офицер на милицията, който се явил при нея направо от гробищата. По-късно тя заявила на един свой приятел следното: "Аз си легнах нея нощ да спя спокойно със съзнанието, че никога вече няма да бъда преследвана от тези хора. Те завинаги са премахнати от света. Тази нощ аз имах спокойствие, каквото от години не съм имала."

Цола днес е между най-могъщите в света. Обаче тя съзнава един знаменателен факт: когато русите напуснат един ден България, тя ще трябва да си върви заедно с тях. Българите няма да я пуснат за трети път да избегне смъртта.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

КЪРВАВА СЪДЕБНА КОМЕДИЯ

Българската народна поговорка наистина казва: "Люта рана заздравява, лоша дума не се забравя." Има случаи, обаче, когато нито лошата дума е забравена, нито лютата рана може да заздравее с течение на времето. И двете продължават да настояват не за отмъщение, но за правда. Това е единственото средство, което в такива случаи може да подпомогне лечебната сила на изминаващите години.

На 1 февруари 1945 година бяха приведени в изпълнение произнесените смъртни присъди от първите два състава на Народния съд в София. Повече от 100 души: регенти, министри, народни представители и чиновници в царския двор бяха прибързано разстреляни в един отдалечен край на софийските гробища. Присъдите бяха приведени в изпълнение почти веднага след произнасянето им. Целта бе да не се остави време за намеса от чужбина, нито за постъпки от страна на некомунистически министри в първото правителство на Отечествения фронт. Тогава стана ясно на всички в България какво означаваше съсредоточване в ръцете на комунистите на две безобидни на пръв поглед министерства: на Вътрешните работи и на Правосъдието.

Неочаквано големият брой смъртни присъди, произнесени от първите два състава на Народния съд в София както и незабавното им привеждане в изпълнение, послужиха като пример за

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

дейността на останалите състави на Народния съд. Така се стигна до издаването на повече от 2000 смъртни присъди. Заедно с хилядите безследно изчезнали в първите дни след 9 септември 1944 година, пролятата в България кръв, в сравнение с станалото в някои други страни,представлява неоправдана и крайно тежка дан на неизбежно трагичните събития, които придружават прехода между два режима в края на една злощастна война. С течение на времето става все по-ясно и по-ясно, че целта на българските комунисти не бе нито правосъдие, нито дори само отмъщение, но чисто и просто ликвидиране - физическо и морално - на цели поколения български общественици, чиновници и интелектуалци, които бяха препятствие за домогванията им. Те не мислеха толкова за миналото, колкото за бъдещето. Когато министри, като Никола Петков и проф. Петко Стайнов, повдигнаха с възмущение въпроса на прибързаното привеждане в изпълнение на смъртните присъди, Трайчо Костов се задоволи да отговори многозначително: "Общият гроб ще ни свързва навеки." Историята едва ли познава по-горчива ирония. Само няколко години по-късно Трайчо Костов бе окачен на бесилката от своите предишни другари и съучастници.

Произнесените смъртни присъди от Народния съд покрусиха цяла България; те възмутиха правната и човешка съвест не само на българите, но и на довчерашните им противници във войната. Западните съюзници, отчасти за удовлетворението на които бяха предназначени смъртните присъди, не искаха подобна кървава съ-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

дебна комедия. По силата на Съглашението за примирие, подписано на 28 октомври 1944 г. в Москва, чл. 6, България бе задължена само "да сътрудничи за задържането на лица, обвинени във военни престъпления, и за тяхното съдене". Българските комунисти обаче не искаха да чакат и да спазват някакви международни прецеденти, каквито щяха да бъдат създадени от дейността на Съюзническия съд, който съди в Нюрнберг главните военни престъпници.

ЗАКОНЪТ ЗА НАРОДНИЯ СЪД

Арестуваните непосредствено след 9 септември 1944 година бяха подведени под съдебна отговорност още в началото на октомври същата година, съгласно разпорежданията на специално изготвения Закон за Народния съд. Това бе един наказателен закон, който въздигаше в престъпни състави деяния, извършени в миналото, преди обнародването на закона. На правен език това означава издаването на наказателен закон с обратна сила, нещо напълно противно на всички цивилизовани правни принципи още от времето на Магна Харта.

На второ място Законът за Народния съд нарушаваше духа и постановленията на Търновската конституция. Отечественият фронт дойде тъкмо в името на възстановяването на тази конституция. В речта си на 17 септември 1944 г. в София тогавашният министър-председател на първото отечествено-фронтовско правителство, Кимон Георгиев, изрично потвърди това. Търновската конституция не допуска наказателна отговорност за политически деяния на ре-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

генти, министри и народни представители в упражнение на законно установените им функции. Отговорността за погрешни политически решения може да бъде само политическа.

Комунистите и Отечественият фронт, преди завземането на властта, не оспорваха законния характер на предишните правителства, на Регентството или на Народното събрание. Те отричаха само политическата мъдрост на известни техни решения и действия. Комунистите постоянно настояваха и бяха готови да приемат амнистия за своите партизани и политически затворници от ръцете на тогавашните правителства и Народно събрание. Само две седмици преди преврата на 9 септември 1944 година, към края на месец август, представители на Отечествения фронт /ОФ/ преговарят с тогавашния министър-председател, Иван Багрянов, за поемане на властта с негово съдействие и с съгласието на регентите. Нещо повече. Указите в Държавен вестник за назначаването на първото правителство на ОФ носят подписите на двама от регентите: Негово Царско Височество Княз Кирил и генерал Михов /проф. Б. Филов бе подал оставката си предишния ден/. В случая не е важно, ако подписите са истински, как са били изтръгнати: важното е, че ОФ търси да легализира поемането на управлението, търси санкцията на законната власт. Всичко това прави да звучи смешно и неверно сегашното официално твърдение: "На 9 септември българският народ, сплотен в ОФ, под ръководството на БКП /Българската комунистическа партия/ и с решаващата помощ на съветската войска, събаря монархо-фашистката диктатура

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

и установява народно-демократична власт... Победоносното девето-септемврийско въстание открива пътя за построяване на социализма. То е началото на социалистическата революция в България." /Кратка българска енциклопедия, КБЕ, 1964 година./ Какво е това събаряне на "монархо-фашистка диктатура", което става с указ на царските регенти?!

Следователно, тъй като на времето не се оспорваше законния характер на съществуващите преди 9 септември правителства, Народно събрание и Регентство, отговорността на членовете им може да бъде само политическа, с изключение на случаите, когато можеше да се докаже някакво нарушение от тях на международни конвенции по воденето на войната, престъпления срещу човечеството в смисъла на съюзническата съдебна практика, превишение на власт или злоупотребление с властта. Сключването на съюза с Германия, обявяването война на Великобритания и САЩ сами по себе си не съставляваха престъпни деяния, но само погрешни политически решения, за които първи съжаляваха тези, които трябваше да ги вземат при съществуващата на времето трудна международна обстановка. Но тъкмо тези политически решения бяха въздигнати в престъпни деяния от Закона за Народния съд.

ЕДИН ОПРОВЕРГАН ОБВИНИТЕЛЕН АКТ

Изготвеният обвинителен акт вмени във вина на регенти, министри, народни представители и дворцови чиновници главно

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

четири престъпни деяния:

1. Присъединяване на България към Тристранния пакт;
2. Обявяване война на Великобритания и САЩ;
3. Съдействие или бездействие при стопанското ограбване на България от Германия;
4. Преследване на партизани в България и на лица в окупираните от България през войната гръцки и югославски територии.

Защитниците на подсъдимите, с тяхно съгласие, решиха да не повдигат предварителни въпроси по неконституционния характер на Народния съд и правната невалидност на един наказателен закон с обратна сила. При съществуващата обстановка бе сметнато, че е в интереса на подсъдимите да се подпомогне създаването на по-уталожена атмосфера, която да се използва за оборване на приписваните обвинения, вместо да се създаде раздразнение с отричане направо компетенцията на съда. За това решение на тактическа целесъобразност съдействуваха главно две съображения: готовността на членове на правителството на ОФ - земеделци, социалисти, звенари - да свидетелстват в полза на подсъдимите и увереността, че при един спокоен и безпристрастен съд, заседаващ под огледа на чуждестранни журналисти и дипломатически представители, ще бъде възможно да се оборят приписваните обвинения или, в най-лошия случай, да се изтъкнат крайно смекчаващи вината обстоятелства.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Избраната тактика бе оправдана от първоначалния развой на процеса. Отношението на съда към защитници и подсъдими бе добро. Допуснат бе сравнително свободен контакт между подсъдими и защитници, макар да нямаше достатъчно време за подготвяне на такава сложна защита. В по-трудно положение бяха защитниците на регентите и някои министри, тъй като тези подсъдими бяха първоначално откарани в Съветския съюз. С някои малки изключения и незначителни инциденти обаче процесът се развиваше по начин, който позволяваше известен оптимизъм що се касае до изхода му. Хвърляната светлина от подсъдими, свидетели и защитници върху международната и вътрешна обстановка, в която е трябвало да бъдат взети инкриминираните решения, положените искренно, макар и неуспешно, усилия, първоначално за запазване на българския неутралитет и след това за извличането на България от войната, очертаваха една много по-сложна и разнообразна картина на политическия живот на страната в сравнение със схематичното му изложение в обвинителния акт. Личните отговорности за взети решения започнаха да изпъкват като неразделна част от една злощастна национална съдба, определена от външни и независящи от личната воля географски и политически фактори. Политиката е изкуство на възможното, а не на желаното и възможностите на една малка страна като България изглеждат различно в зависимост от това дали човек ги гледа от кабинета на министъра или от масата в кафенето или партийния дом.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Комунистите почувствуваха, че процесът се изплъзва от ръцете им, че от вината на подсъдимите, така както бе формулирана в обвинителния акт, не остава много нещо, за да оправдае присъди, каквито те желаеха. Поради това, успоредно с процеса в съдебната зала, те започнаха един друг процес: зловещите митинги на "черните забрадки" пред Съдебната палата, бясна кампания на лъжи, фалшификации и насъсквания в печата...

Произнесените в края на краищата смъртни присъди бяха резултат именно на този втори неофициален процес. Те нямаха нищо общо с заседанията на съда, който дълго време разглеждаше истинския процес. Това пролича веднага от атмосферата, в която стана прочитането на присъдите. Това не бяха същите съдии, това не бе тяхната присъда. Човек можеше веднага да разбере, че в една нощ, вследствие на непреодолим натиск, тези хора се бяха превърнали в оръдия на една чужда воля. Това обяснява забавянето в произнасянето на присъдите и дава основание на мълвата, че съдиите са били заставени да променят първоначалното си решение за налагане на сравнително по-леки наказания, под шмайзерите на изпратени от ЦК на Комунистическата партия партизани и бивши участници в испанската гражданска война. Те бяха и главните палачи същата нощ.

Обвинителният акт следователно не бе доказан в съдебната зала. Историята го опроверга по-късно.

Рано или късно историческата истина проблясва. Тя не може никога да бъде напълно затъмнена.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ПРЕД СЪДА НА ИСТОРИЯТА

А. ОФИЦИАЛНА ТЕЗА: "В надвечерието на Втората световна война и в първата половина след започването ѝ, БКП води енергична борба против въвличането на България във войната. Тя разгръща широка акция за приемане на предложението на съветското правителство за сключване на пакт за приятелство и взаимна помощ между Съветския съюз и България, за спасяване на страната от национална катастрофа /Соболева акция/... В началото на Втората световна война българското правителство декларира, че ще пази неутралитет, а фактически е тясно свързано с фашистка Германия... Отношението му към Съветския съюз е неискрено, въпреки сключения с него търговски договор..." /КБЕ/.

Б. ИСТОРИЧЕСКА ИСТИНА: Българското правителство наистина декларира, че ще пази неутралитет и може да се приеме, че това беше истинското му намерение. Що се касае до обвинението, че било "фактически тясно свързано с фашистка Германия", комунистите забравят да кажат, че Съветският съюз бе по същото време не само "фактически", но и "правно" свързан със същата фашистка Германия, по силата на договора Молотов-Рибентроп. Българското правителство имаше всичкия интерес тогава - и то си даваше сметка за това - да пази неутралитет, както го съветваха западните сили. Положението се промени, когато започнаха търкания между Германия и Съветския съюз. Настояванията на Съветския съюз -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

първо от Молотов в Берлин и след това от Соболев в София - да му се отстъпят бази на българска територия - до това се свежда в същност съветското предложение за сключване на пакт за приятелство и взаимна помощ с България - направиха невъзможна неутралната политика на българското правителство. Изборът бе: съюз с Германия или съветизиране на България и превръщането ѝ в бойно поле чрез настаняване на съветски бази на българска земя. Трагичен избор: "ела зло, че без тебе по-голямо зло", както гласи българската народна мъдрост.

А. ОФИЦИАЛНА ТЕЗА: "Управляващата монархо-фашистка буржуазия започва да се колебае след смъртта на Цар Борис и да губи вяра в победата на хитлеристите. Нейни представители водят преговори в Анкара и Кайро с англо-американските империалисти като подготвят окупация на България от техните войски..." /КБЕ/.

Б. ИСТОРИЧЕСКА ИСТИНА: Никой не може да обвинява правителствата на България след смъртта на Цар Борис - Божилов, Багрянов, Муравиев - че са се опитвали да сключат примирие и да преговарят в Анкара и Кайро с британски и американски представители. Доколкото се дължи на някаква тяхна вина, те биха могли да бъдат държани отговорни политически, че не са докарали до край тази задача или че не са пристъпили към нея по-рано. Англия и Америка не бяха по това време - от гледна точка на комунистите и на Съветския съюз - англо-американски империалисти, но съюзници на Съветския съюз, благодарение на чиято помощ той

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

можа да стъпи на краката си. Ясно е, че българските правителства трябваше да търсят да преговарят за примирие с Англия и Америка, защото България бе в положение на война с тях. Посредничеството на Съветския съюз може да е било уместно политически, но не бе правно необходимо. Ясно е, при това положение на нещата, че ако беше сключено примирие, България щеше да бъде окупирана от англо-американски войски. Въпросът е - и тук историческата истина не е още напълно разбулена - че САЩ и Англия не бързаха да сключат примирие с България; дали защото имаха тогава по-големи грижи другаде, дали защото не разполагаха с войски, които да изпратят в България за поддържане на примирието, дали защото имаха някакви ангажименти по отношение на Съветския съюз - Конференцията в Техеран? - не е от значение за преценяване на отговорността на тези български правителства. В тяхна полза остава признатият исторически факт, че те се опитаха да изведат България от войната, когато военно-политическите събития на международната сцена започнаха да позволяват подобна възможност. Комунистите приписват на българските правителства през Втората световна война двойна, несъвместима вина: първо, че са намесили България във войната и след това, че са се опитали да я изведат от войната. Ясно е какво те имат предвид: ако някое от споменатите български правителства бе успяло да сключи примирие с Англия и САЩ, ако в изпълнение на това примирие в България влезеха англо-американски войски, това щеше да отнеме на Съвет-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ския съюз всякакъв претекст да обяви война на България, щеше да го лиши от възможност да стъпи на Балканите /с изключение в Румъния/ като окупационна сила и българските комунисти едва ли можеха да се надяват да стигнат до властта. В очите на българските комунисти подобна възможност - извеждане на България от войната без нахлуване в нея на съветската войска - съставлява по-голямо престъпление отколкото вкарването на България във войната на страната на Германия. В книгата си "Политическата криза в България през 1943-1944 година", издание на Българската академия на науките, Институт за българска история, Воин Божинов пише следното в резюмето си на английски, стр. 167: "Без да се държи сметка за интересите на българския народ, изпратени бяха делегати в Турция и Кайро и преговори за съглашение за примирие започнаха в Египет с англо-американското командуване там. В този случай политиката на българските монархо-фашисти съвпадаше с плановете на англо-американците да не допуснат съветската войска да си пробие път до Балканите и България..."

А. ОФИЦИАЛНА ТЕЗА: "В резултат на търговията на "компенсационни начала", фашистка Германия бе задължняла спрямо България към 9 септември 1944 година с огромната сума от 75 милиарда лева и този дълг не бе никога изплатен. Българските фашистки управници и финансови ръководители не се тревожеха от това хищническо ограбване на България..." /Воин Божинов, "Политическата криза в България през 1943-44 година"/.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Б. ИСТОРИЧЕСКА ИСТИНА: Вярно е, че вследствие на военните условия българо-германският стокообмен не се развиваше правилно, че България разполагаше понякога с значително кредитно салдо, но никога не се е стигало до такава фантастично голяма цифра. Бъргарските управници и финансови ръководители на времето се тревожеха за това състояние на нещата и по времето на Багрянов започна голям натиск върху Германия за издължаването ѝ. Когато на Балканите настъпи развръзката, големи количества германски стоки се намираха все още на път към България. Иронично то в тази история е, че тези стоки, платени от България, адресирани за нея и следователно българска собственост, бяха извзети от съветските войски по ромънски, югославски, унгарски, германски и български дунавски пристанища като военна плячка. Някои бяха след това препродадени на България. Веднаж в български ръце, те отиваха отново за нуждите на съветските окупационни войски в България, по силата на чл. 15 от Съглашението за примирие.

Но има и нещо друго. Когато в 1964 година България сключи първата си търговска спогодба с Западна Германия,защо тогавашните "патриотични" български управници и финансови ръководители не повдигнаха въпроса за неизплатените 75 милиарда грешни български левове, ако това обвинение съдържа някаква истина? Краката на лъжата са действително къси...

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Безпристрастната история поваля една след друга легендите, които комунистите изковаха, за да оправдаят моралното очерняне и физическо ликвидиране на цели поколения български общественици. Кървавата съдебна комедия, наречена Народен съд, продължава да бъде най-убедителният обвинителен акт, който комунистите изготвиха срещу себе си.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ДИМИТРОВСКА КОНСТИТУЦИЯ

Годината 1968 бе обявена за "Международна година за правата на човека". Мероприятия във връзка с това бяха проведени почти във всички страни, като някои от тях ознаменуваха борбата за човешки права с издаването на подходяща пощенска марка със символа на борческия човешки дух - пламъка. Разбира се, най-огнени статии, най-пламенни речи и едни от първите, които издадоха пощенски марки за ознаменуване правата на човека, бяха комунистическите страни, в това число и България. Пламенни оратори пред мълчаливи слушатели величаеха символа на свободата в България - "Димитровската конституция". Тя, според тях, "създала пълното равенство на гражданите, била основата на тяхното свободно и всестранно развитие, гарантирала свободата и неприкосновеността на личността, печата, словото, жилището, тайната на кореспонденцията им и прочие, разрешавала им да образуват дружества, организации и пр.". За пример на осъществени въжделения на човечеството в тази насока в световен мащаб се посочва положението в страните на комунистическия блок, начело със Съветския съюз, и вероятно за да докажат това, през август същата година начело със същия този Съветски съюз нахлуха в Чехословакия, за да потъпчат свободата и правата на цял един народ.

За кой ли път трябва да се каже и да се посочи пълната противоположност на теориите и фактическото положение в кому-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

нистическите страни? Официалните конституции, закони, програми, апели и пр. са една красиво нарисувана фасада, зад която се крият престъпленията на една клика, потънала в кръв и насилия, на злодеи, лишени от човешка съвест, които заради личното си благоденствие са продали себе си на чужди интереси. "Димитровската конституция" е една също така добре изписана фасада, която няма никакво практическо приложение. Зад нея, в сянката ѝ, само за няколко години, един добросърдечен, весел, гостоприемен и работлив народ бе превърнат в наплашени, неискрени, недоверчиви и живеещи ден за ден хора.

Основното начало залегнало в т.н. "Димитровска конституция"/чл. 71/ е, че "всички граждани са равни пред закона. Не се признават никакви привилегии основани на народност, произход, вяра и имотно състояние". Като че ли случайно е пропуснато да се отбележи, дали членуването в комунистическата партия нарушава това равенство или не. В същност структурата на комунистическата държава предполага две групи: членовете на комунистическата партия и семействата им - от една страна и нечленовете - от друга. Между тях не съществува никакво равенство и никакъв закон не се тълкува и прилага наравно. Членовете на комунистическата партия са тези, които могат да заемат всички ръководни и добре заплатени длъжности в страната, като се започне от органите на министерствата, предприятията, учебните заведения, народните съвети и пр. Навсякъде възможности за раз-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

витие, стипендии, специализации се дават на първо място на членовете на комунистическата партия.

Съществуващото по принцип неравенство в държавата продължава и вътре в комунистическата партия. Една част от нейните членове са обявени за "активни борци против фашизма и капитализма". Създаден е един затворен кръг от хора, които имат фактически неограничено положение в държавата.

Тази класа има предимствата и привилегиите във всички области на икономическия и обществен живот на страната. Всеки получава, заради това си качество, месечно по 30 лева, което прави половин месечна заплата. Освен това има право на безплатно ползване на трамваи, железници, бани, курорти, получаване държавни луксозни жилища на дългосрочно, евтино изплащане, и не чакат на опашка за покупки. Децата им постъпват в училищата без конкурсни изпити, получават стипендии и пр.. Има две ясно очертани класи в "безкласовото" комунистическо общество: 1. едно малцинство, което живее за сметка на мнозинството и 2. отрудения и измъчен народ. Дори в съда, законът се тълкува винаги в полза на привилегированата, комунистическа класа, защото съдиите са длъжни да правят "класов подход" при разглеждане на делата. Неизвестно е защо комунистите още считат себе си за пролетарии, въпреки че те са най-облагодетелствуваната класа и в материално отношение надминават във всички случаи останалите граждани, които в същност са сведени към пролетарият, в истинската смисъл

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

на тази дума. Противно на текстовете на конституцията, основно положение на комунистическата държава е пълното неравенство на гражданите.

Много по-тежко е положението със свободата и неприкосновеността на личността и жилището на гражданите /чл. 82 и 85/. В първите месеци след окупацията на България от Съветския съюз /9 септември 1944 г./, без съд и присъда бяха избити над 100,000 души. Откриха се и се поддържат и до днес концентрационни лагери, където се пращат хора без определена вина, без срок, и където голяма част от тях намират смъртта си. Белене, Толбухин, Ловеч, Куциян станаха символи на мъки, страдания и смърт. При провеждането на горните престъпления голямо участие взима и съдът. Хиляди скалъпени процеси хвърлят зад решетките на затвора невинни хора. В борбата за власт престъпната клика не жали никого: наравно с невинните граждани често се явяват и хора от тяхната среда, с цел да се сплашват останалите членове на партията. Преди няколко години се признаха престъпленията, направени спрямо съвсем невинни хора, през време на т.н. "период на култа на личността". През 1956 година бе обявена "демократизация"на режима, но това не попречи през 1961 година например да избият с тояги в лагера Ловеч над 700 души без съд и присъда. Няма никаква сигурност. Зад красивите букви и думи стоят кървави дела!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Непривилегированите граждани са напълно закрепостени. Право на жилище и работа се дават по решение на комунистическата партия. Отнемане на жителство и пращане на принудителна работа са всекидневни явления. Сложна и извънредно тежка е процедурата за обикновените граждани да получат паспорт и да заминат за чужбина. Страната за тях е затвор. За свободните страни те знаят само това, което пише правителствената преса и казва радиото.

Колко убедително звучи чл. 86 от конституцията: "Тайната на кореспонденцията е неприкосновена, освен в случай на мобилизация, военно положение или със специално разрешение на прокурора", а колко горчива е истината, която съществува?! Цялата кореспонденция с Запада се контролира, всички телефонни разговори се подслушват. И не само това: държи се сметка кои граждани имат роднини, близки или приятели на Запад и се правят изводи за тяхната благонадежност.

Българските граждани имат правото само да удобряват политиката на комунистите. Всяка друга идеология, всяко друго мнение и даже разсъждение върху правилността на партийните становища и действия е престъпление и се наказва от закона. Немислимо е образуването на друга партия, немислимо е изслушването на друго мнение. Интересно е, за каква демократичност на конституцията говорят комунистите, като в самия текст /чл. 87/ е дословно казано:

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

"Българските граждани имат право да образуват дружества и пр. стига те да не са противни на държавния и обществен ред, установен от конституцията. Забранява се и се наказва от закона образуването и членуването в организации, които си поставят за цел да накърняват свободата и правата на българския народ, извоювани с народното въстание на 9 септември 1944 година и обезпечени с настоящата конституция."

На 9 септември 1944 година България бе окупирана от Съветския съюз, който от тази дата остави като свой агент в страната комунистическата партия. Блъфовете за "народно въстание" и пр. не могат да излъжат никого, а установената диктатура на тази партия е съществуващият държавен и обществен ред. И понеже конституцията разрешава образуването на такива дружества и организации, които имат за цел да запазят този установен ред, то на практика значи, че могат да се образуват изключително такива сдружения, които хвалебствуват комунистическата диктатура в България и Съветския съюз. В този смисъл е и чл. 88 на конституцията: "На гражданите се гарантира свободата на печата, словото, събранията, митингите и манифестациите." Явно е, че тези "свободи" са само на лице, за да се подкрепя и хвали установената диктатура и господарят им - Съветският съюз. В България не излиза, нито е мислимо да излезе вестник, който да критикува режима, който да изрази други становища, освен тези взети на партийните конгреси, пленуми и събрания на комунистическата партия.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Трябва да се кажат също и няколко думи за т.н. "втора партия" в България, която съществува и наличността на която, според комунистите, сочи за демократичността на режима. Тя е "Земеделският съюз". След като разтуриха истинската партия на земеделците и след като истинските им лидери Гичев, Вергил Димов, Муравиев и пр. бяха избити или изгниха по затвори и лагери, комунистите намериха една група кариеристи и продажници, които те обявиха за "земеделци", и чиято задача е само да ръкопляскат на господарите си от Москва.

Всяка манифестация в страната, която изразява недоволство, всяка проява на група хора в този смисъл, направено искане, коментарии и пр. се смята за метеж и се наказва до 15 години лишаване от свобода. От друга страна, член 89 от конституцията гласи: "Гражданите имат право на жалби, молби и петиции."

"Народната демокрация" в България е установена, ако слушаме комунистическите агитатори, напълно. Гражданите свободно избират своите избраници, изпращат ги в ръководните органи, и те, съобразно тяхната воля, управляват страната. Просто идилия!... А каква е истината? Лицата, които се "представят за избиране" от народа са посочени от страна на комунистическата партия. Гражданите имат неограниченото право да пуснат в избирателната кутия листата с техните имена и толкова. Те нямат право нито да посочват друг кандидат, нито да изразяват недоволство от посочените им кандидати. Комунистите обаче зорко следят, дали

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

гражданите изпълняват това си свое "право" и даже болни и недъгави ги влачат по избирателните пунктове, разнасят импровизирани кутии по болниците и казармите, та да може на следния ден да се изтъкне "всенародното участие" в изборите и "небивалият интерес" на народа.

В заключение може да се каже, че "Димитровската конституция" в България не дава на гражданите никакви права! Зад красиви думи и демагогски лозунги стои едно основно положение: - конституцията се явява като оръдие за поддържане на установената на 9 септември 1944 година окупация от Съветския съюз и възложена на нейния агент в страната - комунистическата партия. България е една поробена страна, жителите на която нямат никакви граждански права. Обратното — изложени са на произвола на поробителя и на неговите агенти, като последните имат едно привилегировано положение и срещу извършеното предателство към народа си ползват прекомерно благата му.

Конституцията е само на книга. Червените палачи колят и бесят както си искат.

„Аз отдавам голямо значение на бригадирското движение не само защото то е един извънредно важен фактор в строителството на нашата Народна република и едно сериозно придвижване напред към осъществяването на социалистическото общество у нас, но и особено за това, защото то е незаменима школа за възпитанието на самите младежи."

Георги Димитров

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

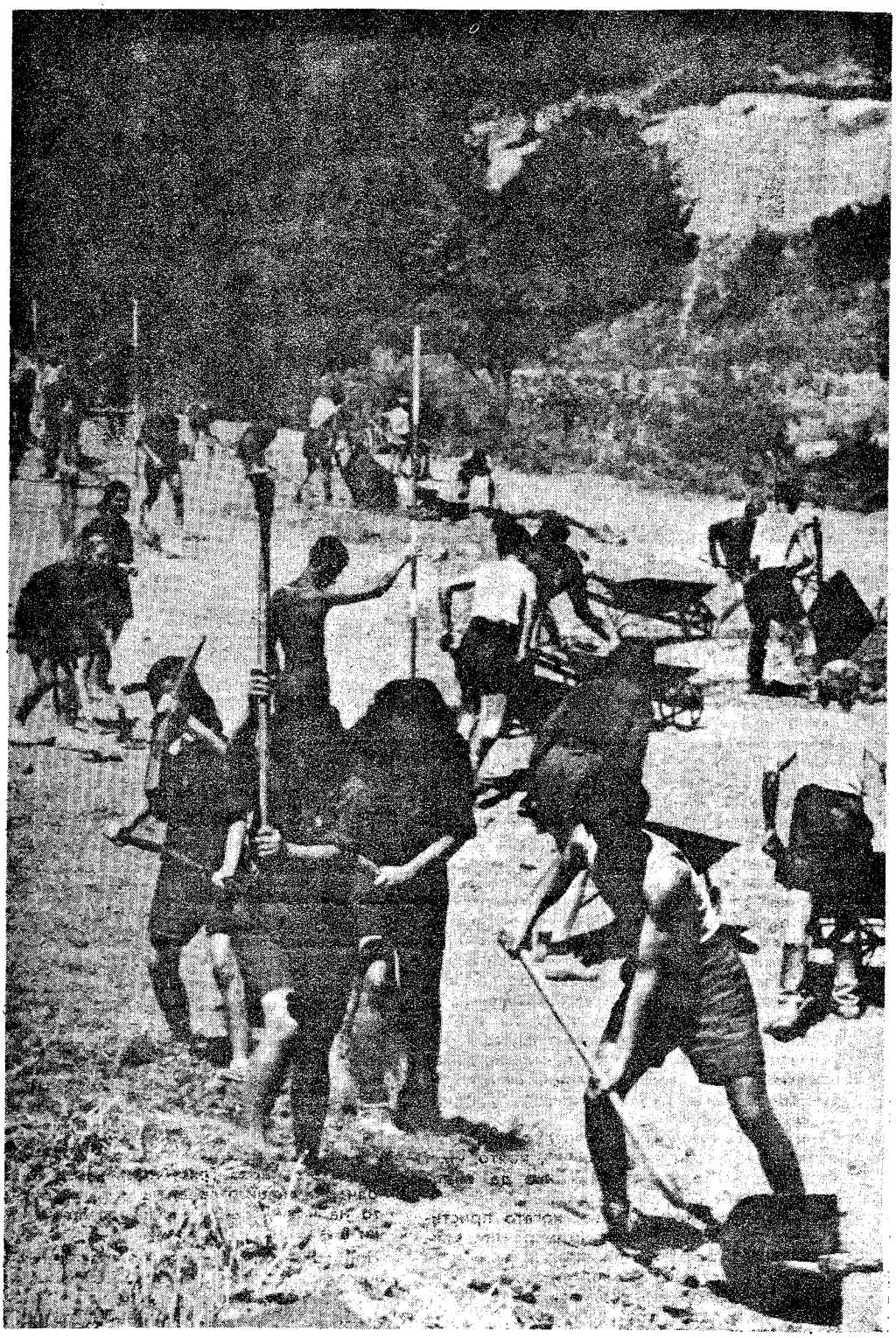

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

25 ГОДИНИ ЧЕРВЕНО РОБСТВО

По случай 25 години от заробването на българския народ от комунистите Негово Величество Симеон II--Цар на българите, който живее в Свободния свят, публикува през август 1969 година следната ДЕКЛАРАЦИЯ:

"Комунистическият режим в България се готви да празднува 25 годишнината на своето натрапничество над българския народ. Четвърт век политически убийства, гонения, духовно и религиозно подтисничество ще бъдат възхвалени като зарята на някакъв нов исторически ден, чието пладне води към миража на въображаем земен рай.

С чудовищна безочливост, днешните водачи на България се позовават и пред чуждия свят на легендата за "народно възстание", на 9 септември 2944 година.

Историческата истина е, че поради моята малолетност, Регентският Съвет, подкрепен от Народното Събрание, управляваше страната, и че комунистите заграбиха незаконно властта, с въоръжен преврат, проведен със съдействието на чужда войска, същата която днес окупира Чехословакия.

До 1944 година, България бе действително на пътя на всестранен прогрес и бе в състояние да излезе безболезнено от втората световна война, в която не само не участвуваше непосредствено, но и поддържаше дипломатически отношения със Съветския Съюз до скъсването им от него при нахлуването на войските му в българска територия.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

В свободната Родина, която мнозина от нас помнят, когато България беше правова държава, не съществуваха класови нито расови различия и никога не бе се чул глас за промяна на държавния строй.

Превратът, дирижиран от чужбина, от Георги Димитров, когото Баща ми помилва няколко години преди, не бе проява на реформаторски дух; нямаше никакви причини за коренни структурни промени. Комунистите, тогава както и сега нищожно малцинство, не разполагаха с политически престиж нито с народна поддръжка за да дойдат на власт по законен ред. И ако властите в София имат цинизъма да оспорят този факт, то нека разрешат свободни избори!

Днес, 25 години след превратa, българското население, напълно ограбено чрез произволни стопански мерки, е все още лишено от елементарни човешки права. Намирам, че имотите на народа, заграбени от режима, трябва да бъдат върнати на притежателите им, особено земята на селяните--ако връщането ѝ е несъвместимо с новите земеделски изисквания--, трябва да бъде справедливо заплатена. Това не значи някакво "връщане на колелото", а напротив, полагане основите на едно здраво стопанско бъдеще.

Тоталитарният режим в София продължава да потъпква правата на гражданина, на българското семейство. Всичко, което Търновската конституция гарантира, е напълно премахнато. Волята на народа е окована, трудът и често богатствата му се прахосват за постигане на империалистическите цели на интернационалния комунизъм. Изворът на културното творчество на българина е отровен, хората на изкуството и литературата са принудени да се придържат към смътни

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

политически директиви. Истината се изопачава и само страхът е, който задържа народното негодуване при съществуващите лишения и недоимъци. Така, комунистическият режим, роден в насилие и лъжи, ще празднува на 9 септември, в един нов опит за фалшифициране на историята, своя пълен неуспех. Може ли да се иска от народа да празднува годишнината на деня, който той свързва с хиляди жертви, затвори и концлагери, "народни съдилища", лишения и бедността и отнемане на гражданските права и свободи?

Неуспехът е пълен, защото това е постигнато в продължение на 25 години--твърде незначително за четвърт век, в сравнение с икономически независимите страни--не е постижение на режима, а на Народа, добито с неговия непосилен труд. Даже при предположение, че компартията би изпълнила обещанията си за подобрение на жизнения уровен, това няма да задоволи българския гражданин, понеже няма и не може да съществува компенсация за изгубена свобода!

Нашият народ е твърд и ще преуспее. Българинът притежава ценни добродетели и на нашата прекрасна Родина не липсват природни богатства, за да се издигне отново и заеме мястото си в една обединена и мощна Европа. Затова насочваме повече западни туристи да посетят и опознаят България за да разберат, че тази благодатна страна заслужава по-завидна участ и за да почувствуват стремежа за освобождение, който се засилва все повече, въпреки натиска и терора. Примерите на политическа самостоятелност у нашите добри съседи ни вдъхновяват. Но нищо не може да се промени, докато

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

отживяла идеология, с оттенъци от 19 век, ръководи реакционните управници на страната ни в този епохален момент, когато човечеството завладява луната. Всичките хронически беди, произхождащи от некомпетентността, от сервилността, от незачитане мнението на специалистите и от пълната експлоятация в полза на друга страна, ще продължат.

Чувствата за отмъщение и страстите трябва да бъдат обуздани от двете страни, за да постигнем истинско национално помирение и пълно обединение. С всенародната подкрепа, понеже правото е с нас, ние искаме да въведем модерно и справедливо държавно устройство. Свободата ще възтържествува над свещената българска Земя! С това убеждение всички българи гледаме с вяра към бъдещето.

Върховната цел, единственият идеал, който днес трябва да въодушевлява всяки български родолюбци, е целокупният народ да бъде свободен, щастлив и задоволен. Това горещо желае, за това живее и се бори този, който продължава да бъде Цар на Българите, и чиито мисли са постоянно насочени към България."

ПОСЛОВИЦИ ЗА РОДИНАТА

Родината е по-красива от слънцето и по-скъпа от златото.
Първото задължение в живота е честно да служиш на родината.
Където и да живееш, на родината служи!
Всекиму е мила неговата страна.
Една зима в родината е по-добра от една пролет в чужбина.
Народът има един дом — родината.
Без очи ще преживееш, без родина — не.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ПОМИНЪК

Поминъкът на български народ се състои предимно от земеделие и скотоводство. Други главни занятия на българите са: индустрия, занаятчийство, свободни професии, търговия и туризъм.

Земеделието беше и остава едно от най-важните занятия в България, тъй като мнозинството от населението е селско. Българските селяни садят почти всички видове житни растения. Най-много се засява жито. Най-хубавото жито--пшеница се засява и расте най-добре в района на гр. Стара Загора. Добруджа е известна също така с много хубаво жито. Реколтата на жито в Добруджа може да задоволи нуждите на българския народ. Затова в миналото България можеше да изнася голяма част от житните си произведения. Освен жито селяните сеят ръж, ечемик, овес, царевица, слънчоглед, тютюн и др. Ръжта се употребява за ръжен хляб. Ечемикът и овесът служат повече за храна на животни. От слънчогледа се произвежда олио или така наречения шарлан. Ако това слънчогледово олио се рафинира, то се употребява за готвене. В много части на България се садят тютюни. Най-много и най-доброкачествени са тези, които вирея в районите на гр. Дупница /Станке Димитрово/, гр. Разлог и гр. Мелник в долината на река Струма, както и тези в районите на Родопите около река Арда. Българските тютюни се изнасят в странство и са много търсени. В България има много фабрики за цигари, повечето от които са в гр. Пловдив.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Силно развито е и градинарството в България. Почти навсякъде има овошни градини с хубави и вкусни ябълки, круши, череши, кайсии, праскови, вишни и др. В района на гр. Кюстендил растят най-доброкачествените сини сливи, от които се прави най-хубавата сливова ракия.

Друг важен поминък е лозарството. Българското грозде се изнася за големите европейски пазари като Лондон, Париж и Берлин и се продава на много добри цени. От гроздето в България се произвеждат най-различни червени и бели вина, ракия и ликьори.

Всяко българско стопанство има зеленчукови градини, които дават добро препитание на населението. Една част от зеленчуците се консумира от производителите, а другата се продава за консумация по градовете или се продава на разни фабрики, които произвеждат консерви или сушени зеленчуци. Българските градинари на зеленчуци са едни от най-добрите в Европа и много от тях, особенно от Северна България, отиват през работния сезон в Унгария, Австрия и Чехословакия където работят в зеленчуковите градини.

В областта около гр. Смиленград растят много черници--черничеви дървета, които се използуват от населението за така наречено-то бубарство. От бубите хората добиват коприна.

След земеделието най-силно развито е животновъдството. В България развъждат най-различни животни: крави, волове, биволи, коне, овце, свини, кози, магарета и др. От повечето от тези животни българите добиват: мляко, месо, кожи, гьонове и др. Много

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

от тези животни се използвуват за работа. Млякото служи за пиене или произвеждане на кашкавал, сирене, масло и други млечни продукти. Месото служи за храна на населението. От кожите се произвеждат обувки, чанти, кожени палта, конски съоръжеия и др.

Друг важен поминък е птичарството. Селските стопанства са пълни с най-разнообразни птици: кокошки, пуйки, гъски, патки и др.

Населението покрай р. Дунав и по черноморското крайбрежие се занимава с рибарство. От Дунава те ловят речни риби: шарани, сом, чига, моруна и др. От Черно море те ловят следните видове риба: паламуд, кефал, есетра, стриди и др.

В България е развита доста добре и индустрията. До преди Втората световна война в България имаше предимно лека индустрия, но след войната започва да се развива и тежката индустрия. Днес в България има много фабрики и заводи, които произвеждат трактори, локомотиви, железопътни вагони, параходи, моторници, камиони, мотори и др. Има много циментови заводи, фабрики за желязо и стомана, фабрики за стъкла, цигари, искуствени торове, консерви и др. Горската индустрия е много силно развита, било за строеж или за мебели.

Много българи се занимават и с занаятчийство. В миналото то беше по-силно развито и частно. Днес то се намира в ръцете на държавата. По-важните отдели на българското занятчайство са: кожарството, грънчарството, резбарството, златарството и пирографията. В България се изработват чудесни кожени произведения,

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

които се изнасят в странство.

В категорията на така наречените сега свободни професии влизат следните лица: лекари, инженери, архитекти, адвокати и др.

В миналото тези професии бяха наистина свободни, но сега те са под контрола на държавата. Всяка професия има своите колективи и членовете на тези колективи работят по нарежданията на своите началници. По този начин те са един вид чиновници, а не хора на свободна професия. Същото може да се каже и за търговците в България. Днес в комунистическа България не съществува свободна търговия. Всички магазини, бакалници, ресторанти, кина, театри и разни увеселителни заведения са държавни. Те имат директори, управители, но не частни собственици.

Останалата част о българите работят и изкарват прехраната си по разни мини, солници, мебелни работилници, фабрики и напоследък по хотелите край Черно море.

В България има много мини. Най-голямата каменовъглена мина е в гр. Перник. От нея се добиват най-хубавите каменни въглища --антрацит. Освен това има мини, от които се добива мед, желязо, сребро и каменна сол. В планинските места се произвежда дървен кюмюр--дървени въглища.

В Розовата долина, която се намира между Стара планина и Средна гора, се произвежда розово масло. То служи за производството на парфюм, одеколони и други тоалетни нужди. В миналото

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

българската държава печелеше добри пари от това розово масло, което продаваше на големи чуждестранни фирми. Днес то се продава на много ниска цена на Съветския съюз, който го препродава на много по-високи цени.

Българите изкарват прехраната си с тежък труд, който е ниско заплатен. Те живеят наистина в "рая на пролетарята".

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

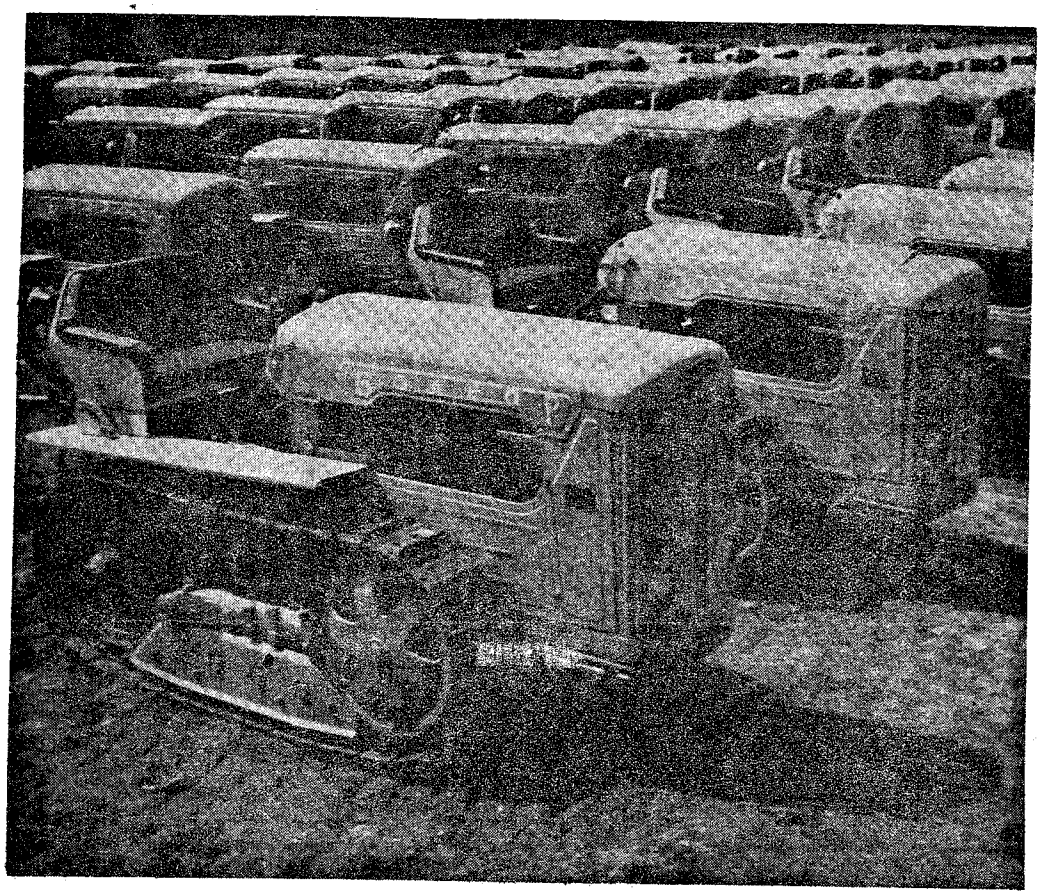

Български трактори за износ

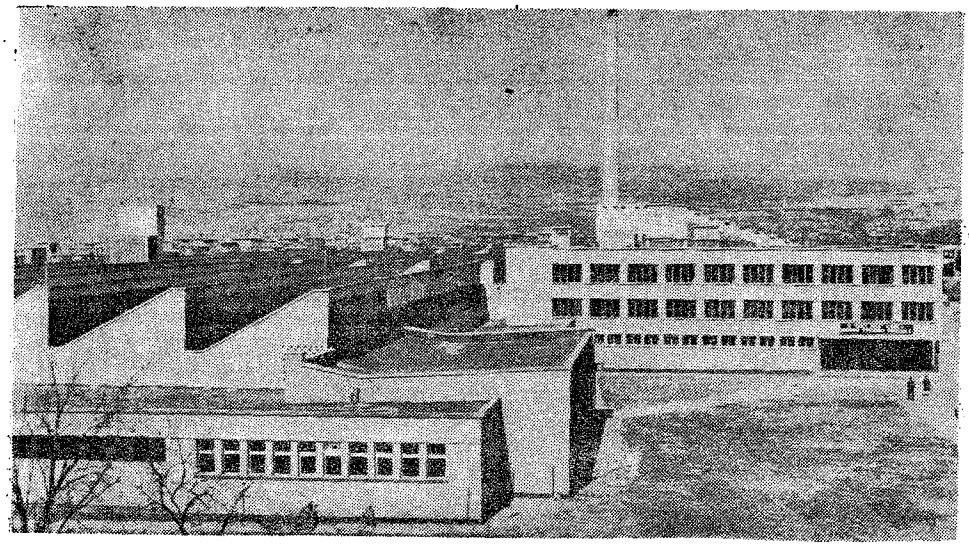

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

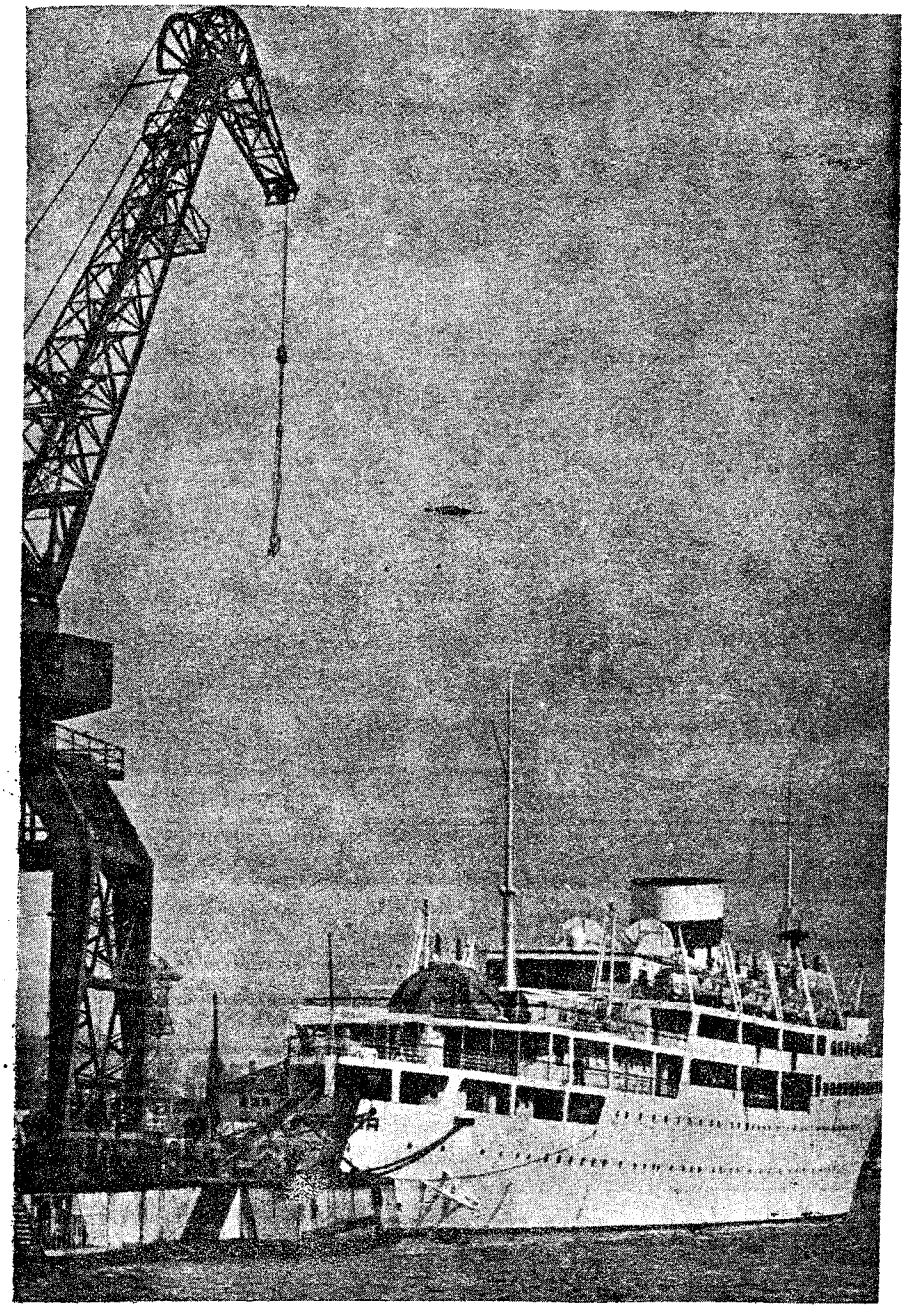

В корабостроителния и кораборемонтен завод „Г. Димитров“
в гр. Варна

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Родопският тилан

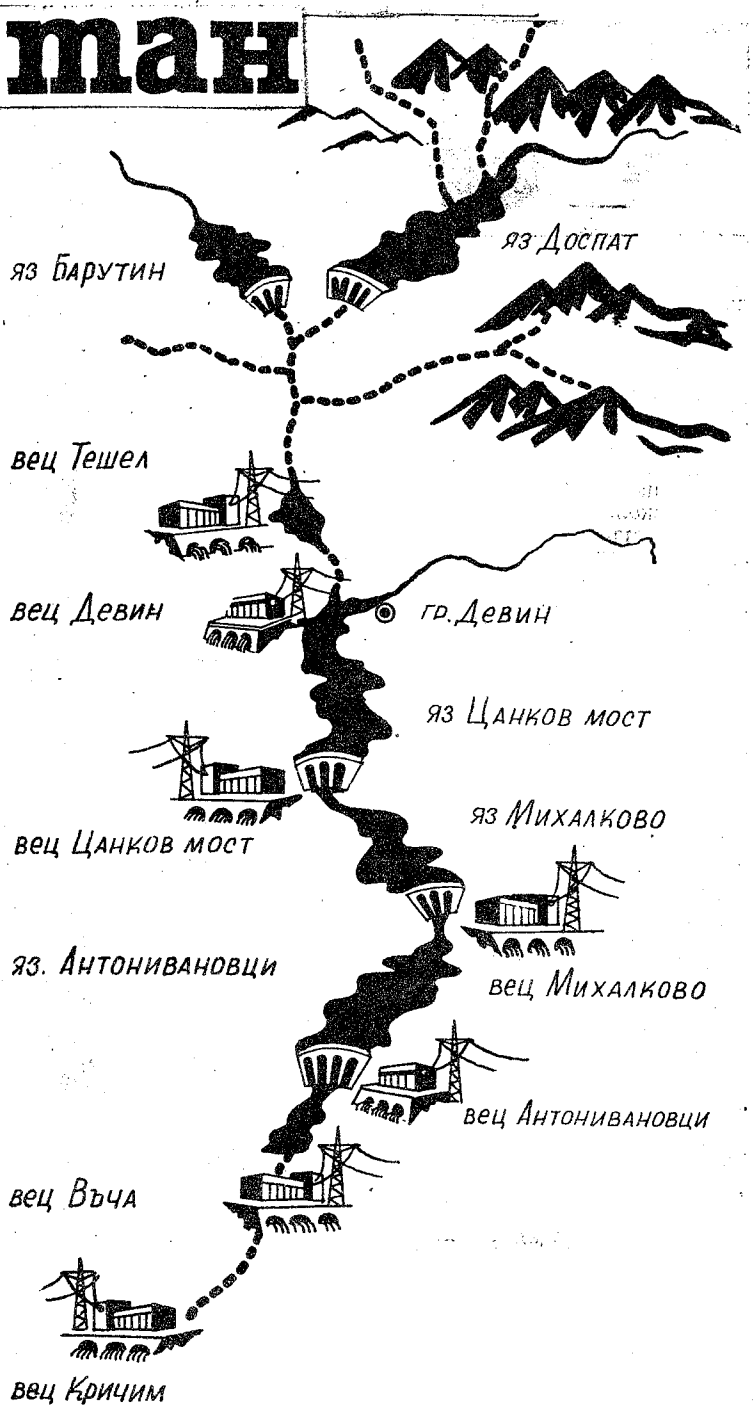

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧАСТНА СТАРА КЪЩА

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

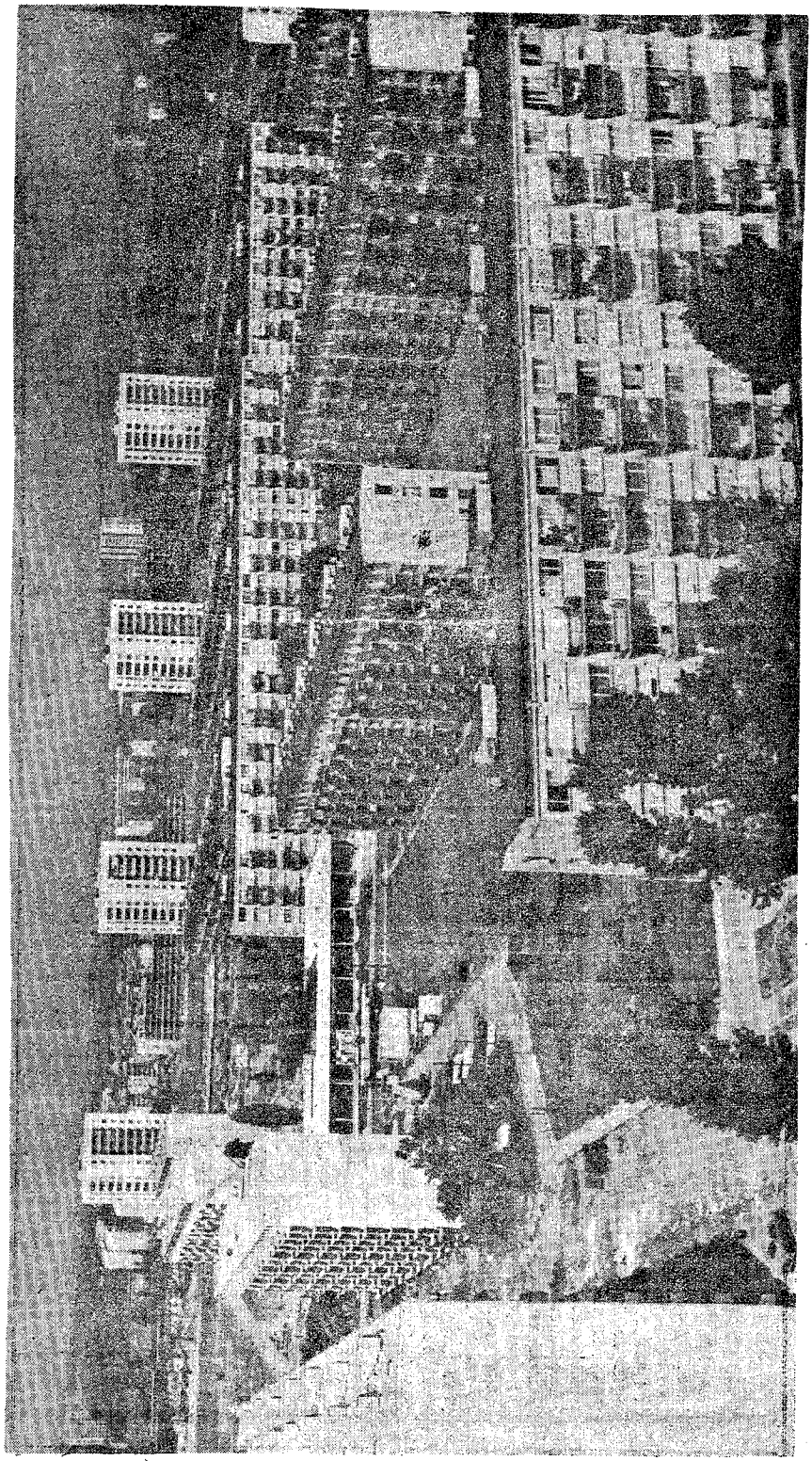

РАБОТНИЧЕСКИ КОМПЛЕКС В СОФИЯ

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ОБРАЗОВАНИЕ

/Исторически очерк/

Първите български училища се откриват към края на IX в. от учениците на Кирил и Методий. Те подготвят младежи за черковни и държавни служители. В тези училища се преподава на говорим старобългарски език, докато в останалите европейски страни си служат по това време само с латински и гръцки език.

През IX и X в. в областта на образованието отбелязват постижения Охридската книжовна школа, основана от Св. Климент Охридски и Преславската школа, основана от Св. Наум Преславски. Значително се развива и книжнината по това време.

През епохата на византийското робство /1018-1187/, когато чуждата власт преследва и задушава българските училища, българската просвета оказва съпротива срещу опитите за асимилация на българския народ. След отхвърляне на византийското владичество във възобновената българска държава се създават благоприятни условия за по-широко развитие на училищата. Някои то тях, като Килифаревската книжовна школа на Св. Теодосий Търновски и Търновската школа на Патриарх Ефтимий, се очертават като висши училища, в които се изучават богословски, философски и филологически въпроси. Тези школи поставят българската просвета и образование на високо ниво през време на средните векове.

Падането на България под турско робство в 1396 г. нанася удар и върху учебното дело. По-висшите български училища

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

постепенно изчезват. Запазват се предимно при манастири и черкви само нисшите килийни училища, в които се дава само елементарна грамотност. Тези училища спомагат за запазване на българската народност и вяра. Те съхраняват книжното наследство и разпространяват грамотността в поробена България. С развитието на занаятите в България килийни училища се създават и в занаятчийските работилници.

През XVIII в. възниква нуждата от българско светско образование. Идеята за откриване на такива училища се среща още у Отец Паисий Хилендарски и Софроний Врачански. У Петър Берон тази идея се развива в определен план за идграждане на светски училища, в които да се обучава на говорим български език и да се изучават учебни дисциплини за практическия живот. Нов период в развитието та българското образование отбелязва Габровското училище в 1835 година от В. Е. Априлов, с пръв учител Неофит Рилски. То дава подтик за откриване на взаимни училища из цялата страна. Тези училища се издържат от населението. В тях децата се обучават от специално подготвени учители, от които получават светско начално образование и патриотично възпитание.

През 40-те години на XIX в. се създават и български класни училища, в които се изучава аритметика, геометрия, история, география, физика, естествознание и вероучение. Първото класно училище е открито в гр. Копривщица през 1846 година. Откриват

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

се и девически училища в Плевен, Враца и други градове.

До откриването на българските взаимни класни училища децата на по-заможните българи се учат в гръцки училища, в които се води силна гръцка шовинистична пропаганда.

През 1876 година училищата в България са вече около 1500, от които стотина са в градовете, а останалите в селата. Тези български училища са се превърнали вече в могъщ фактор за националното възраждане на народа в надвечерието на неговото освобождение.

Освобождението на България в 1878 г. открива пътя за свободно развитие на образованието. Марин Дринов, който завежда отдела на Нардоната просвета по това време, поставя основите на новата училищна организация. Развитието на търговията, земеделието и занаятчийството допринасят за създаване на първите професионални училища. Още през 1873 г. в гр. Свищов е открито вече първото търговско училище. През 1879 г. в град Русе се отваря първото земеделско училище. През 1883 г. в село Княжево до София се слага началото на първото професионално училище за подготовка на занаятчии по железарство и дърводелство. В 1888 г. се поставя началото на Софийския университет "Свети Климент Охридски". В 1921 г. се прокарва нов закон за народното просвещение, с който се въвежда задължително обучение за децата до 14 годишна възраст. Откриват се много прогимназии и в селата, където дотогава е имало само основни училища. Броят на гимназиите по градовете се увеличава. С този закон Музикалното и Художественото училище се

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

превръщат в академии. Религията се въвежда като задължителен предмет в училищата. В България се откриват и чужди училища: немско, италиянско, както и френски и американски колежи.

След 9 септември 1944 г. комунистическото правителство премахва религията като учебен предмет и закрива всички чужди и мисионерски училища в България. Днес в комунистическа България обучението на всички предмети в училищата се поставя върху принципите на марксистско-ленинската педагогическа наука, теория на познанието и психология на обучението. Създадени са нови форми и методи на обучението. Според комунистическия закон за училищата в общото образование са включени три основни елемента: общообразователна подготовка, политехническа и професионална подготовка.

По този начин тези общообразователни училища подготвят младежите и девойките не само за евентуално следване във висшите учебни заведения, но и за активно, принудително участие в материалното производство. Със същия закон се увеличава и задължителното обучение до 16 годишна възраст.

По броя на учащите се, според непроверени данни на българското правителство, България била на едно от първите места в света. На 10,000 души около 400 деца се възпитавали в детски градини; около 1500 ученика се обучавали в основните училища; около 150 средношколника учели в средни политехнически училища; около 200 курсиста завършвали образованието си в професионалните

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

училища; около 120 учащи се следвали в полувисши учебни заведения и около 100 студента следвали във висшите учебни заведения. На 10,000 души от населението общо около 2500 се обучавали и възпитавали в учебните заведения, което ще рече, че всеки четвърти българин се учи в училища и институти.

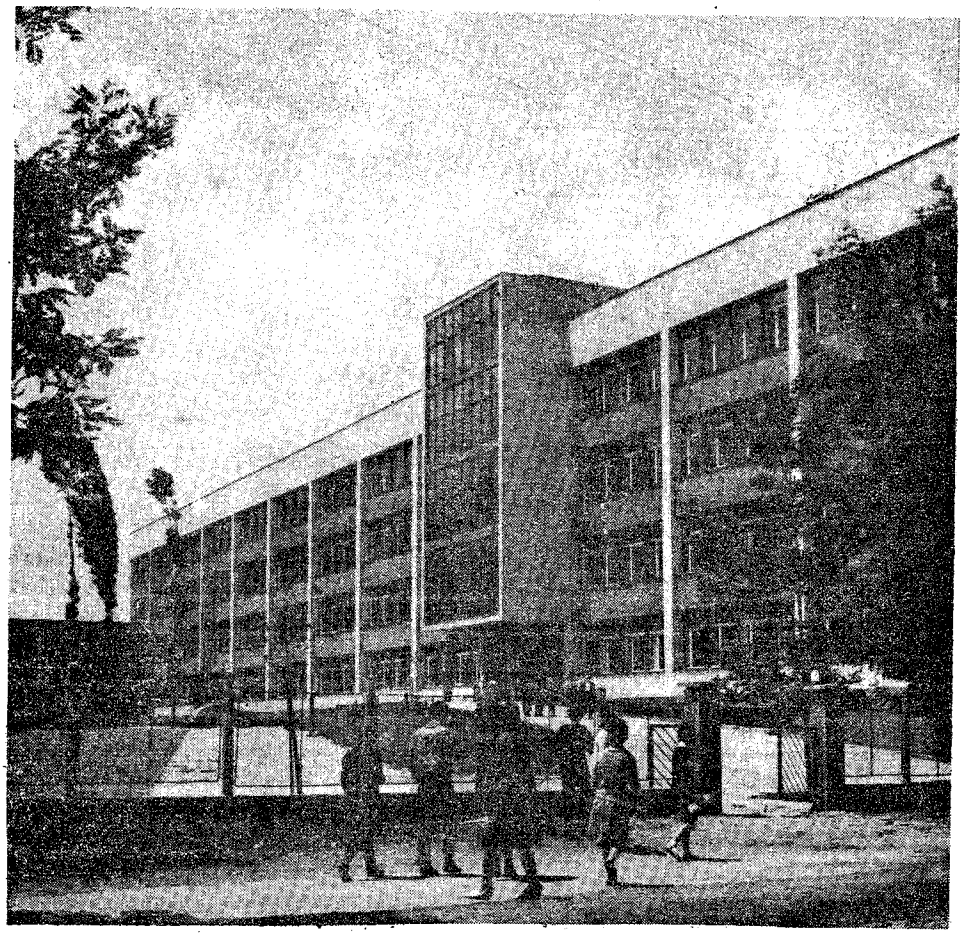

Техникумът по електроника „С. М. Киров" в София

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ВИСШИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ И ФИЛИАЛИ

ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК, официалният орган на Народното събрание на Народна република България, публикува в брой 45 на 9 юни 1970 година следната Наредба на Министерството на народната просвета:

Н А Р Е Д Б А

№ О-8

за приемане на нови студенти във висшите учебни заведения за учебната 1970/1971 г.

А. РЕДОВНО СЛЕДВАНЕ

I. УСЛОВИЯ И ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВУВАНЕ

1. За редовно следване във висшите учебни заведения и техните филиали се приемат кандидати със завършено средно образование, не по-възрастни от 35 години, които са се класирали за съответната специалност по реда, установен в тази наредба.

Във Висшия институт за физическа култура се приемат кандидати не по-възрастни от 27 години, а във Висшия институт за театрално изкуство за специалността Актьорско майсторство и Актьорско майсторство -- кукловодство -- не по-възрастни от 25 години.

Активните борци против фашизма и капитализма се приемат за студенти независимо от възрастта.

Не се допускат да кандидатстват отново студенти от висшите или полувисшите учебни заведения, освен ако представят

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

удостоверение, че вече са се отписали.

Не се приемат за редовно следване лица със завършено висше образование.

Не се приемат за студенти лица, които имат груби антиобществени прояви.

Не се допускат да кандидатствуват младежи срочно служещи в БНА и Строителни войски, ако не подлежат на уволнение в началото на учебна година.

2. Допуска се кандидатстване в две висши учебни заведения, включително и филиалите им по всички желани специалности.

Във висшите учебни заведения по изкуствата може да се кандидатствува също в две висши учебни заведения, но най-много по две специалности.

Кандидатстващите в повече от две висши учебни заведения се лишават от състезателни права.

3. Кандидат-студентите представят във всяко висше учебно заведения, в което кандидатстват, следните документи:

а. молба по установения образец;

б. диплома за завършено средно образование или официално заверен препис от нея.

В първото висше учебно заведение се подава оригиналът от дипломата, а във второто висше учебно заведение — препис.

Кандидат-студентите, завършили техникуми, които подлежат на разпределение, представят в първото висше учебно заведение

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

препис от дипломата /заверен от техникума/, който важи вместо оригинал.

Кандидати, чиито дипломи са изгубени или унищожени, прилагат към документите си дубликат или препис от дубликата.

Кандидиати с дипломи от средни специални училища, в които не са вписани всички изучавани предмети и оценките им, прилагат и сведение -- образец 1959 година:

в. картони. В картона за класиране се вписват желаните специалности;

г. кандидатите, които желаят да се ползуват от предимствата, посочени в т. 13 от тази наредба, прилагат документ, издаден от съответен компетентен орган.

Кандидатствуващите за редовно, задочно и вечерно обучение в едно и също висше учебно заведение подават само едни документи.

Кандидат-студентът е длъжен върху плик-молбата и картона за класиране да посочи в кое висше учебно заведение кандидатствува като първо и в кой град ще се яви на състезателен изпит.

Срокът за подаване на кандидат-студентските документи във висшите учебни заведения за редовно, задочно и вечерно следване е: за кандидатите, завършили средното си образование преди текущата учебна година -- от 1 юни до 30 юни; за кандидатите, които завършват средното си образование през годината на кандидатствуването -- до 9 юли; за Българската държавна консерватория -- до 5 юли; за Музикално-педагогическия факултет -- филиал в Пловдив -- до 20 август.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Молби на кандидат-студенти, към които не са приложени необходимите документи или не са подадени в срок, не се разглеждат и се връщат обратно на подателя. Не се разрешава представяне на документи след определените срокове.

II. СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ

4. Кандидат-студентите полагат състезателни изпити за различните специалности по следните предмети:

а. математика /писмен/ и физика /писмен/-- за специалностите във висшите машинно-електротехнически институти в София и Варна, Висшия минно-геоложки институт, Висшия инженерно-строителен институт /без специалност Архитектура/, Висшия институт по машиностроене, механизация и електрификация на селското стопанство в Русе, Висшия лесотехнически институт /без специалност Озеленяване/ и Висшия общотехнически задочен институт в Габрово;

б. физика /писмен/ и математика /писмен/-- за специалностите физика -- педагогически профил -- производствен профил, и физика на полупроводниците в Софийския университет "Кл. Охридски" и специалността физика във Висшия педагогически институт в Пловдив;

в. математика /писмен и устен/ -- за специалностите математика -- педагогически профил, математика -- производствен профил, профил изчислителна математика в Софийския университет "Кл. Охридски" и математика във Висшия педагогически институт в Пловдив;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

г. химия /писмен/ и математика /писмен/-- за специалностите във висшите химикотехнологически институти в София и Бургас, във Висшия институт по хранителна и вкусова промишленост -- Пловдив, за специалностите Химия -- педагогически профил, Химия -- производствен профил в Софийския университет "Кл. Охридски" и Химия във Висшия педагогически институт в Пловдив;

д. рисуване и математика /писмен/ -- за специалността Архитектура във Висшия инженерно строителен институт;

е. математика /писмен/ и рисуване за специалността Озеленяване във Висшия лесотехнически институт;

ж. история на България /писмен/ и български език и литература /писмен/ за специалностите История, Право и Педагогика в Софийския университет "Кл. Охридски" и за специалността История във Висшия педагогически институт в гр. Велико Търново.

з. география на България /писмен/ или история на България /писмен/ и български език и литература /писмен/ -- за специалностите във висшите икономически институти в София, Варна и Свищов без специалностите Външна търговия, Икономика и организация на туризма и Политикономия;

и. западен език /писмен/ и география на България /писмен/ или история на България /писмен/ -- за специалността Икономика и органицация на туризма във Висшия институт за народно стопанство в гр. Варна;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

к. биология /писмен/ и химия /писмен/-- за специалностите във висшите медицински институти в София, Пловдив и Варна, висшите селскостопански институти в София и Пловдив и специалностите Биология -- педагогически профил, Биология -- производствен профил, Биохимия и микробиология в Софийския университет "Кл.Охридски", Биология във Висшия педагогически институт в Пловдив и Ветеринарна медицина във Висшия ветеринарно-медицински институт;

л. геология /писмен/ и химия /писмен/ -- за специалността Геология в Софийския университет "Кл.Охридски";

м. география на България и история на България /писмен/ за специалността География и Софийския университет "Кл. Охридски";

н. руски език /писмен/ или немски език /писмен/ и география на България /писмен/ за специалността География на туризма в Софийския университет "Кл. Охридски";

о. български език и литература /писмен и устен/-- за специалностите Българска филология и Турска филология в Софийския университет "Кл. Охридски" и Българска филология във Висшия педагогически институт във Велико Търново;

п. руски език /писмен/ и български език и литература /писмен/-- за специалностите Руска филология и Славянска филология в Софийския университет "Кл. Охридски" и Руска филология във Висшия педагогически институт във Велико Търново;

р. български език и литература /писмен/ и западен

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

език /писмен/ по избор на кандидата -- за специалността Класическа филология в Софийския университет "Кл. Охридски";

с. съответния чужд език /писмен/ и български език и литература /писмен/-- за специалностите Френска филология, Немска филология, Английска филология и Италианска филология в Софийския университет "Кл. Охридски";

т. испански, френски или италиански език /писмен/-- по избор на кандидата и балгарски език и литература /писмен/-- за специалността Испанска филология в Софийския университет "Кл. Охридски";

у. практически изпит по обща двигателна култура -- за специалността физкултура -- педагогически профил във Висшия институт за физкултера;

ф. практически изпит по специалността -- за специалността физкултура -- треньорски профил, във Висшия институт за физкултура;

х. български език и литература /писмен/, писмен изпит на журналистическа тема -- написване на информация по зададен писмено, устно или по нагледен начин материал и устен изпит -- беседа за проверка на общата и политическа култура и професионална насоченост на кандидатите за специалност Журналистика в Софийския университет "Кл. Охридски";

Кандидат-студентите за задочно следване по журналистика полагат състезателен изпит само по български език и литература /писмен/;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ц. история на България /писмен и устен/ и български език и литература /писмен/-- за специалността философия в Софийския университет "Кл. Охридски";

ч. западен език /писмен/ и география на България или история на България /писмен и устен/-- за специалността Външна търговия във Висшия икономически институт "Карл Маркс";

ш. история на България /писмен и устен/ или география на България /писмен и устен/ и български език и литература /писмен/-- за специалността Политикономия във Висшия икономически институт "Карл Маркс";

щ. рисуване,композиция и български език и литература /писмен/ за специалността Рисуване във Висшия педагогически институт във В. Търново.

Забележка.

Изпитът по български език и литература за специалността Рисуване се провежда отделно и с него не може да се участвува в класиране по други специалности.

III. СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ ЗА ФАКУЛТЕТИТЕ-ФИЛИАЛИ НА ВИСШИТЕ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

5. За постъпване във факултетите-филиали на Софийския университет "Кл. Охридски"-- в Шумен, Висшия педагогически институт в Пловдив и Висшия педагогически институт във В. Търново кандидатите полагат състезателни изпити по следните предмети:

а. български език и литература /писмен/ и история на България /писмен/-- за специалността Български език и история във факултета-филиал във В. Търново;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

б. български език и литература /писмен/ и западен език /писмен/-- за специалността Български език и литература и западен език във факултета-филиал във В. Търново;

в. турски език /писмен/ и география на България /писмен/ -- за специалността Турски език и география във факултета-филиал в Шумен;

г. руски език /писмен/и история във факултета-филиал във В. Търново;

д. математика /писмен/ и физика /писмен/ за специалностите Математика и Физика във факултетите-филиали в Шумен и Пловдив;

е. биология /писмен/ и химия /писмен/ -- за специалностите Биология и Химия във факултетите-филиали в Шумен и Пловдив;

ж. солфеж, писмен и устен изпит, инструмент /пиано, цигулка, виолончело, контрабас, духов инструмент/ или пеене -- практически изпит, задължително пиано -- практически изпит, хармония /писмен изпит/, елементарна теория на музиката /устен изпит/-- за специалността Музикална педагогия за филиала на Българската държавна консерватория в Пловдив.

1V. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КАНДИДАТ-СТУДЕНТСКИТЕ ИЗПИТИ

6. За да се организира и проведе приема на студентите във висшите учебни заведения, ректорът в срок до 1 май назначава следните комисии:

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

а. Централна комисия, със задача да ръководи и контролира цялостната работа по приема на нови студенти, в състав; председател -- зам. ректор и членове -- деканите на факултетите, представители на вузовския комитет на БКП, ДКМС и Съюза на учителите; помощник-ректора, началника на учебно-методически отдел или друго компетентно административно лице и представител на служба "Личен състав";

Централната комисия организира запознаване на всички служители /административни и научно-преподавателски/, които ще бъдат заангажирани с работа по приемането на студентите, документите и реда по приема;

б. приемни комисии -- със задача да приемат кандидатите при подаване на документите и да водят лични беседи с желаещите по тяхното професионално ориентиране и правилно насочване за следване във висшите учебни заведения и отделни специалности;

в. техническа комисия със задача да преглежда документите на кандидат-студентите, да организира техническото провеждане на изпитите, да организира вярно и точно нанасяне на оценките от положените изпити в съответните документи, да организира изчисляването на бала, класирането, записването на нови студенти и др.;

г. изпитни комисии по отделни предмети със задача да преглеждат писмените работи и да провеждат устните изпити. Председатели на комисиите са ръководителите на съответните катедри или други натоварени лица-специалисти и членове-екзаминатори.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

7. За осигуряване на пълна и точна информация за кандидат-студентите всяко висше учебно заведения най-късно до 25 май организира информационно бюро, което всеки ден от 7 до 17 часа дава информация. Обявява се и графикът за приемане на кандидат-студенти и граждани от ректора, зам. ректорите и деканите, представители на техническите и централни комисии и началниците на учебно-методитеските служби.

Висшият институт за театрално изкуство "Кр. Сарафов" провежда безплатни консултации за кандидат-студентите по всики специалности от 15 до 30 юли и от 15 до 25 август.

8. Състезателните изпити за постъпване във висшите учебни заведения и факултетите-филиали се провеждат от 10 юли до 5 септември, съгласно програмата, утвърдена от Министерството на народната просвета, в градове -- седалища на съответните висши учебни заведения -- София, Пловдив, Варна, Русе, Бургас, В. Търново, Свищов, Гарбово върху материал, посочен в съответните програми, въпросници и указания.

Състезателните изпити за Българската държавна консерватория ще започнат от 10 юли, за Висшия институт за театрално изкуство "Кр. Сарафов" от 28 август, за Висшия институт за изобразителни изкуства от 31 август, за музикално-педагогическия филиал в Пловдив от 1.IX и за специалността Рисуване във Висшия педагогически институт във В. Търново от 24 август 1970 г.

/Следващият параграф е отпечетан на страница /

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Състезателните изпити за кандидатстващите само във факултетите-филиали на Софийския университет "Кл. Охридски" в Шумен, висшите педагогически институти във В. Търново и Пловдив и музикално-педагогическия факултет-филиал -- Пловдив ще се проведат в съответните филиали.

За останалите специалности състезателните изпити ще се полагат по избор на самите кандидати във всички градове -- седалища на висши учебни заведения.

Кандидат-студентите се допускат в изпитната зала за писмен изпит при представяне на личен паспорт и картонче с входящия номер на документите и името на кандидата. Те могат да внасят в залата само писалка, мастило /синьо/, молив /черен/, пергел и триъгълник. Забранява се използуване на цветни моливи, мастила и химикалки, освен сини и черни.

Писмените изпити във висшите учебни заведения започват преди обед в 8,00 часа, а след обед от 14,00 часа и траят 4 часа.

Всеки кандидат-студент е длъжен да се яви в определената зала и да заеме мястото си не по-късно от 15 минути преди започ

При започване на изпита отговорникът на залата съобщава темата, записва я на черната дъска, дава указание за начина на провеждането на изпита и написва на черната дъска точно часа на започването му.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

9. Писмените състезателни изпити за постъпване във висшите учебни заведения със анонимни. Кандидат-студентът предава на комисията писмена работа заедно с лист с името си и входящия номер на документите. Писмената работа и запечатаното в малко пликче /след проверка/ листче с името на кандидата и входящия номер на документите се поставят в друг плик, който се запечатва от лицето, приемащо писмените работи в изпитната зала в присъствието на кандидат-студента.

Отговорниците на зали представят писмените работи на председателя на техническата комисия за провеждане на изпитите. Комисията поставя фиктивни номера /еднакви/ на малкото пликче и на писмената работа. Малките пликчета се съхраняват от председателя на централната комисия, а писмените работи се предават на изпитните комисии за преглеждане.

V. ПРЕГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ

10. Преглеждането и оценяването на писмените работи се извършват във висшето учебно заведение, което кандидатът е посочил като първо.

Писмените работи задължително се преглеждат и оценяват от двама екзаминатори, независимо един от друг. За оценките на писмените работи те съставят отделни протоколи и ги представят на председателя на изпитната комисия.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Строго се забранява взаимно договаряне на екзаминаторите по оценките.

Ако разликата в оценката на двамата екзаминатори е по-голяма от 0.50 единици, писмената работа задължително се дава за нова оценка.

За окончателните оценки по всеки предмет се изготвя общ протокол.

Преоценки на писмените работи не се допускат.

Малките прикчета с имената на кандидат-студентите се отварят от централната комисия след представянето на писмените работи и протоколите с окончателните оценки.

След отварянето на малките пликчета имената на кандидат-студентите се нанасят върху писмените работи.

Писмена работа, върху която кандидатът е поставил някакъв отличителен знак, се анулира.

За проявена недобросъвестност и за неспазване на установения ред при преглеждане на писмените работи и при провеждане на устните изпити, изчисляването на бала, класирането на кандидат-студенти, преподавателите -- членове на комисиите се наказват дисциплинарно съгласно чл. 19 "г" от Закона да висшето образование, а лицата от административния персонал -- по чл. 129 и 130 от Кодекса на труда. Освен дисциплинарните наказания екзаминаторите се лишават и от допълнителното възнаграждение за проверка на писмените работи.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

11. Изпитът е издържан, ако кандидатът е получил окончателно оценка най-малко среден /3/, а за специалностите във Висшия институт за изобразително изкуство, Рисуване във Висшия педагогически институт -- В. Търново, рисуване за специалността Архитектура във Висшия инженерно-строителен институт, Български език за Журналистика в Софийския университет и за специалностите Актьорско майсторство и Актьорско майсторство -- кукловодство във Висшия институт за театрално изкуство най-малко добър /4/.

VI. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БАЛА И РЕД ЗА КЛАСИРАНЕ И ЗАПИСВАНЕ

12. Кандидатите, които са издържали успешно състезателните изпити, се класират по реда на бала, който се образува от:

а. общия успех от дипломата за завършено средно образование;

б. успеха от дипломата за завършено средно образование /сведение-образец 1959 година/ по предметите, по които се полагат състезателни изпити;

в. удвоения успех от първия състезателен изпит и успеха от втория състезателен изпит по реда, посочен в т. 4 от Наредбата.

Всяко висше учебно заведение класира кандидатите по реда на бала по низходящ ред и независимо едно от друго.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

13. С предимство във висшите учебни заведения се приемат:

а. кандидатите, активни борци против фашизма и капитализма, герои на Народна република България, герои на социалистическия труд, децата на загиналите в антифашистката борба и Отечествената война без конкурс и извън плана, с изключение на висшите учебни заведения по изкуствата;

б. кандидати, първенци от републиканските и международните олимпиади по математика, физика и химия, носители на правителствено-комсомолски отличия /златна значка/ за научно и техническо творчество -- без конкурс;

в. кандидати, деца на работници с най-малко 10-годишен производствен стаж се състезават помежду си за 20о/о от местата по всички специалности във висшите инженерно-технически, икономически, медицински и педагогически учебни заведениея, в Софийския университет и Висшия институт по физкултура;

г. кандидати, чиито родители са членове и работят в ТКЗС, или са деца на работници в ДЗС, на пенсионирани членове на ТКЗС и на работници в ДЗС се състезават помежду си за 70о/о от местата във висшите селскостопански институти и във Висшия ветеринарно-медицински институт;

д. кандидати, работили най-малко 1 година в мините като миньори, продължават да работят или са деца на миньори с най-малко 10 годишен производствен стаж,се състезават помежду си за 20о/о от местата във Висшия минно-геоложки институт;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

е. за задоволяване нуждите на Благоевградски, Бургаски, В. Търновски, Кюстендилски, Кърджалийски, Разградски,Силистренски, Сливенски, Смолянски, Толбухински, Търговищки, Шуменски, Михайловградски, Хасковски и Ямболски окръзи от кадри с висше образование, кандидат-студентите от тези окръзи се състезават помежду си за определен брой места по някои специалности.

ж. кандидати, деца на активни борци против фашизма и капитализма и на загиналите в борбота с врагове на народа служители в органите на сигурността и деца на пенсионери по чл. 28 от Закона за пенсиите се състезават помежду си за 10о/о от местата по плана и до 15о/о извън плана. Кандидат-студентите във висшите учебни заведения по изкуството ползуват това предимство само при равен бал;

з. кандидати, отслужили военната си служба, се състезават помежду си за 20о/о от местата във висшите учебни заведения;

и. кандидатите, майстори на спорта по различни видове спорт, се състезават помежду си за 20о/о от местата във Висшия институт по физическа култура;

к. за 50о/о от местата във висшите учебни заведения по изкуствата се състезават помежду си деца на работници и селяни. Не по-малко от 50о/о от местата се предоставят на кандидати от провинцията.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

14. Предимствата по т. 13 без буква "ж", могат да ползуват само кандидати, които имат общ бал най-малко 24. Свободните места определени да кандидати с предимство по т. 13, се попълват по общия ред.

15. Отстранените студенти от висшите учебни заведения след I курс, които кандидатствуват отново за същия ВУЗ, се приемат, успешно са издържали състезателните изпити независимо от бала им. Това не се отнася за отстранените студенти от ВУЗ по изкуствата.

16. Лица, завършили висши военни академии, на които се признава висше образование /общо/ и завършилите тригодишните военни училища след 1962 година съгласно Указ 613 на Президиума на Народното събрание и Наредбата за приложението му, се приемат за студенти без състезателен изпит след представяне на необходимите документи, посочени в Наредбата.

17. За студенти по всички специалности на Софийския университет "Кл. Охридски" /без специалността Геология/ висшите педагогически институти в Пловдив и В. Търново и филиалите им, висшите селскостопански институти в София и Пловдив и висшите икономически институти в София, Варна и Свищов /без специалностите Външна търговия и Икономика на строителството/и по специалностите Стоматология и фармация във Висшия медицински институт в София се приемат най-малко 30о/о мъже.

За специалностите във висшите технически учебни заведения, специалността Медицина във висшите медицински институти в

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

София, Варна и Пловдив, в специалностите Икономика и организация на туризма, Икономика на строителството във Висшия институт за народното стопанство -- Варна, се приемат най-малко 50о/о. мъже.

Поради особения характер на специалностите Подемнотранспортни, строителни и минни машини, Подвижен ж. и състав, Електрификация на транспорта, Експлоатация на транспорта, Механизация на селското стопанство, Маркшайдерство, Разработка на полезни изкопаеми, Минна електромеханика, Обогатяване на полезни изкопаеми, Геология и проучване на полезните изкопаеми, Инженерна геология и хидрогеология, Техника на проучването, Геофизични методи на проучването, Геодезия, фотограметрия и картография, Технология и механизация на строителството, Металургия на черните метали, Технология на нефта и газа, Металургия на цветните и редките метали. Технология на горивата, Технология на неорганичните вещества, Технология на силикатите, Горско стопанство, Актьорско майсторство, Ветеринарна медицина, Външна търговия и Геология в Софийския университет "Кл. Охридски" се приемат за студенти не помалко от 70о/о мъже.

За специалност Журналистика се пниемат 60о/о мъже и 40о/о жени.

Предвидените за специалността Външна търговия се разпределят за кандидати, които полагат изпит по английски език -- 35о/о, по Френски -- 35о/о и по немски -- 30о/о.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Предвидените места за специалността икономика и организация на туризма се разпределят за кандидати, които полагат изпит по английски език -- 35о/о, по френски език -- 35о/о и по немски език -- 30о/о.

Предвидените места за специалността География на туризма се разпределят за кандидати, които полагат изпит по руски език -- 50о/о и по немски език -- 50о/о.

За 60о/о от местата във Висшия институт по хранителна и вкусова промишленост се състезават кандидати от Видински,Врачански, Михайловградски, Плевенски, Ловешки, В.Търновски, Габровски,Търговищки, Шуменски, Разградски, Русенски, Толбухински, Силистренски, и Варненски окръг, а за 40о/о от местата се състезават кандидатите от останалите окръзи в страната.

18. Резултатите от състезателните изпити се обявяват най-късно до 12 август. Всички висши учебни заведения провеждат по 4 класирания, които се обявяват на 15 август, 24 август, 1 септември и 8 септември.

След четвъртото класиране не се разрешава отписване от висшето учебно заведения. Свободните места се попълват по реда на бала от незаписалите се кандидат-студенти, посочили висшето учебно заведение като първо.

Висшите учебни заведения са длъжни да уведомят писмено всеки класиран кандидат-студент за срока на записването. Незаписалите се в посочените срокове се смятат за отпаднали и на тяхно място се приемат следващите по бал кандидати.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Записването на студентите за редовно следване приключва до 14 септември, а за задочно и вечерно -- до 5 септември.

Висшите учебни заведения, които нямат достатъчно кандидати, издържали успешно състезателните изпити, обявяват свободните места за допълнително кандидатстване.

При записването си студентите представят освен документи, посочени в т. 3 още:

а. характеристика за постъпване във висше учебно заведение, която се изготвя от ръководителите на предприятията и учреждения, от управителните съвети на трудово-кооперативните земеделски стопанства и трудово-производителните кооперации, от учителските съвети на училищата, от командирите на военните поделения съвместно с партийните и комсомолските организации. За временно неработещите характеристиката се изготвя от отечественофронтовските и комсомолските организации, в които членуват. Характеристиката се дава на ръка на кандидата в запечатан плик;

б. медицинско свидетелство /издадено от съответната районна /градска/, окръжна или военна здравна служба/ представят само ония кандидати, които кандидатстват по специалности, за които се изисква кандидатите да не страдат от болести, посочени в таблицата за противопоказни заболявания, поместени в справочника за кандидат-студентите в имунизационен паспорт /удостоверение за извършени имунизации/.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

19. Записаните за редовно следване младежи-войници трябва да се явят на учебни занятия най-късно до 1 октомври.

Младежи-донаборници, приети за редовно следване до 1 октомври, се освобождават от военна служба до навършване на 26 години.

20. При постъпването във висшите учебни заведения студентите подписват декларация, че ще работят най-малко 3 години след завършване на образованието си там, където бъдат изпратени по разпределение. Ако откажат да изпълнят задълженията си, връщат получената лична издръжка и издръжката по обучението.

21. За организиране на цялостната работа по приема на нови студенти за редовно, задочно и вечерно следване отговарят ректорите на висшите учебни заведения. Те решават окончателно всички кандидат-студентски въпроси в съответствие с Наредбата за приема.

VII. ЗАДОЧНО И ВЕЧЕРНО СЛЕДВАНЕ

22. За задочно и вечерно следване във висшите учебни заведения се приемат кандидати със завършено средно образование, изслужили или освободени от военна служба, не по-възрастни от 40 години, които работят, имат едногодишен трудов стаж, съответствуващ на специалността и са се класирали в съответната специалност по реда, установен в тази наредба. За вечерно следване се приемат само софийски жители.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Младежи, отбиващи военната си служба могат да кандидатствуват за задочно и вечерно обучение, ако преди постъпването в редовете на БНА са работили и имат едногодишен трудов стаж, съответстствуващ на специалността, за която кандидатстват. Трудовият стаж се изчислява към 1 октомври.

Във Висшия институт за физическа култура се приемат кандидати не по-възрастни от 35 години.

Организационните работници на щатна работа в обществено-политическите организации могат да кандидатствуват по всички специалности, посочени в т. 28, съответствуващи на характера на извършваната от тях работа.

За специалността фармация се приемат само кандидат-студенти помощник-фалмацевти.

За десет на сто от местата в Софийския университет "Кл. Охридски" /без химия, физика и биология/, във Висшия педагогически институт "Братя Кирил и Методий" в гр. В. Търново и във висшите икономически институти се допускат да кандидатствуват за задочно следване лица, които имат едногодишен трудов стаж, независимо каква работа извършват.

Кандидат-студенти за задочно обучение по специалността Журналистика се приемат само из средата на работещите като щатни журналисти в печата, радиото и телевизията с най-малко двегодишен трудов стаж по специалността. Те се представят от Съюза на българските журналисти по предложение на ръководството на редакциите.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

23. Лица с висше образование могат да кандидатстват за задочно и вечерно следване след изтичане на двегодишен срок от завършването им и ако работят там, където са изпратени по разпределение или са изпълнили това задължение, или са освободени от работа по разпределение. Кандидат за второ висше образование се приемат по реда и условията, установени за останалите кандидати.

24. Кандидатите за задочно и вечерно следване, в това число и за второ висше образование, се представят от съответните ведомства, предприятия, учреждения, организации, ТКЗС, ДЗС и др. измежду най-добрите производственици, изобретатели, откриватели, ударници, рационализатори, носители на ордени за трудови отличия и др., които имат данни, че могат да съчетават успешно производствената си работа с ученето.

25. Офицери от Министерството на народната отбрана, Министерството на вътрешните работи, Главното управление на строителните войски и началническият съства на противопожарната охрана могат да кандидатстват само с разрешение на съответния министър, а свръхсрочно служащи сержанти и старшини -- с разрешение на командуващия обединенията, видове въоръжени сили, командуващия гранични войски, началници на управления и самостоятелни отдели в МНО, като в разрешението изрично се определя специалността, за която им се разрешава да кандидатстват.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

26. За задочно и вечерно следване може да се кандидатствува най-много и две висши учебни заведения по онези специалности, които съответствуват на характера на извършваната от кандидатите робата, посочени в удостоверение обр. № 1. Допуска се едновременно кандидатствуване в две едни и същи висши учебни заведения за - редовно, задочно и вечерно следване.

27. За задочно или вечерно следване се подава молба по установения образец, като се отбелязва, че се кандидатствува за задочно или за вечерно следване. Към молбата се прилагат освен документите, посочени в т. 3 и удостоверение обр. № 1 за характера на производствения стаж с точни указания за работата, която извършва кандидатът и препис от заповедта за назначаване.

Кандидат-студентите с висше и полувисше образование кандидатствуват с дипломата си за средно образование.

28. Студентите-задочници се приемат в следните висши учебни заведения и специалности:

а. в Софийския университет "Кл.Охридски" по: Математика, Физика, Химия и Биология -- педагогически профил, География, Философия, История, Педагогика, Българска филология, Руска филология, Френска филология, Немска филология, Английска филология, Право, Италианска филология, Турска филология, Журналистика;

б. във Висшия педагогически институт във В.Търново по специалностите: Българска филология, Руска филология и История;

в. във Висшия машинно-електротехнически институт в София по специалностите: Технология на машиностроенето и металорежещите машини. Технология на металите, Двигатели с вътрешно

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

горене, Текстилна техника, Електрически станции, мрежи и системи, Електрически машини и апарати, Радиотехника, Далекосъбщителна техника, Машини и апарати за хранителна и вкусова промишленост, Промишлена топлотехника, Електроснабдяване на промишлените предприятия, Експлоатация на транспорта, Топлоенергетика;

г. във Висшия машинно-електротехнически институт във Врана по специалностите: Технология на машиностроенето и металите, Двигатели с вътрешно горене, Корабостроене, Корабни машини и механизми, Електрически машини и апарати, Радиотехника и Далекосъобщителна техника;

д. във Висшия инженерно-строителен институт в София по специалностите: Промишлено и гражданско строителство, Геодезия, фотограметрия и картография, Хидромелиоративно строителство, Хидроенергийно строителство и Водоснабдяване и канализация;

е. във Висшия химикотехнологически институт в София по специалностите: Технология на органичния синтез, Технология на горивата, Химическа технология на текстилните влакна, Технология на силикатите, Технология на неорганичните вещества, Химическа технология на дървесината, Металургия на черните метали, Технология на пластмасите;

ж. във Висшия химикотехнологически институт в Бургас по специалностите: Технология на нефта и газа, Технология на високомолекулните съединения, Технология на силикатите и Технология на неорганичните вещества;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

з. във Висшия институт по машиностроене, механизация и електрификация на селското стопанство в Русе по специалностите: Механизация на селското стопанство, Селскостопанско машиностроене, Двигатели с вътрешно горене и Технология на машиностроенето и металите;

и. във Висшия минно-геоложки институт по специалностите: Геология и проучване на полезните изкопаеми, Разработка на полезните изкопаеми и Минна електромеханика;

к. във Висшия лесотехнически институт по специалността Механична технология на дървесината;

л. във Висшия институт по хранителна и вкусова промишленост — Пловдив, по специалностите: Технология на плодово-зеленчуковите консерви, Технология на продуктите от животински произход;

м. във Висшия общотехнически задочен институт — Габрово, по специалностите, изброени в букви "в", "г", "д", "е", "ж", "з", "к", "л", с изключение на Геология и проучаване на полезните изкопаеми, Геодезия, фотограметрия и картография.

Ако броят на приетите студенти е по-малък от 10, те се прехвърлят на обучение в основното висше учебно заведение;

н. във Висшия икономически институт в София по специалностите: Политическа икономия, Планиране на народното стопанство, Статистика, Икономика на вътрешната търговия, Икономика на външната търговия, Счетоводна отчетност, Финанси и кредит, Застрахователно дело;

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

о. във Висшия институт на народно стопанство -- Варна, по специалностите: Икономика на промишлеността, Икономика на вътрешната търговия, Икономика на строителството, Счетоводна отчетност, Стокознание и Икономика и организация на туризма;

п. във Висшия селскостопански институт в София по специалностите: Полевъдство, Икономика и организация на селското стопанство и Зоотехника;

р. във Висшия финансово-стопански институт в Свищов по специалностите: Финаси и кредит, Застрахователно дело и Счетоводна отчетност;

с. във Висшия селскостопански институт в Пловдив по специалностите: Полевъдство и Лозаро-градинарство;

т. във Висшия институт за физическа култура в София по специалностите: Физкултура -- педагогически профил и Физкултура -- треньорски профил;

ф. в Българска държавна консерватория по специалността Музикална педагогия и всички специалности и инструменталния факултет /Пиано, Цигулка, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот, Валдхорн, Тромпет, Тугтромбон, Ударни инструменти/.

Кандидатите за задочно и вечерно обучение се ползват със същите предимства, установени за кандидатите за редовно обучение, посочени в раздел VI, т. 13.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

29. За вечерно следване се приемат студенти във Висшия икономически институт "Карл Маркс" -- София, по специалностите: Икономика на промишлеността, Икономика на вътрешната търговия и Счетоводната отчетност; във Висшия инженерно строителен институт по специалностите: Промишлено и гражданско строителство и Водоснабдяване и канализация; в Софийския университет "Кл. Охридски" по специалностите: Българска филология и Право; във Висшия машинно-електрически институт в София по специалностите: Технология на машиностроенето и металорежещи машини.

30. При класирането на кандидат-студентите за задочно и вечерно следване при равен бал най-напред се класират кандидатите, заемащи длъжности, за които се изисква висше образование.

31. Студентите-задочници от всички специалности на висшите технически учебни заведения, които работят във Видински, Михайловски, Врачански, Плевенски, Ловешки, Великотърновски, Габровски, Габровски, Търговишки, Шуменски, Сливенски, Старозагорски окръзи, независимо в кой друг институт са приети през първите три години /I, II и III курс/, се обучават във Висшия общотехнически задочен институт в Габрово.

32. Подаването на докумнти, полагането на състезателни изпити, начинът на класиране, сроковете за записване и т. н. на кандидат-студентите за задочно и вечерно следване във висшите учебни заведения стават по реда, определен в съответния раздел на тази Наредба.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

VIII. УСЛОВИЯ ЗА СЛЕДВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ В ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ,РЕД ЗА КАНДИДАТСТВУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ НА КАНДИДАТИТЕ

33. Български граждани могат да следват в чуждестранни висши учебни заведения само с разрешение на Министерството на народната просвета.

Лица,които се запишат в чуждестранни висши учебни заведения без разрешение на Министерството на народната просвета ще се считата за нередовни и се лишават от държавна издръжка и валута. Те не се приемат да продължат образованието си в наши висши учебни заведения.

34. За следване в чужбина могат да кандидатстват лица, завършили средно образование с успех най-малко много добър /5,00/ по шестобална система по специалности, определени от Министерството на народната просвета.

За чужбина може да се кандидатства в едно висше учебно заведение най-много по 4 специалности, едновременно и за България съгласно т. 2 от Наредбата.

35. Кандидатите полагат конкурсен изпит във ВУЗ, където са обявени специалностите. Положените изпити важат за следване и у нас.

Състезателните изпити за чужбина по специалностите за изкуствата се провеждат между 1 и 15 юли по специална програма.

Особените положения, важещи за специалностите по изкуствата, се уреждат с отделна наредба от Комитета за изкуство и култура.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

36. Кандидат-студентите за чужбина подават във висшите учебни заведения, където са обявени желаните от тях специалности освен посочените в т. 3 още и следните документ;

а. автобиография;

б. медицинско свидетелство със заключение на лекарска консултативна комисия за здравословното състояние на кандидата;

в. характеристика от общинския народен съвет с мнение може ли да кандидатът да бъде изпратен да учи в чужбина.

37. Кандидат-студентите, чиито родители са на постоянна работа в чужбина, могат да следват във висши учебни заведения на съответнаната страна по специалностити утвърдени от Министерството на народната просвета, след успешно положен конкурсен изпит у нас или в чужбина по избор на кандидата.

За студенти във висшите учебни заведения на Съветския съюз по този ред се приемат само кандидати български граждани, чиито родители са на постоянна работа в посолството, в търговското представителство, в СИВ и в Обединеното командване.

Всички останали кандидати български граждани, които са на работа или са деца на работещи в СССР се приемат за студенти към висшите учебни заведения на СССР по реда, установен за съответните граждани.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

38. Висшите учебни заведения най-късно до 5 август обявяват списъците на класираните се кандидат-студенти в чужбина.

Кандидат-студенти, показали на един от състезателните изпити успех под добър /4,00/, не се класират.

39. Класираните се кандидати представят допълнително следните документи;

а. четири добре изработени снимки в размер 6/4, надписани на обратна страна с трите имена на кандидата на личния паспорт;

б. удостоверения за семейно и материално положение.

40. Не се разрешава следване в чужбина на собствени разноски срещу представяне на декларация за осигурена издръжка от чужди или наши граждани.

41. Младежи страдащи от тежки физически недъзи, ревматизм, порок на сърцето, епилепсия, тежки нервни заболявания, които са под контрола на тубдиспансерите и др. не могат да кандидатстват за чужбина.

42. Студентите в чужбина получават месечна стипендия

в СССР	- 70 рубли
в ГДР	- 280 марки
в Чехословакия	- 700 крони
в Полша	- 1500 злоти
в Унгария	- 1200 форинта
в Румъния	- 700 леи

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

при следните условия:

при успех от 4 -- 4,49 при доход до 70 лв. на член от семейството;

при успех от 4,50 -- 4,99 при доход до 80 лв. на член от семейството;

при успех от 5 -- 5,49 при доход до 90 лв. на член от семейството;

при успех от 5,50 -- 6,00 при доход до 100 лв. на член от семейството.

Студенти, не отговарящи на горните изисквания, следват на собствени разноски с право на превод на валута до 100 лв. месечно.

43. По всички въпроси за следване в чужбина кандидат-студентите трябва да се обръщат към съответните висши учебни заведения.

Министър: Ст. Василев

---

* Състезателни изпити за постъпване в Българската държавна консерватория, Висшия институт за изобразително изкуство, Висшия институт за физикултура, по рисуване за Висшия педагогически институт В. Търново, за специалностите Архитектура и Озеленяване, Геология, Журналистика, по всички чужди езици на филологическите специалности, География на туризма, Икономика и организация на туризма и Външна търговия се провеждат само от съответните висши учебни заведения в посочените от тях места. /стр. /

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

БЪЛГАРСКАТА ЕКЗАРХИЯ

След падането на България под турска власт и ликвидирането на държавно-политическата организация на българския народ последвало унищожаването и на неговата втора народностна организиция--Българската църква. Търновската патриаршия била закрита и българският народ бил поставен под църковната юрисдикция на Цариградския патриарх. Така той престанал да съществува пред турската власт не не само политически, но и--което било още по-лошо--като етнически субект. Това състояние се утвърдило след ликвидирането и на Византийската империя в 1453 г. Тогава поради еднаквостта на вярата на покореното население на полуострова турците започнали да считат всички немюсюлмани все да "рум милети", т.е. за гръцки народ. В съзнанието на османлиите, в което вярова и народностна принадлежност се отъждествявали, окончателно престанал да съществува от това време отделен от гръцката народност български народ. Цариградският патриарх бил облечен след 1453 г. от султана с властта да бъде глава на цялата Православна църква и същевременно политически представител пред Висока Порта на всички православни християни. По силата на това той станал от тоя момент не само духовен началник, но--за ирония на съдбата-- и единствен политически представител на българското население пред централната власт.

Етническото самочувствие на бълг. народ обаче не се загубило. Защото унищожавайки първоначално трите български /Търновска, Видинска и Добруджанска/, а след това Византийската и Сръбската държави

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

и установявайки вместо тях своя държавна система, завоевателят вече с това изличил границите, които изкуствено разкъсвали политически българския народ и го обединил, без да подозира, териториално здраво под една--под своята, макар и съвсем чужда и ненавистна нему власт.

Този факт допринесъл за усилване на етническите връзки между българското население от различните райони на Балканския полуостров и за утвърждаването му като една жива етническа цялост. Това ясно доловил високообразованият католически епископ българинът Петър Богдан още в 1640 г.

Към средата на 18 в. военните и външно-политеческите неуспехи на Турция, феодалните размирици, спахийските грабежи и административните своеволия на турските чиновници станали нетърпими. Примитивната и стихийна попреди елинизаторска дейност на гърците се превърнала постепенно в съзнателна, планомерна, целенасочена и трескава робота за денационализиране и асимилация на българската народност. За последната се явила опасност да се превърне наистина в една безлика, безформена маса и да изчезне от лицето на земята. Тогава "из дън горите атонски високи" прозвучал спасителният глас на Пасий Хилендарски, който ясно възвестил програмата на народното избавление--да се възстанови унищожената независима българска църква, и след това държавно-политическата народностна организиция.

Под това знаме в първите десетилетия борбата се водела общо

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

за църковнонародни правдини и свободи и в нея вземало живо участие българското население от всички български области въпреки противодействието на Патриаршията. Борбата се стимулирала и от обществено-политическия реформен акт /1839 г./ и от Танзимата /1845 г./ В 1849 г. турското правителство с ферман позволила за пръв път на българската 35--40,000-на колония в Цариград да си построи свой храм. Във фермана българите, които до тогава се третирали като "руммилети", за пръв път изрично били наречени "бургармилетан ", което значи официално признание на българската народност /макар и само в Цареград/ като отделна от гръцката. След Кримската война /1853-1856 г./ и последвалия обществено-политически реформен акт-- Хатихумаюна /1856 г./ искането на българите за самостоятелна църква станало по-определено и по-категорично, а борбата им--по-организирана, по-последователна и по-упорита. Прелом в тая насока станала датата 3.IV.1860 г. /Великден/, когато епископ Иларион Макариополски по искане на Цариградската българска община не споменал в службата името на Цариградския патриарх. Това значело отцепване от Патриаршията. Скоро към него се присъединили митрополитите Пасий Пловдивски и Авксентий Велешки. Партриарх Григорий VI отстъпил и изработил в 1867 г. проект за учредяване на Българска Екзархия, но с диоцез само Северна България. Приемането на този проект било равносилно на удар срещу етническата цялост на българския народ и затова той бил отхвърлен. Като градушка се изсипали пред Високата Порта от множество селища в Северна България,Тракия

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

и Македония прошения за възстановяване на незаконно унищожената някогашна независима Българска църква--Търновската патриаршия или Охридската архиепископия. От Патриаршията се отцепили още четирима митрополити с епархиите си. Критското въстание /1868 г./ предизвикало недоволство у турците спрямо гърците, а силата на църковнонародното движение ги изплашило да не се превърне във всенародна революция. На 28.II.1870 г. бил тържествено издаден султански ферман за учредяване на Българската Екзархия. В неговия десети член самото турско правителство определило диоцеза /областта/ на Екзархията, поименно посочвайки всички епархии в Северна България, Тракия и Македония, които--като населени с чисто или с преобладаващо българско население--трябвало да се включат в него. Русенска, Силистренска, Враченска, Шуменска, Търновска, Ловчанска, Видинска, Софийска, Нишка, Пиротска, Кюстендилска /с Кратово, Кочани и Щип/, Самоковска, Велешка, Пловдивска /без Пловдив, Станимака--Асеновград--и някои села и Бачковския манастир/, Варненска /без Варна и около 20 приморски села между Варна и Кюстенджа/, Сливенски санджак /без Анхиало и Месемврия/ и Созополската каза /без приморските села/. Извън тези изброени места в диоцеза могли да се включат и други епархии, ако 2/3 от православните християни пожелаят това чрез плебисцит.

Ферманът за учредяване на Българската Екзархия бил огромно постижение на националноосвободителното движение с исторически последици. Той означавал официално признание на българската народност от турското правителство и авторитетно посочване на

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

етническите граници на тая народност. Със съборно решение /16.IX. 1872 г./ Цариградската патриаршия осъдила българите за "филетизъм, т.е.национални различия, народни препирни, антагонизми и раздори вътре в Христовата църква" и ги обявила за схизматици. Тя скъсала връзките си с тях и заплашила с анатема всички, които биха влезли в такива връзки. Това не изплашило българите и не създало разцепление у тях, а напротив--отказът на Патриаршията от връзки с тях фактически им осигурил пълна църковна независимост и самостоятелност. Така в лицето на Българската Екзархия българският народ се видял за пръв път отново вътрешно духовно свързан, териториално обединен и официално политически обявен пред света като една самостаятелна етническа величина. Широките права, привилегии и функции, които имала преди това Цариградската патриаршия върху българсото население, преминали сега върху Българската Екзархия. Тя чрез своите органи се явила духовен и политически представител на това население пред туското правителство. В нейно лице българският народ възстановил едната от двете си големи национални организации, която дава външен израз на неговото самолитно нардоностно съществуване.

Веднага след издаването на фермана и учредяването на Екзархията българите свикали в Цариград голям Църковнонароден събор. Този събор представлява първото в истниския смисъл на думата, осем години преди Освобождението, легално българско народно събрание. В продължение на приблизително 3 месеца /от.II. до 14.V. 1871 г./

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

съборът се занимава свободно с уреждане на българските църковни и общонародни работи. Петдесет избрани народни представители на епархните в Северна България, Тракия и Македония, Цариград, София, Търново, Русе, Силистра, Варна, Шумен, Ловеч, Враца, Видин, Бургас, Сливен, Ст. Загора, Пловдив, Кюстендил, Самоков, Неврокоп, Ниш, Пирот, Врана, Велес, Воден, Битоля, Струмица, Скопие, Охрид и Одрин прегледали и авторитетно утвърдили от името на целия Български народ Устава на Българската Екзархия.

Българската Екзархия взела в свои ръце училищно-просветното дело и станала в целия свой диоцез висш негов ръководител, устроител и попечител. /Екзархийският Устав, чл. 98 ал. а и б/. В резултат главно на тази дейност на Екзархията според една статистика /Д. Мишев, България в миналото, София, 1916 г., стр. 321 и сл./ в навечерието на Освобождението в Северна България, в Тракия и в Македония функционирали 1892 училища, докато две години по-късно /1878 г./ в свободното кралство Гърция имали 1468, в София--568, в Румъния--2414 училища. Затова английският кореспондент Мак Гахал след погрома на Априлското въстание пише за България: "Мисля, че хората в Англия и изобщо в Европа имат много непълна представа за България...Останах учуден обаче, както вярвам, ще бъдат учудени и повечето от читателите ми, като научих, че едва ли има българско село без училище и че тези училища там, където турците не са ги изгорели, са в цветущо състояние... Образованието, което се дава в тези училища, е безплатно и еднакво за всички--бедни и богати.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Едва ли има българско дете, което да не може да чете и пише, така че процентът на грамотните в България е равен на процента на грамотните в Англия и Франция." Разпокъсването на Санстефанска България от Берлинския конгрес /1878 г./ поставило пред всички българи един основен въпрос: какво да се направи, за да се спаси национално единство на българския народ? В Учредителното събрание в Търново се спрели като на единствен изход то създадено положение в поставянето на свободните българи от Княжество България, на полусвободните от автономната турска провинция Източна Румелия и на намиращите се още в робство в пределите на туската държава Беломорска Тракия и Македония под една обща българска църковна власт, т.е. в запазването на църковнонародното им единство в лицето на едната и обща за всички Българска Екзархия. В този смисъл бил изработен и чл. 39 на Търновската Конституция, който гласи:"Българското царство откъм църковна страна, като съставлява една неразделна част на българска църковна област, подчинява се на Св. Синод--върховната духовна власт в Българската църква, дето и да се намира тая власт....".

В основа на чл. 10 на фермана, на решенията на заседавалата току-що след Освобождението в Цариград европейска комисия, която признала националните права на македонските българи, и най-вече благодарение на стремежа на султан Абдул Хамид да си създаде в лицето на Екзархията една легална връзка между себе си и българското население в Турция, екзарх Йосиф успял да издействува от него

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

в 1883 г. позволение и да назначи в 1884 г. в Скопие и Охрид български владици, които получили в 1890 г. и берати; в 1894 г. два нови берати се получили за български архиереи във Весел и Неврокоп, а в 1897 г.--три други берати за български владици в Битоля, Дебър и Струмица. На няколко други епархии, за архиереи, на които не могло да се издействуват берати, били назначени управители. В първото десетилетие на XX в. в намиращата се в Турската държава половина от диоцеза на Екзархията били възстановени окончателно и другите църковни власти--епархийските и каазалийските смесени съвети. В Екзархията съществували всичко седем епархии /Скопска, Битолска, Дебърска, Охридска, Струмишна, Неврокопска и Велешка/ с архиерей, осем епархии /Одринска, Солунска, Серска, Драмска, Воденска, Леринска, Костурска и Мелнишка/ без архиерей, с управляващи ги временно председатели, и някои църковни общини, с всичко 38 архирийски наместничества /духовни околии/, 1216 енории, 1216 енорийски свещеници, 1418 храма и параклиса и 64 манастира.

Още по-успешна дейност развила Екзархията в областта на учебното народопросветно дело. Въпреки спънките от страна на турската власт, на Патриаршията и на чуждите пропаганди тя създала в 1882 г. при себе си особен "Учебен отдел", който се грижел за откриване на училища, изработване на учебни програми, издаване на учебни помагала, назначаване и издръжка на учители и т. н. В тая дейност Екзархията имала съдействието на цялото българско населени

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

и на дейците на македоноодринското националноосвободително движение. Според статистическите сведения в областта и под ведомството на Екзархията в речените епархии в 1882 г. действували 237 училища и 351 учители с 16,063 ученика; през 1890-1891 г. функционирали вече 950 училища с 1481 учители и 48,874 ученика, а през 1913 г. --1373 училища с 2266 учители и 78,854 ученика.

Балканската и Междусъюзническата война разстройват напълно екзархийското дело в Турция. В Цариград продължава да съществува до 1945 г. Екзархийско наместничество, което обслужва религиозните и националнокултурните нужди на живеещото в Турция българско население. От 1945 г., когато се вдигна схизмата, респ. от 1953 г., когато Българската църква стана Патриаршия, то съществува фактически само като автономна българска църковна община, намираща се формално под юрисдикцията на Цареградската--а фактически /по споразумение и добра воля/-- на Българската патриаршия.

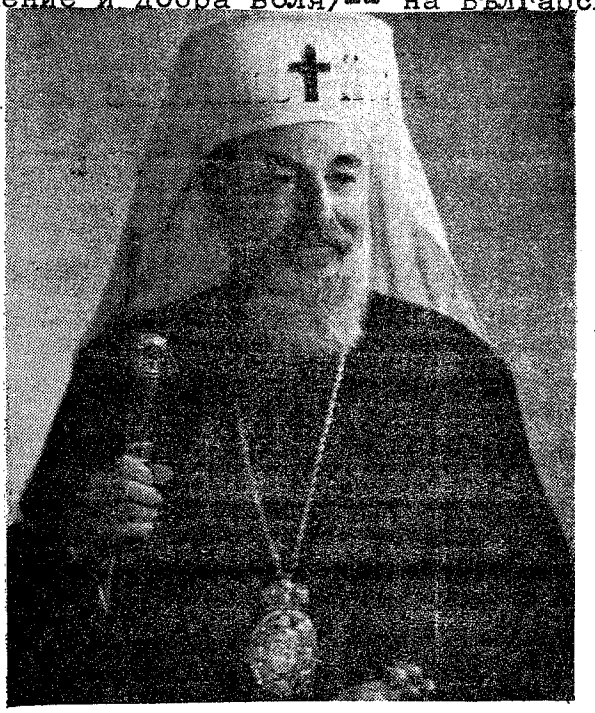

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

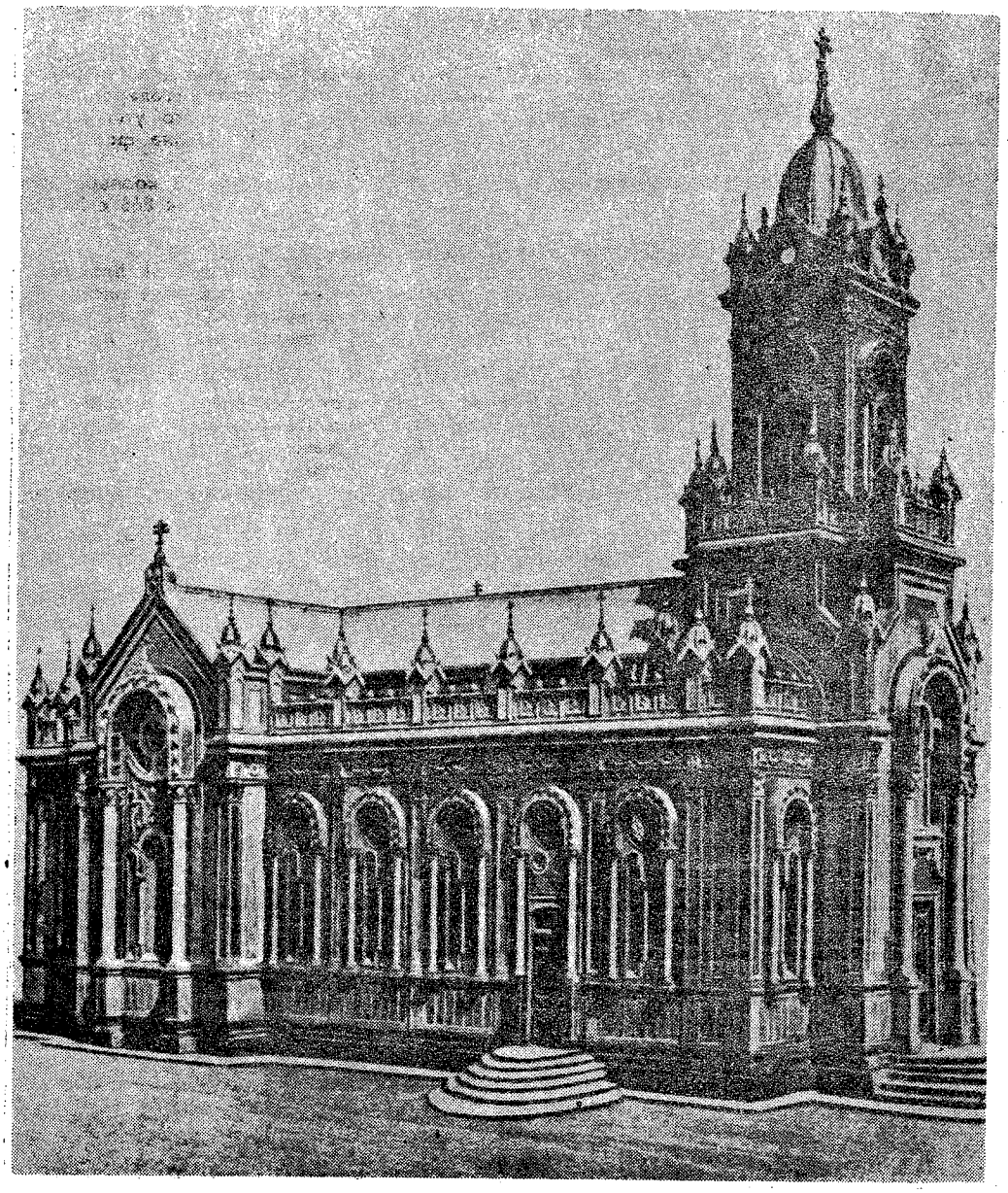

Българската църква „Св. Стефан"

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЦЪРКВАТА СВ. КЛИМЕНТ В РИМ

Всеки българин, който посети Рим, трябва непременно да види базиликата на Св. Климент /трети римски архиепископ след Св. Петър/, в която се съхраняват мощите на Св. Кирил. Тя се намира на север от Колизея.

Тая скромна църква има голям дъсчен престол, йонически колони, декорирани с орнаменти и фрески, и олтар с богата резба. В капелата, затворена с желязна решетка, се виждат фрески от Мазачио, представящи живота и смъртта на Св. Екатерина. За тях са идвали тук да ги изучават Рафаел и М. Анджело.

Черквата е без фасади и без привлекателен изглед, но тя е станала забележителна между седемте базилики в Рим с откриването на друга черква под нея. Вътрешността на горния храм е в чист византийски стил, разделен на три неравни свода с 16 антични колони. Всред храма се издига амвон и платформа с разкошни балустради, пренесени в долния храм в XII век, заедно с монограма на Папа VIII. В олтара, под светия престол, стоят мощите на Св. Климент и на Св. Игнатий Антиохийски. Между фреските на италианския художник Макаро, отдясно на олтара, има една нова капела, декорирана в 1896 г. с фрески из живота на Св. Св. Кирил и Методий. Насреща в капелата е изобразен Исус Христос, от лявата му страна Св. Кирил, а от дясната Св. Методий в епископски одежди, и долу, коленичил в разкошна мантия, Папа Лев XIII им поднася бо-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

гати дарове.

В дъното на този храм, подобен на катакомба, има преградено с прости тухли място, пред което всеки славянин би се преклонил с сълзи на очи. През време на разкопките от гроба са извадили прост саркофаг с костите на Св. Кирил и на Папа Адриан II, които са сложени в вестибюла при другите разкопки в същия долен храм. Отдясно на гроба се слиза по една тясна, каменна стълба в някогашното жилище на Св. Климент.

На 24 май целият български народ се прекланя благоговейно пред светлата памет на двамата равноапостоли Св. Св. Кирил и Методий, които със своето безсмъртно дело осветиха една епоха, създадоха най-мощния лост за духовна просвета, извършиха един велик подвиг, който по своето културно и историческо значение ще остави завинаги светли бразди в историята на човечеството.

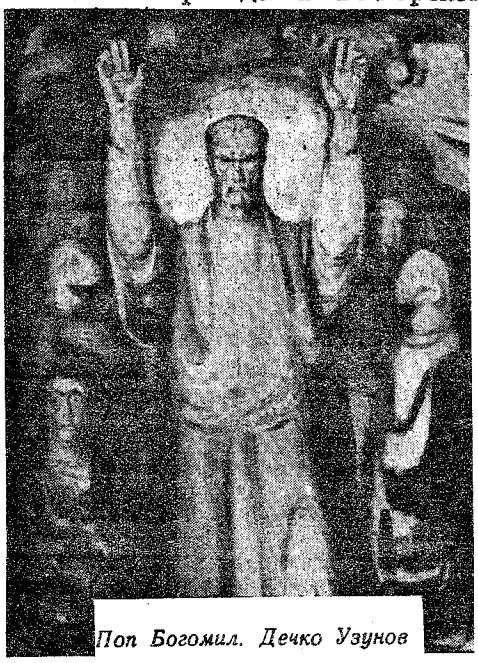

Поп Богомил. Дечко Узунов

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ДУХОВНА АКАДЕМИЯ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

За разработване на богословските науки в България и за подготвянето на служители на Българската православна църква, а също така и на учители за духовните училища, под ведомството на Светия синод е открит в София висш богословски институт под името Духовна академия "Св. Климент Охридски".

Духовната академия беше открита като богословски факултет към Софийския държавен университет "Св. Климент Охридски" още през 1923/24 учебна година. През 1950 г. факултетът беше преустроен като Академия и мина под прякото ведомство на Светия синод.

В Духовната академия се приемат младежи, завършили семинария или средно общообразователно училище. Курсът на следването е четиригодишен.

В Академията се изучават следните богословски науки: Свещено писание на Стария и Новия завет с библейска археология, европейски език и библейски гръцки език; църковна история с обща и българска църковна история и история на съвременните православни църкви; християнска апологетика и история на философията и история на религиите, психология на религията, агиология и обща психология; догматическо и нравствено богословие с патрология, история и анализ на най-дейните у нас инославни изповедания и секти и история и анализ на етичните системи; практическо богословие -- пастирско богословие, омилетика, катехетика, литургика, църковна археология и християнско изкуство; църковно право с устройство и управление

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

на Българската православна църква.

В Духовната академия се изучават в специални курсове още и следните дисциплини: Конституция на НРБ, църковнославянски и старобългарски език, руски език, нов език, музика и източноцърковно пеене.

Преподавателският персонал се състои от един ректор, един заместник-ректор, много редовни професори, доценти, старши преподаватели и др.

В Академията следват редовни и задочни студенти. Към Академията има пълен безплатен пансион за всички студенти. Подготвят се за научна работа двама редовни и трима задочни аспиранти.

Научно-преподавателската и педагогическа работа в Академията се изразява в четене и слушане на лекции по установена седмична програма и учебен план, в семинарни упражнения и доклади от студенти, в ежеседмични възпитателни беседи на курсовите ръководители пред студентите, в написване и издаване на научни трудове /курсове, наръчници, монографии, студии, статии, научни съобщения/, в изнасяне на сказки и проповеди, в консултации, изпити и др. Студиите на преподавателите и научните работници при Академията се публикуват в "Годишник на Духовната академия". Към всяка студия се дава и резюме на чужд език.

Освен редовната си преподавателска и научна дейност преподавателите при Духовната академия вършат и църковно-просветна, културно-обществена и "патриотична" дейност, участвуват в междуцърковни срещи и съвещания, в движението за "борба на мира" и прочие.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

В Академията има профорганизация, комитет за защита на мира, религиозно-философски кръжок и туристическа секция, които развиват професионална, обществена, педагогическа, "патриотична" и културна дейност.

В библиотека на Академията и отделните семинари към нея има фонд от около 25,000 тома. Получават се много списания на български и чужди езици.

Към Академията има параклис, в който ежедневно и в празнични дни се извършва богослужение и студентите провеждат своята практика с четене, пеене и проповед.

Духовната академия се радва на подкрепата, която получава от върховната църковна управа в лицето на Негово светейшество българския патриарх Кирил и на Светия синод, както и от страна на комунистическото правителство в лицето на Комитета на въпросите на Българската православна църква и религиозните култове. Благодарение на тия "грижи" Духовната академия "Св. Климент Охридски" в София отговоря волю-неволю на своето високо предзначение при условията и съобразно нуждите на днешния български църковен и обществен живот.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ВЪОРЪЖЕНИ СИЛИ

/Исторически очерк/

Българската държава, още при образуването си в VII век, създава военна организиция, в която влизат всички мъже, годни да носят оръжие. По-късно се формират постоянни бойни дружини на вождовете, които при война служат за ядро на армията.

Въоръжението на българската войска по онова време се състои то лък, копие, меч, стрели и др. За защита воините използвували шлемове, ризници или брони и щитове.

Постепенно се развиват всички родове войски, характерни за този период: конница, пехота, части за обслужване бойната техника /каменохвъргачки, тарани и др./, зачатъци на пионерни части и прочие.

Най-голямо развитие на военните сили и на военното изкуство на българите се забелязва по времето на царете--пълководци: Крум, Симеон, Самуил, Колоян и Иван Асен II.

В борбата на българския народ срещу турските поробители се създава хайдушкото и четнишкото движение. Български доброволци участвуват във войните, които Русия, Сърбия и други страни водят срещу Турция в XVIII и XIX век.

През 1862 година Георги Сава Раковски организира в гр. Белград -- столичния град на Сърбия, Първата българска легия. В 1867 год. се създава Втората българска легия. Българският народ

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

участвува масово в многобройните въстания за освобождение от турско робство,като създава въоръжени отреди и чети като тези на Хаджи Димитър, Стефан Караджа, Панайот Хитов, Христо Ботев, хвърковатата конна чета на Георги Бенковски и други.

В надвечерието на Руско-турската освободителна война в 1877-1878 г. руското командуване организира в гр. Кишинев в Русия три дружини съставени от българи--доброволци. В скоро време тези дружини са реорганизирани в Българско опълчение, чиито състав се увеличава на 6 пехотни дружини и 6 конни сотни /ескадрона/ в състав 4,800 души. Техен командир е руският генерал Столетов. През лятото на 1877 год. съставът на Опълчението се увеличава с още 6 дружини с общ състав 7,444 души.

Българското опълчение взема най-активно участие в легендарните боеве при гр. Стара-Загора, гр. Нова-Загора, и селата Шипка и Шейново,а и на връх Балкана, където проявява удивителна храброст и високи бойни качества.

След освобожението в 1878 година основа на въоръжените сили на Третото българско царство стават опълченските дружини. През април 1879 г. се приема статут за създаване на редовна българска армия. За командир на войската е назначен руски генерал. През декември 1879 г. в София се открива военно училище за подготовка на офицери, а в гр. Търново--школа за сержанти. През 1880 г. Народното събрание гласува закон за задължителна военна повинност.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

През Сръбско-българската война в 1885 г. младата българска войска, с чутовни бойни действия, принуждава сърбите да искат мир и с това затвърдява Съединението на Източна Румелия с Княжество България.

През Балканските войни в 1912 и в 1913 г. българските войски проявяват масов героизъм, висок настъпателен устрем и издържливост през време на боевете при Лозенград, Булаир, Гечкенли, Ески-полос, Карагач, Люлебургаз, Петра, Чаталджа и др. С атаката и превземането на силната турска крепост Одрин на 13 март 1913 г. Турция е принудена да подпише мирен договор.

По времето на тези войни българските въоръжеин сили разполагат вече и с артилерийски и инженерни части. През войната срещу Турция те използуват и двуместни самолети с разузнавателна цел. През време на обсадата на гр. Одрин от тези самолети са хвърляни обикновени ръчни гранати върху града, нещо което спомага за демо-рализиране духа на защитниците на крепостта.

През Първата световна война България е вече с увеличен състав на военните си сили, като по-голямата част от тях са модернизирани и по-добре обучени. Още преди започване на войната България прави доставки на нови и по-модерни леки и тежки оръдия за артилерията си. Съставът на българската конница е увеличен и снабден с карабини, леки и тежки картечници. Много от обозите за бойни припаси се моторизират. През Първата световна война българските войски се бият с успех срещу Сърбия. Сръбската армия, лошо бита,

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

се оттегля към Адриатическо море. Там, за да не бъде унищожен, остатъкът от тази армия е евакуиран от съглашенските войски на остров Корфу. С подобен успех българските части се бият и срещу армиите на Съглашението: англичани, французи, гърци, сърби, руснаци и италианци на Южния фронт в Гърция, като задържат до почти края на войната всички опити на съглашенците да пробият фронта и да настъпят в България. На Добруджанския фронт други български части и конницата на генерал Колев се сражават с голям успех срещу румънски и руски войски. Те преминават р. Дунав и участвуват в завземането на столицата Букурещ и продължават да преследват бития неприятел до река Прут.

След свършване на войната България загубва земите, които придобива през войната. Според мирния договор, който България подписва в Париж, българските въоръжени сили са намалени на 33,000 души. Съставът на Военното на Негово Величество /ВНВУ/ училище се намалява много също така. Школата за запасни офицери се закрива. На България се забранява да има военна авиация. Българското правителства заобикаля тези условия на мира и преименува Школата за запасни офицери на Жандармерия, където млади българи продължават да се обучават за бъдещи офицери.

Други младежи се обучават като пилоти от гражданската авиация, но се подготвяха за военната авиация. След войната се създават трудовите войски. Те имат предназначение да строят нови мостове,

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

шосета, железопътни линии, пристанища, укрепления за погарничните части и да пресушават блатата около река Дунав.

Една международна военна комисия, намираща се в България, е натоварена да следи за обезоръжаването, броя и развоя на българските въоръжени сили. След изтеглянето на тази комисия обаче България започва да увеличава състава на силите си. Българската военна авиация започва открито да подготвя персонала си. България доставя германски изтребители и бомбардировачи. Създават се нови моторизирани пехотни и артилерийски полкове, бронирани части с танкове и с бронирани коли. Българските части се снабдяват с нови и по-модерни немски и чехски оръжия.

През Втората световна война българските военни сили вземат участие в окупацията на Югославия. Тяхната задача е да пазят границите на окупираните области.

След заемането на властта от Отечествения фронт български части вземат участие в борбата срещу германците и участвуват в боевете за освобождение на Югославия от немците. Български части навлизат и в Унгария и достигат до Виена.

След войната българските въоръжени сили са пак намалени. Според мирния договор България не може да има по-големи части от полкове. Сухопътните сили се намаляват на 55,000 души, противовъздушната артилерия на 1,800 души, военно-морският флот на 3,500 души и 7,200 тона общ тонаж кораби. Военно-въздушните

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

сили се намаляват на 90 самолета, 70 от които са бойни, но без приспособления за вътрешно носене на бомби. България обаче не спазва тези клаузи на мирния договор и продължава да се въоръжава със съветски оръжия, танкове, самолети и др. Днес българските въоръжени сили набряват към половин милион души.

Преди 9 септември 1944 година българската войска служеше за защита на народа против външни и вътрешни врагове. Днес тя служи като желязна завеса в защита на интернационалния комунизъм.

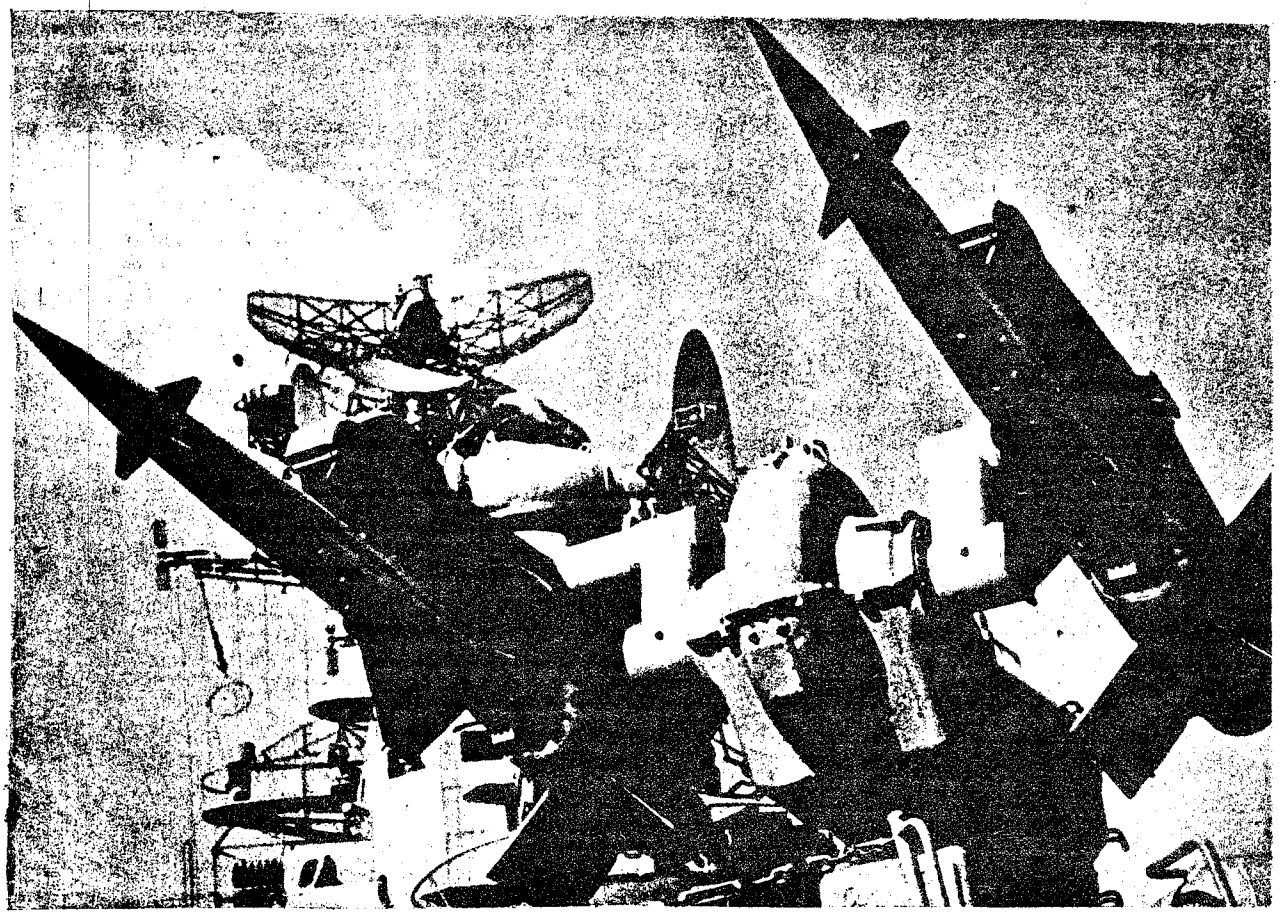

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ВОЕННИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Военните учебни заведения подготвят офицери за нуждите на видовете и родовете войски на Българската народна армия и Трудова повинност по специалности и със срок на обучение, както следва:

ВНВУ "В.ЛЕВСКИ"--ТЪРНОВО: срок на обучение--3 години по специалностите мотострелкови, танкисти, строеви, танкисти-техници, автомобилисти, свързочници, сапьори, химици, тилови, гориво-смазочни материали.

ВНВАУ "Г.ДИМИТРОВ"--ШУМЕН: срок на обучение--3 години по специалностите земна артилерия, зенитна артилерия, артилерийско въоръжение и радиолокоция.

ВНВВУ "Г.БЕНКОВСКИ"--Д.МИТРОПОЛИЯ, ПЛЕВЕНСКО: срок на обучение--3 години по специалността авиотехник по самолета и двигателя; срок на обучение--4 години по специалността летец-инженер; срок на обучение--5 години по специалността инженер по въоръжението на самолета.

ВНВМУ "Н.И. ВАПЦАРОВ"--ВАРНА: срок на обучение--5 години по специалностите инженер корабоводител, инженер корабен механик и инженер по морски свръзки.

НШЗО "ХР. БОТЕВ"--ПЛЕВЕН: срок на обучение--3 години по специалността строителен техник за нуждите на Трудова повинност.

Завършилите военни учебни заведения се удостояват с офицерско звание и им се издава диплома по общодържавен образец, в която се вписва военната специалност и съответстващата и гражданска квалификация.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

В военните учебни заведения се приемат младежи със завършено средно образование, не по-възрастни от 23 години, физически здрави и неженени, които обичат военната служба и са активни членове на ДКМС.

Кандидатите за курсанти подават молба до началника на военното учебно заведение чрез Военното окръжие /военнослужещите--чрез командирите на частите/. Към молбата прилагат следните документи: зрелостно свидетелство или препис от него, автобиография, удостоверение за раждане, свидетелство за съдимост и декларация, че ще служат не по-малко от 10 години във въоръжените сили /водния транспорт/.

Едновременно може да се кандидатствува в две военни учебни заведения: едното с 5-годишен курс на обучение и второто с 3-годишен курс на обучение по всички специалности.

Документи за ВНВУ "В. Левски", ВНВАУ "Г.Димиртов" и НШЗО "Хр. Ботев" могат да подават и кандидати без зрелостно свидетелство /които имат поправителни изпити/ със задължение да го представят в училището най-късно до началото на конкурсните изпити.

Кандидатите от всички специалности /без химически и ГСМ/ полагат писмен състезателен изпит по математика и български език, а кандидатите за химически войски и ГСМ--по химия и български език.

Резултатите от конкурсните изпити във ВНВВУ "Г. Бенковски" и ВНВМУ "Н. И.Вапцаров" се зачитат при кандидатстване в други училища. По желание кандидатът може да държи наново конкурсен изпит във второто военно училище, в което кандидатствува.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Конкурсните изпити и медицинските прегледи се състоят във военните учебни заведения.

Авиомедицинските прегледи на кандидатите за летци се извършат във ВНВВУ.

За всички кандидати се осигурява квартира от военното учебно заведение. Пътуването и прехраната е за сметка на кандидатите. Кандидатите-военнослужещи пътуват с военнопревозни документи и се зачисляват на храна срещу продоволствен атестат.

Подробности, интересуващи кандидатите, се дават от военните окръжия, от военните учебни заведения, а за военнослужещите от командирите на частите.

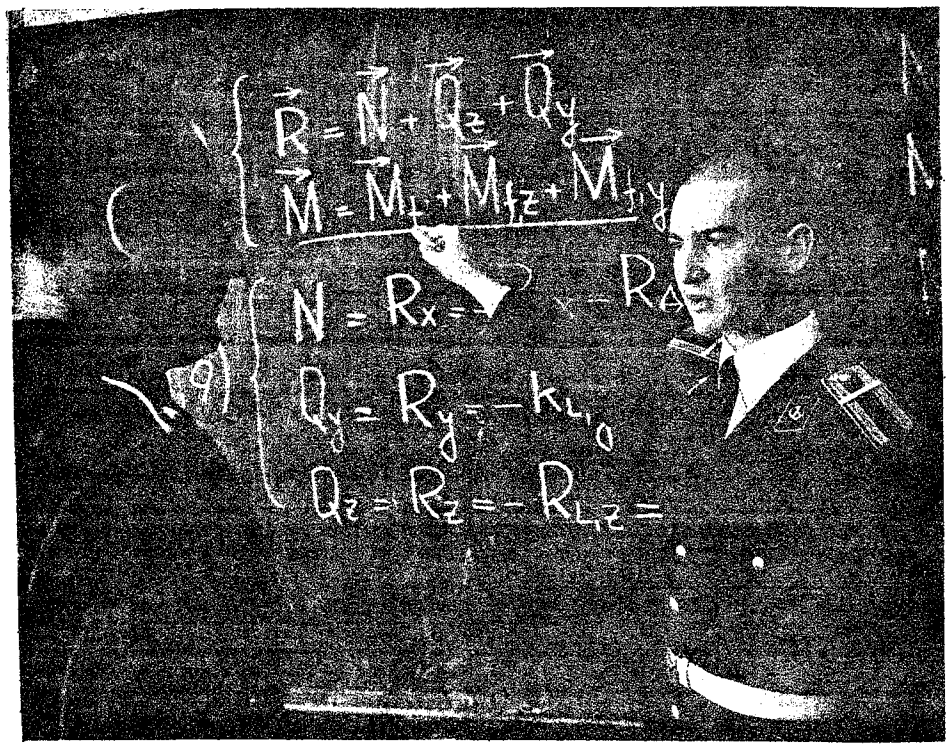

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

КОМУНИСТИЧЕСКА ТЪРГОВИЯ

Търговската обмяна е възникнала в най-ранната възраст на човечеството. Първият търговец е пещерният човек, който е отишел при своя съсед с добри намерения и е разменил излишните си произведения с други равностойни, които той самият не е могъл да произведе. Оттогава търговията става постоянен спътник на човека по дългия му път през вековете на прогреса. Чрез търговията хората почват да общуват, да се опознават, да разменят материални и духовни ценности и идеи.

Още в древността разните страни са давали специални привилегии на търговците, за да могат да издигнат стопанството и с това материалното и културно равнище на народите си. Докато войните са носили разрушения и смърт, търговията е градила мир, напредък и благоденствие. Това е историческата същност на истинската търговия.

Но в новото пролетарско общество се явява един нов вид изродена и така наречена "тоталитарна комунистическа търговия" - търговия с всичко и с всички средства. Както всяка страна, попаднала в лапите на международната комунистическа конспирация, и България плаща своя робски кървав данък. Понеже комунизмът не може да вирее в свободна и мирна обстановка, затова той непрекъснато крои заговори и подклажда войни и размирици по света. Но за това му са нужни пари и то много пари! Най-добрият

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

източник на средства и печалби е "комунистическата търговия", при която всички ресурси са държавен монопол. Държавата принадлежи на комунистите, а не на народа, и затова всичките печалби остават в техните ръце.

Безскрупулни, алчни за власт, ако могат да се нарекат хора, българските комунисти вече много години тъпчат народа и го подлагат на най-безчовечната експлоатация позната досега. За да скрият неравноправните търговски отношения със Съветския съюз, софийските марионетки обявяват и търговските размени с други страни за "държавна тайна". Така че, който се интересува от условията на тези споразумения, върши "шпионаж"! Но българският народ е буден и зорко следи всички престъпления и предателства. За търговията със Съветския съюз се говори, че "даваме вол, а получаваме кокошка и то пипкава!"

Има едно стихотворение от комунистическия поет Христо Смирненски, писано след Първата световна война, през тези усилени години, когато българският народ устояваше своите свещени права, за да избави от робство и обедини милиони свои братя, именно в този момент Смирненски вижда хора в София, наредени на опашка, за да си купят захар или сол. И гордият поет се възмущава и пише, че "тези опашки уронват човешкото достойнство". Какво ли би казал днес същият другар, ако бе жив да види плодовете на многогодишното, мирновременно, комунистическо строителство в България?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Днес се виждат дълги опашки за студен, вчерашен хляб, на много места още с купони. Никой няма право да яде пресен хляб, понеже "много се ядяло"! Редиците от хора пред бакалниците търпеливо чакат да купят най-необходимите продукти, ако са останали още. Висенето с часове пред месарниците, за да се купи малко месо с 50 на сто кокали или марда и карантия. Млякото се пие от децата обезмаслено. Всички добри плодове отиват за износ.

Ако някой случайно си заколи агне през пролетните празници, то той няма право да си обработи кожата и да си направи кожухче. Тази кожа трябва веднага да се предаде на държавата срещу 15 стотинки. А едно кожухче, купено от държавните магазини, струва 40 лева! Винарските заводи работят повече с химикали, отколкото с грозде и плодове. Ракията е долнокачествена, съдържа често метилов алкохол и причинява чести отравяния. Сиренето и кашкавалът се подправят с непозволено голямо количество бои, за да добият хубав цвят. Вече от няколко години тези продукти са забранени в Съединените щати и други западни страни. В последните години започнаха да събират безплатно кръв от населението за "подпомагане на виетнамските бойци". Тази търговия се оказа доста доходна за комунистите, понеже голяма част от тази кръв въобще не стига до Виетнам, но се продава във вид на плазма за западна валута, най-вече в Германия, Франция и Англия.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Съветската губерния България е подчинена безусловно и безкомпромисно на Москва. Всички политически и търговски сделки и споразумения изхождат само от интересите на "големия брат". Един пример: Съветският съюз реши да разпали война между членовете на Атлантическия пакт Гърция и Турция, по спора им за остров Кипър. За да се "поуплаши" Турция, българското правителство бе накарано да "нормализира" отношенията си с Гърция, като заплати милиони контрибуции и официално се откаже от всякакви териториални аспирации. Това бе едно предателство спрямо българския народ и българите в Македония и Тракия, днес още под чуждо господство.

Теророът и робските условия принуждават много българи да избират пътя на изгнанието. Въпреки жестоките мерки и нечовешки закони, броят на бегълците постоянно се увеличава. Поради тази причина комунистите възприеха нова тактика. Сега те изпращат обучени агенти на Запад, които минават "нелегално" границите и достигат лагерите на емигрантите. Тези червени мекерета, подпомагани щедро от комунистическите търговски представителства, гнезда на шпиони, се мъчат да създават групички от наивни ганьовци, като използват носталгията им по Родината и затрудненото им материално положение.

Тяхната задача е да проникват между обикновените емигранти и да ги разединяват, като създават настроения против освободителната борба. Те твърдят, че Съветският съюз е несло-

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

мим, че демокрацията е прогнила и че единственото разрешение на техните проблеми е да се върнат в "очакващата ги в обятията си майка-родина". Тези агенти на червените натрапници обаче премълчават при разговорите си с емигрантите "комфортните условия", които те безусловно ще им създадат в "почивните домове" в Белене, Куциян, Добруджа и Ловеч.

Друго средство за завербуване на наивници е предлагането им да търгуват с български стоки, които им преотстъпват на много износни цени. Това е една много примамваща и ловко устроена въдица, която мнозина вече са захапали, и сега, дори и да искат, не могат вече да се откачат.

Но за честта на българските емигранти, от които и сред ди да произлизат те, малцина са тези, които се поддават на тези комунистически уловки. Българският емигрант знае много добре кои го прокудиха от Родината. Мъките по родния край развихря огъня на борбата и готовността за жертви пред олтаря на Отечеството.

ЗАВОД „НАЙДЕН КИРОВ“
РУСЕ

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА КОНТАКТИ, ЦЕКЕРИ И ЩЕПСЕЛИ ЗА ДОМАКИНСКИ НУЖДИ ДО 16 АМПЕРА, ЗА ИНДУСТРИАЛНИ ИНСТАЛАЦИИ ДО 25 АМПЕРА. ФАСУНГИ — БАКЕЛИТОВИ ИЛИ ОТ ПОРЦЕЛАН, ЗА КРУШКИ С ВИНТ ИЛИ С ЩИФТ. КЛЮЧОВЕ ЗА ДОМАКИНСКИ ИНСТАЛАЦИИ, РАЗЛИЧНИ МОДЕЛИ. РАЗКЛОНИТЕЛИ ОТ БАКЕЛИТ И ПОРЦЕЛАН. МАТЕРИАЛИ ЗА ЗВЪНЧЕВИ ИНСТАЛАЦИИ.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

СПОРТЪТ В БЪЛГАРИЯ

Големите мащаби на физкултурата и спорта у нас са дълбоко свързани с всестранното развитие на страната през годините на народната власт. Историческата дата 9 септември 1944 г. е рождена и за българския спорт. Едва оттогава българската държава започна да полага системни грижи, за да станат физкултурата и спортът част от ежедневието на народа ни, да спомагат за създаването на всестранно развита личност, с физическо съвършенство, с богат духовен живот и морална чистота. Специалните разпоредби на народното правителство и насоките, които се даваха за развитието на физкултурата и спорта, чертаеха бъдещето. И ето днес мнозинството от нашата младеж, чийто ден започва през училището или университета, през завода или кабинета, през лабораторията или кооперативното поле, минава и през стадиона, плувния басейн, пистата, баскетболната или волейболната площадка, тенис-корта.

Там могат да се видят и хора с посребрени коси, които отделят няколко часа от своя трудов ден, за да се ободрят, да прогонят тежестта на годините. За най-младите пък още от училищния двор физкултурата и спортът се превръщат в навик, който оставя следи за цял живот. За мнозина този навик води до големите постижения, до шампионските титли, до златните европейски, световни и олимпийски медали.

Пътят, който нашата страна измина бързо в развитието на физкултурата и спорта, всъщност беше дълъг. Малкото и анемични спортни дружества, лишени от елементарна база, се обединяваха в мощен съюз с ново съдържание и задачи. От изостаналостта и бедността, от непопулярността на тази красива и благородна човешка дейност се вървеше към създаване на всенародно физкултурно движение, на масов спорт.

Днес България е в семейството на спортните нации. И то не само заради многобройните победи в международни състезания и турнири, а и защото страната е осеяна със стадиони, игрища, зали, плувни басейни, спортни площадки и съоръжения, където всекидневно спортуват стотици хиляди хора. Повече от 1,264,687 души — една седма от населението на страната, членува в Българския съюз за физическа култура и спорт (БСФС). Интересно е да се види как тази цифра се разпределя в различните слоеве, професии и възрасти в съвременното общество. 560,000 от членовете на БСФС са работници и служещи, 380 000 селски младежи, около 301 000 ученици, повече от 29,000 — студенти. Те са обхванати в 942 спортни дружества (787 в селата и 155 в градовете), 6,333 спортни колектива и 3,000 пионерски дружинки. Освен това в рамките на БСФС се развиват националните федерации по 30 спорта.

През последните 10 години в нашата страна бяха организирани 3 републикански спартакиади. Те показваха равнището на българската физкултура и спорт в даден етап на развитие и същевременно привличаха хиляди нови участници в това движение. В села и градове, в училища и заводи, университети и предприятия стотици и хиляди състезания утвърждаваха навика да се спортува и откриваха нови таланти, които впоследствие станаха спортни звезди.

Първата републиканска спартакиада през 1958/1959 г. отбеляза участието на 990,000 души в лекоатлетическите състезания, 304,000 в гимнастическите, 340 000 — във футболните, 294,000 — във волейболните състезания, а в масовите гимнастически упражнения се включиха 287,000 младежи и девойки. Пет години по-късно във Втората републиканска спартакиада участвуваха повече от 2,500,000 души. А от Третата спартакиада, проведена на три етапа, от 1965 до 1969 г., само първият етап включва участието на 28,51% от населението на страната, по-точно — 609,062 работници и служещи, или 30,5% от общия им брой. 1,088,579 учащи се — 67,48% от общия брой, и 466,040 младежи от селата, или 10,42% от общия им брой.

За талантливите млади спортисти у нас са създадени 221 спортни школи с 428 преподаватели, завършили висше

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

физкултурно образование. В тях се обучават около 19,000 състезатели. В последните години бяха създадени и Спортен интернат в Столицата, където 170 юноши се подготвят по 8 вида спорт, спортна гимназия в Плевен и спортен техникум. Към Висшия институт за физическа култура и спорт „Г. Димитров", който има 16 катедри със 121 преподаватели и където завършват своето висше образование над 140 специалисти годишно, е създаден и научноизследователски център с 6 секции. Работата на този център е насочена към усъвършенстване на тренировъчния процес и свързване на научната теория със спортната практика. Интересно е да се отбележи, че броят на треньорите в България сега е 1,371 души.

За големия размах на физкултурното движение в страната оказва влияние голямото нарастване на фонда на спортните съоръжения, които създадоха прекрасни условия за спортуване както в градовете, така и в селата. Само през последните 8 години капиталните вложения за спортното строителство възлизат на 66,547,500 лева. Днес българските спортисти разполагат с 23 закрити зали, 507 стадиона, 379 открити и 9 закрити плувни басейни, 14 колодрума, 2,280 баскетболни игрища, 5,267 волейболни игрища, 2,735 футболни игрища, 539 атлетически писти, 1441 физкултурни салона, 174 стадиона за спортни игри, 893 гимнастически площадки, 863 комбинирани спортни площадки, 252 игрища за хандбал, 173 тенис-корта, 86 ски-писти, 31 водни бази за гребане и ветроходство, 13 хиподрума.

Големите грижи на народната власт за развитието на физкултурата и спорта дадоха своите резултати. Нашата страна завоюва и в тази област големи международни успехи — 6 български спортисти носят медалите на олимпийски шампиони, 9 са световни шампиони, 10 — европейски шампиони.

Днешният ден на българската физическа култура и спорт обещава още повече радост, здраве, сила и успехи на нашия народ.

Николай Периклиев

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ФИЗКУЛТУРА И СПОРТ

Началото на организирано физическо възпитание в България датира от Възраждането. През 1867 година в село Еникой-Тулчанско се създава първата "Гимнастическа дружина", чийто създател е легендарният Васил Левски. През периода от Освобождението до края на Първата световна война физическото възпитание разраства. Гимнастика става задължителен учебен предмет в училищата и казармата. Създават се и обществени гимнастимеско-спортни дружества и клубове за лов, колоездене, туризм, футбол и други спортове. Едни от най-многобройните организации са Гимнастическият съюз "Юнак", Българският туристически съюз, Ловнострелческата организация "Сокол" и Колоездачният съюз. Изникват и много футболни дружества не само в София, но и в провинцията.

България е една от 13-те страни основателки и участнички в първите олимпийски игри в Атина през 1896 година. През 1924 година се създава и Българският национален олимпийски комитет. По същото време се почва издаване на физикултурен и спортен печат. Разширява се физическото възпитание в училищата и в казармата, и се създава Българската народна спортна федерация /Б.Н.С.Ф./. Създават се също така: Мотоциклетен спортен клуб и Български автомобилен и туринг клуб. Повечето от тези клубове и организации са частни, но покровителствувани от държавата. Всички български спортисти по това време са любители--аматьори. По настоящем някои

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

от тях биват неофициално, но напълно открито поддържани от комунистическото правителство.

Българските футболни тимове започват да отбелязват добър прогрес и скоро се приравняват към нивото на западно-европейските тимове. Българският национален футболен тим остава за финалните мачове на Олимпийските игри в 1924 година в Париж. По време на същите игри български ездачи--конници заемат челни места в класирането. България взема живо участие и в организирането на Балканските спортни игри--Балканиядата, в които вземат участие останалите балкански страни: Югославия, Румъния, Гърция и Албания.

Създават се много клубове и игрища за тенис, волейбол и баскетбол. Голямо внимание е насочено към гръкоримската борба, в която българските борци имат големи успехи. Създава се и началото на бокса. Много чужди спортни тимове и организиции започват да гостуват в България. Така българските спортисти започват истински международен спортен живот.

След 9 септември 1944 година и физическото възпитание в България премина в ръцете на държавата. През 1948 година със Закона на физическа култура и спорт се създават комитети за физкултура и спорт като държавни органи с ръководни и контролни функции. В началото на 1957 година тези комитети се премахват и на тяхно място се създава Български съюз за физкултура и спорт /Б.С.Ф.С./. Така всички спортни организации биват подчинени на този съюз.

Днес физическата култура и спортът в България били изградени

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

на "научни основи" и били под ръководството на Висшия институт за физическа култура "Г. Димитров". Броят на организираните членове в БСФС бил около едно милион мъже, жени и деца.

Главните видове спорт, които се пратикуват масово, са: футбол, волейбол, баскетбол, колоездене, плуване, борба и гимнастика.

Български състезатели започват да печелят олимпийски медали, стават европейски и световни шампиони. На XV-те олимпийски игри в Хелзинги в 1952 г. България печели бронзов медал по бокс. На XVI-те олимпийски игри в Мелбърн в 1956 г. тя спечелва един златен и три сребърни медала по борба и един бронзов по футбол. На XVII-те олимпийски игри в Рим през 1960 г. печели един златен, три сребърни и два бронзови по борба и един бронзов по гимнастика. На олимпиадите в Япония през 1964 т. и в Мексико през 1968 г. българските спортисти се проявяват отново, като спечелват множество медали. В Мексико българският национален футболен отбор загубва финалния мач с разлика на само един гол.

В България имало сега над 350 стадиона, 800 спортни салона, 250 плувни басейна, 6,000 спортни площадки, 2,500 футболни игрища, много стрелбища, колодруми, хиподруми, туристически хижи и какво ле не още.

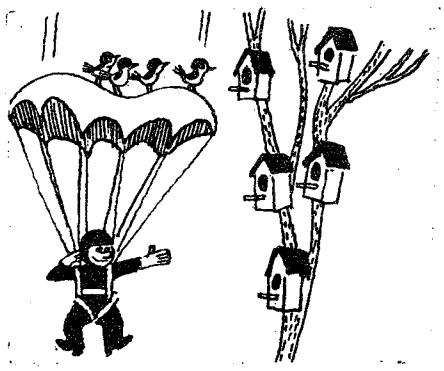

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

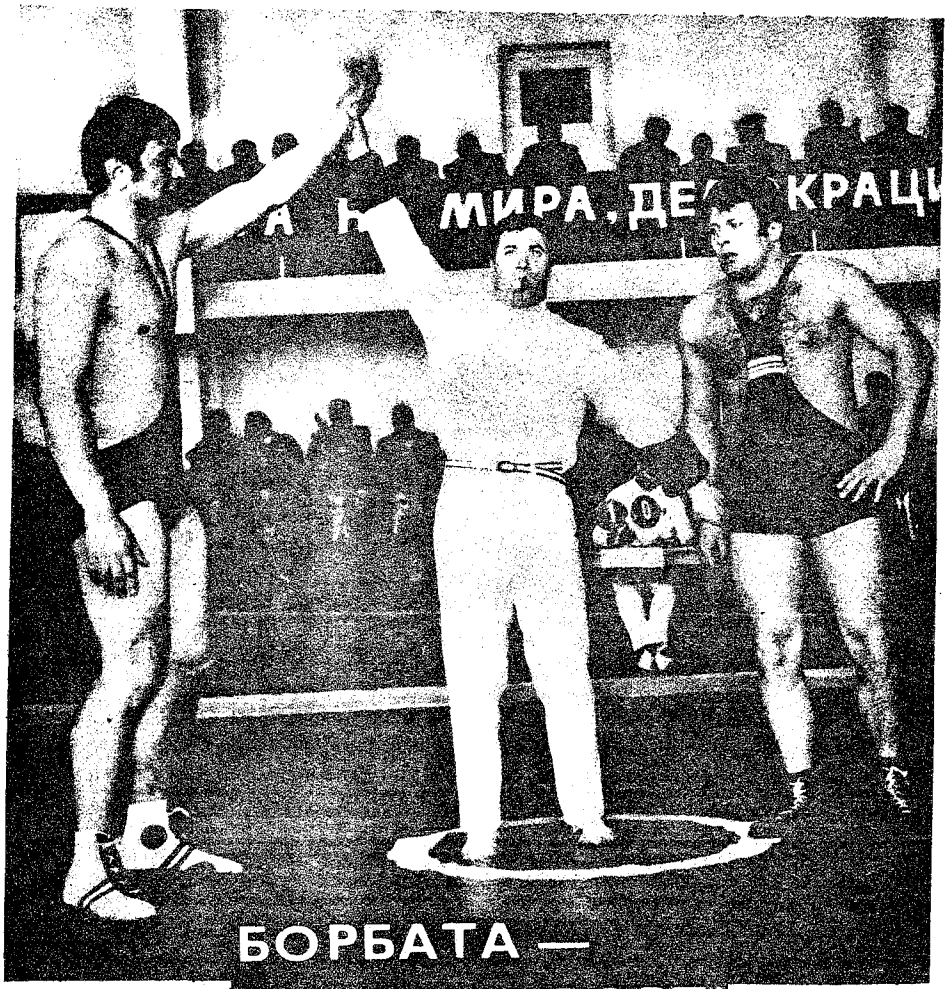

Напролет влизат в мода мини палатките

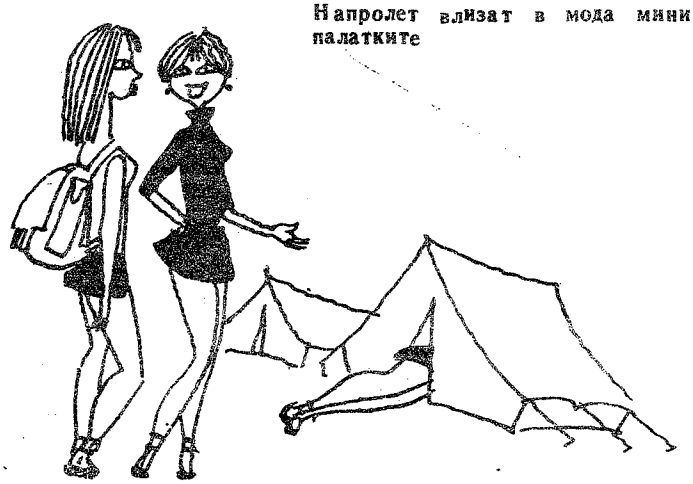

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

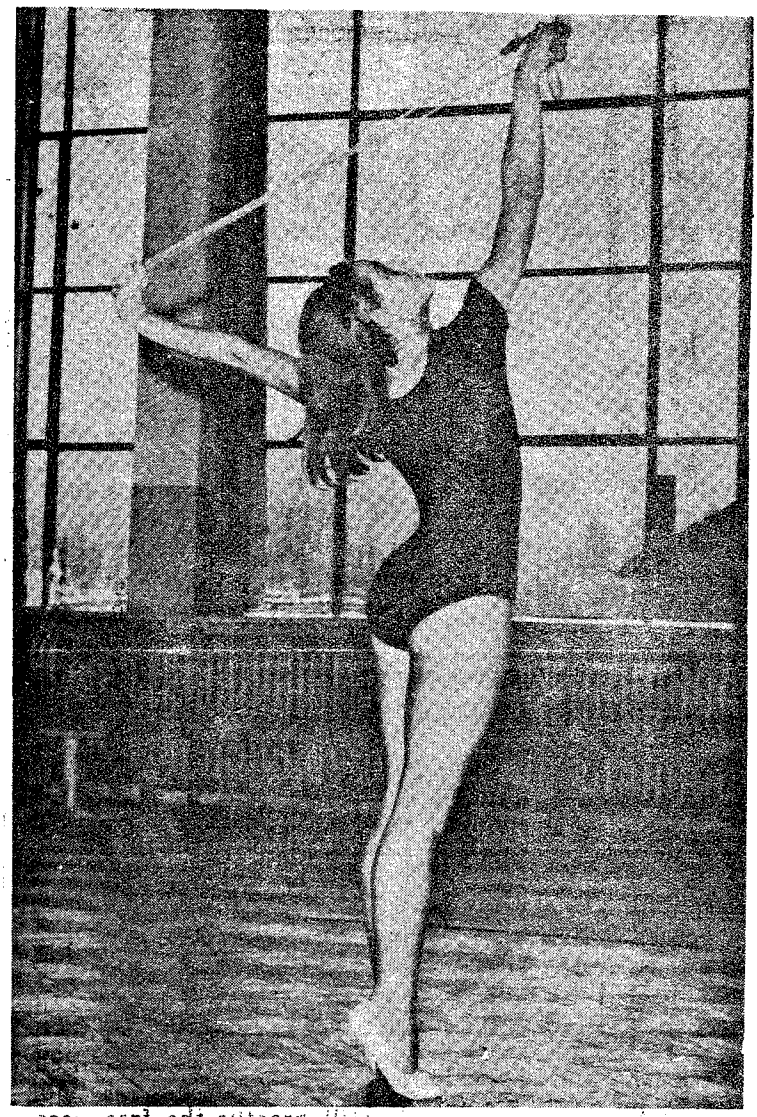

Мария Гигова — световен шампион по художествена гимнастика

КОЛОЕЗДАЧИ

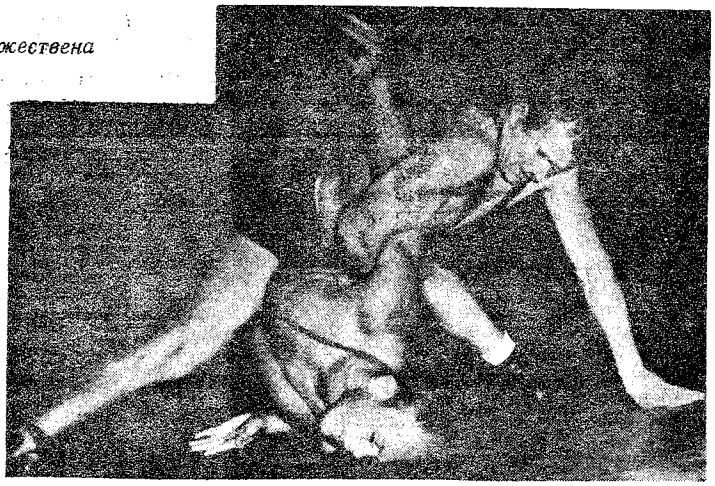

БОРЦИ

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

СТРАНА НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ

България от хилядолетия е естествен кръстопът и най-пряко свързва Европа и страните от Близкия и Средния изток. Предимствата на умерено-континенталния климат, ярко очертаните четири сезона, 283-те слънчеви дни през годината, лазурните брегове на Черно море и прекрасните български планини създават изключително благоприятни условия за развитие на международен туризъм. Поради това преди повече от 10 год. в България се започна усилено изграждане на станалите сега световно известни курортни комплекси "Златни пясъци", "Дружба", "Слънчев бряг" и през последните години--на най-модерния черноморски комплек "Албена". В планините Рила, Родопи, Пирин, Витоша и Стара планина беше извършено също така за нуждите на международния туризъм голямо курортно стоителство.

Докато през 1956 г. туристическите нужди на България бяха удовлетворявани само с около 1000 легла в няколко хотела, то през 1970 гидина дневният туристически капацитет на страната надмина 250,000 легла в първокласни хотели, мотели, къмпинги и други.

Израстването на България като страна на международния туризъм е свързано с благоприятните природи и икономиречски условия днес. Основен елемент в изграждането на курортните комплекси е грижата за удобство, за красота, за единство мужду околната природа и сътвореното от човешката ръка. В условията на изключителен уют и и културно обслужване туристите намират в България идеални условия за пълна почивка и приятно прекарани дни. Това направи България

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

един от най-търсените обекти на международния туризъм. Всяка година броят на чуждестранните туристи непрекъснато расте. Докато през 1960 г. в страната са пребивавали 200 000 души, то през 1970 г. техният брой нараства на 2 300 000 души. Това означава, че България е оказала гостоприемство на 10 пъти повече курортисти в сравнение с 1960 година.

Постигнатото през изтеклата 1970 туристическа година потвърди констатацията на Икономическата комисия при Организацията на обединените нации за Европа, че през последните години НР България постига най-висок ежедневен прираст в областта на международния туризъм сред европейските страни.

България днес е предпочитана страна за прекарване на лятната или зимната почивка на море или в планина. За новия сезон чувствително се увеличи броят на записванията в чужбина за българските курорти. Например в Англия те са три пъти повече в сравнение със същия период на миналата година, а заявките на туристическите агенции в Германската федерална република,които изпращат туристи в България--по-високи с 40 на сто. Още в началото на годината българската туристическа организация "Балкантурист" представи с договор на своите контрагенти изцяло своята туричитическа база в черноморските и балкански муждународни курорти, освен обичайния резерв и запазен контингент за индивидуалните туристи. Сключените договори с чуждестранните туристически бюра и агенции показват значетелно

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

увеличение на туристите, които ще дойдат в България в сравнение с предходната година. През настоящата година туристическа България очаква над 2 500 000 чуждестарнни гости да преминат българската граници и да прекарат незабравими дни с слънчева и гостоприемна България.

"СЛЪНЧЕВ БРЯГ"

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

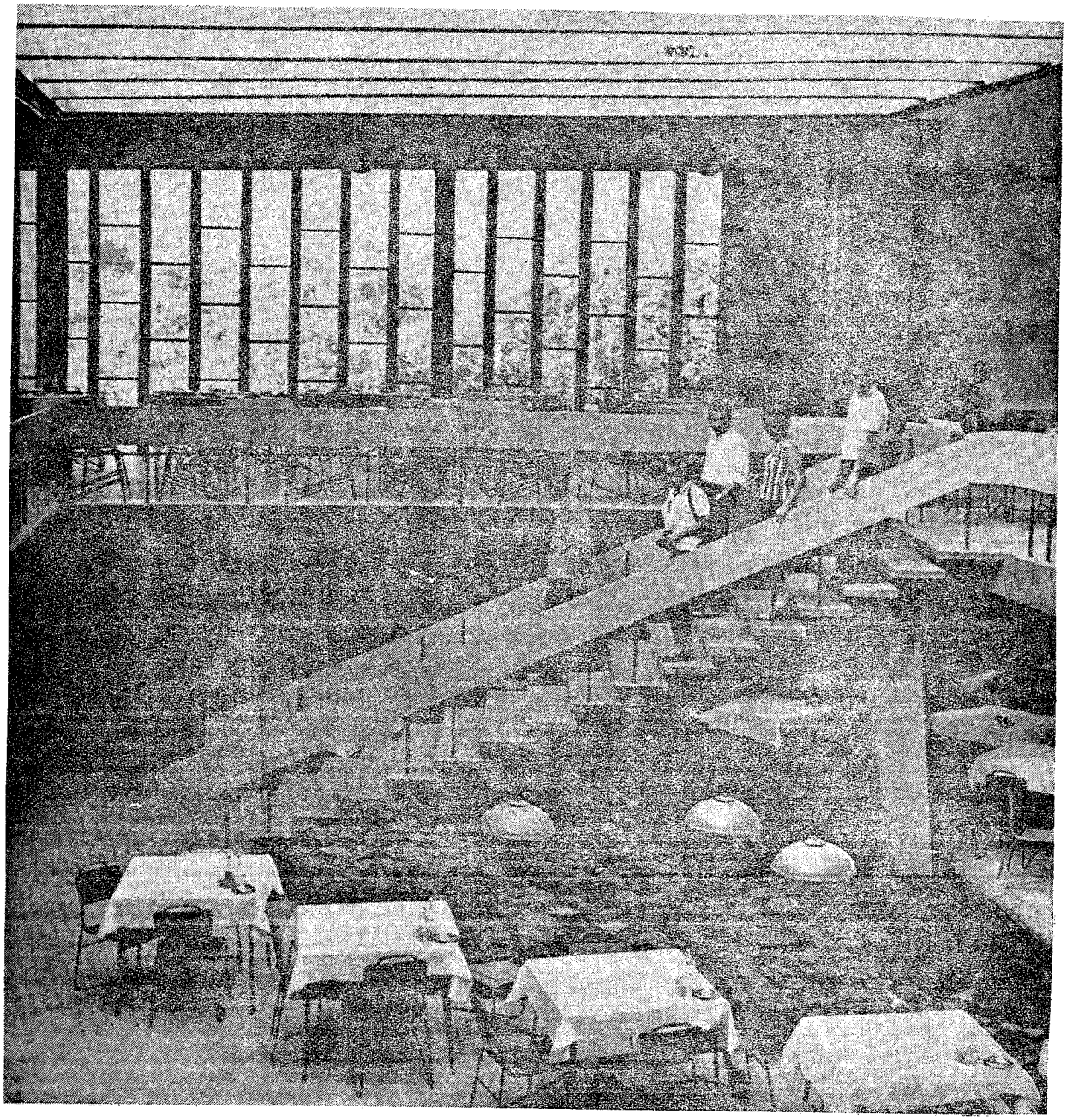

Много скоро хотелите и ресторантите на Златните пясъци ще се оживят от веселия смях и глъч на гостите. Отново тук ще пристигнат хиляди летовници от близки и далечни страни, за да изживеят неповторими мигове край българското черноморие.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

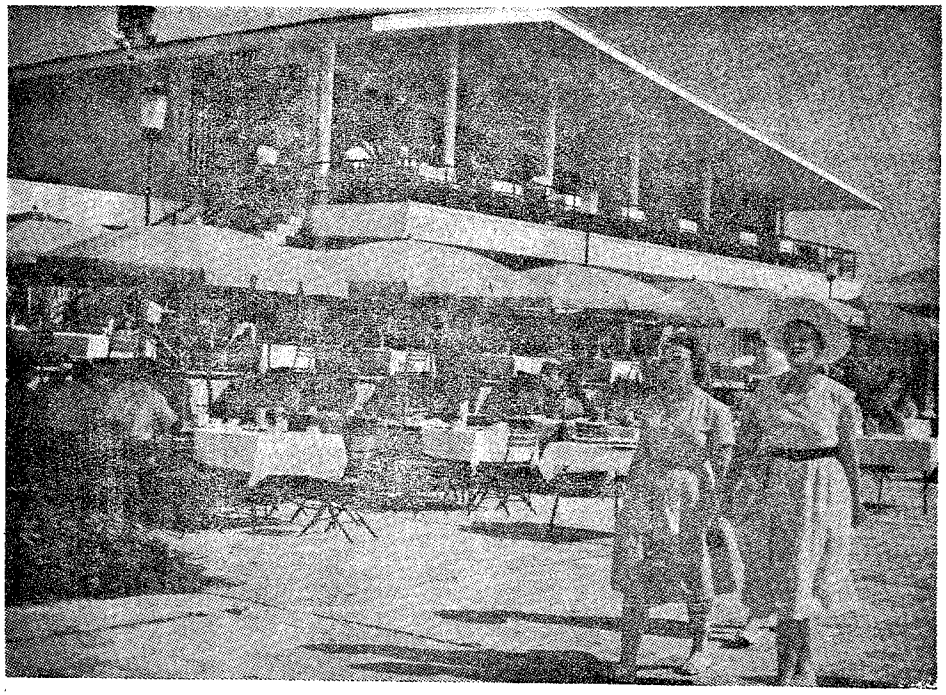

Ресторант „Ахелой“ в курорта „Слънчев бряг“

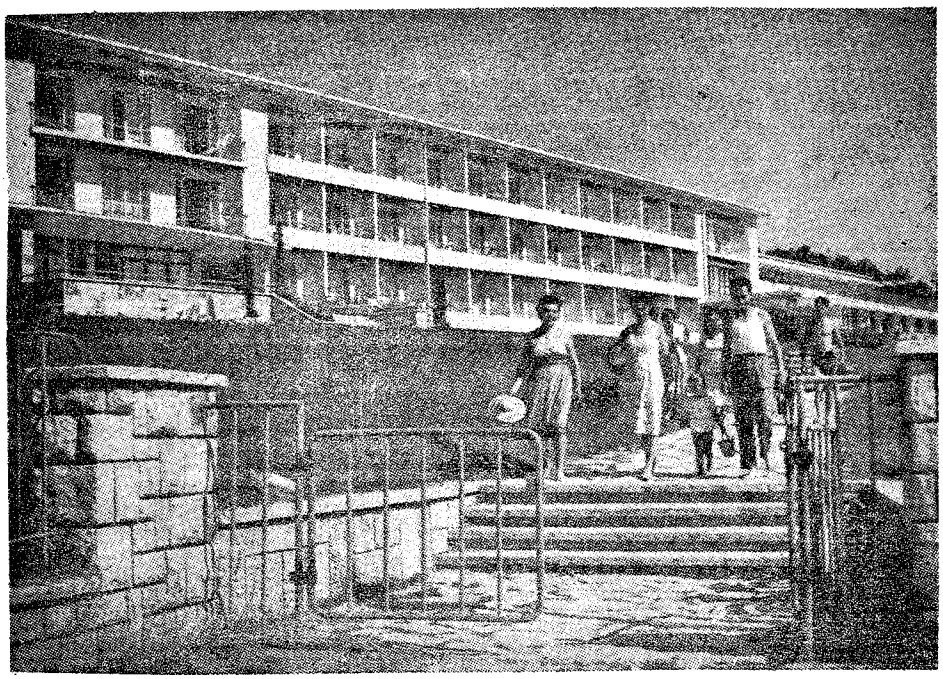

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

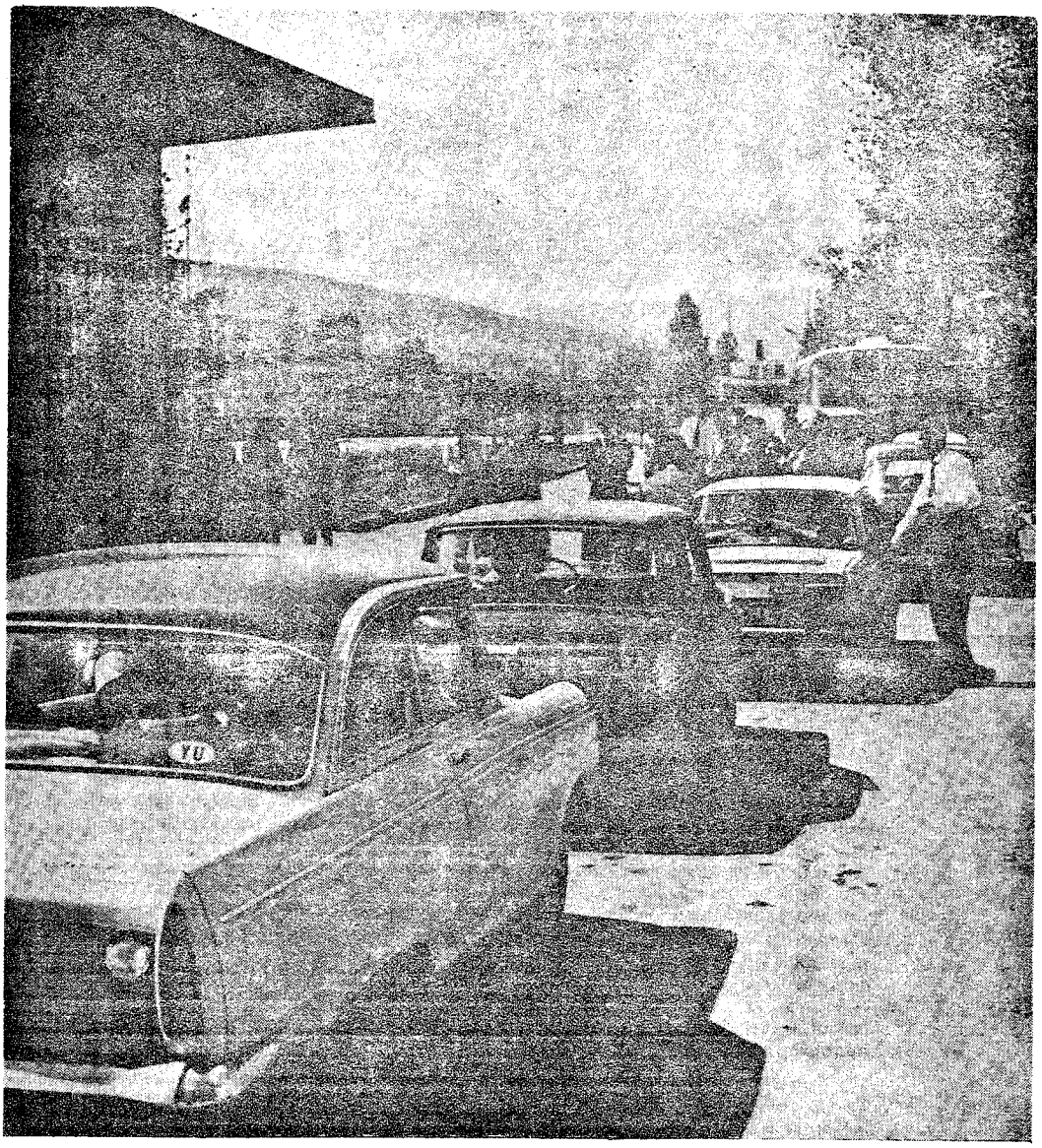

Граничният пункт Калотино ежедневно приема многобройни гости на страната

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

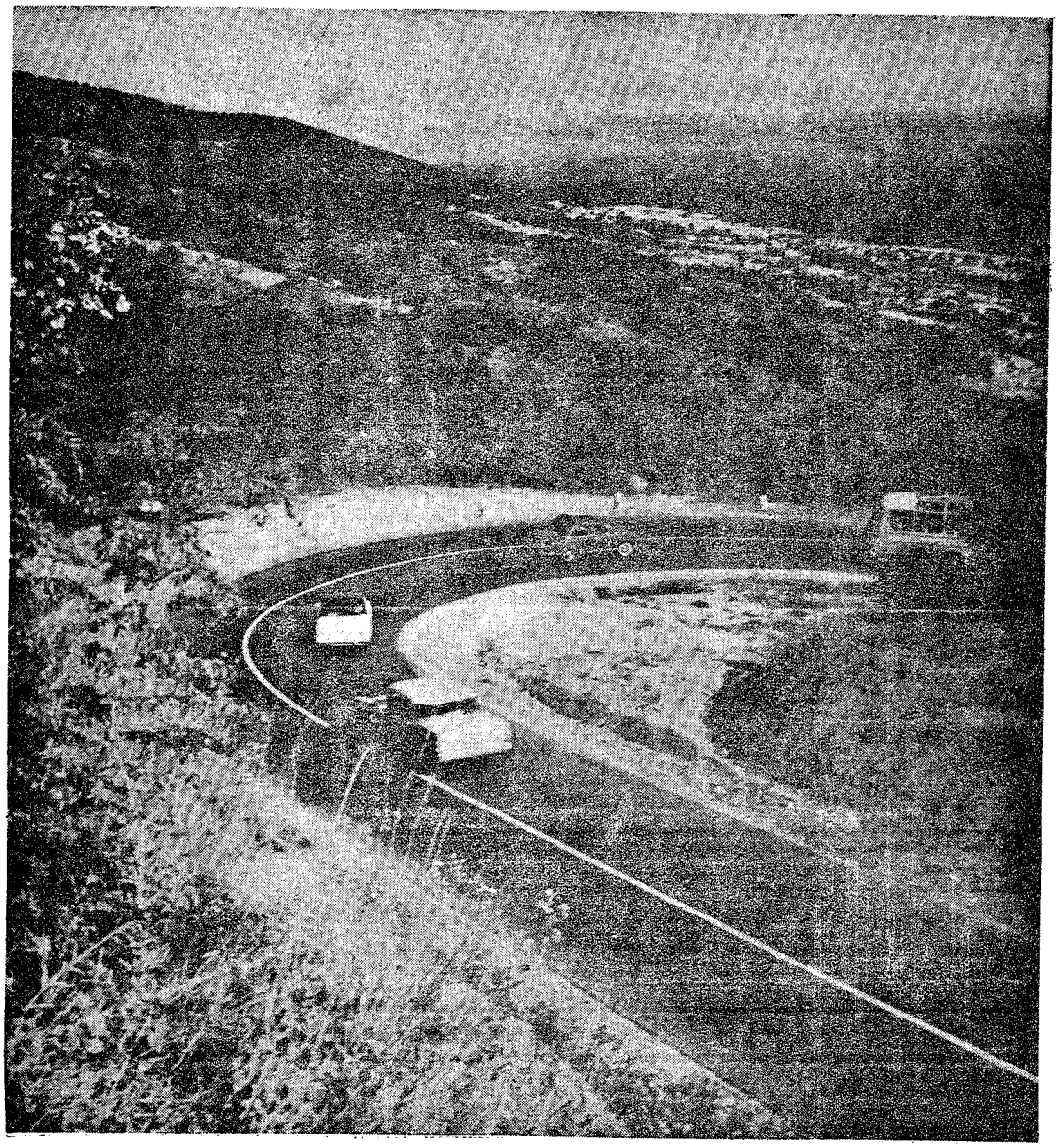

Една от най-красивите крайбрежни магистрали свързва курортите край Варна и курорта „Слънчев бряг" при Несебър

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

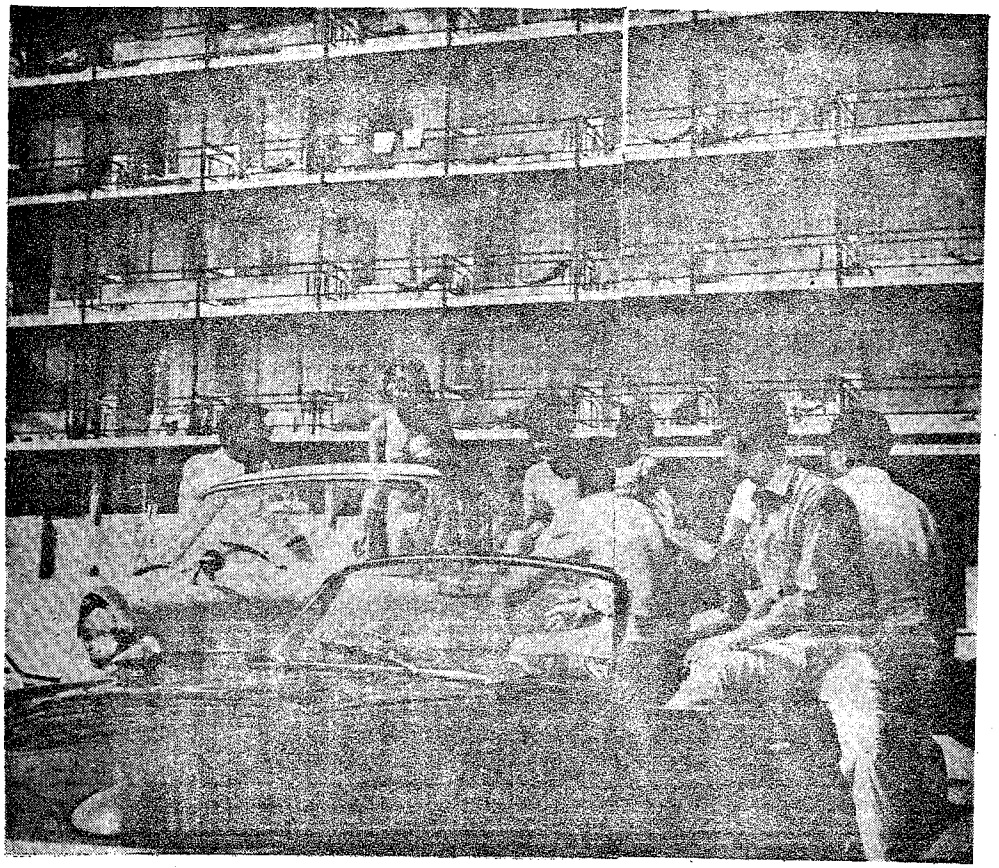

Хотел „Рубин" в курорта Дружба

На път за България през граничния пункт Калотино

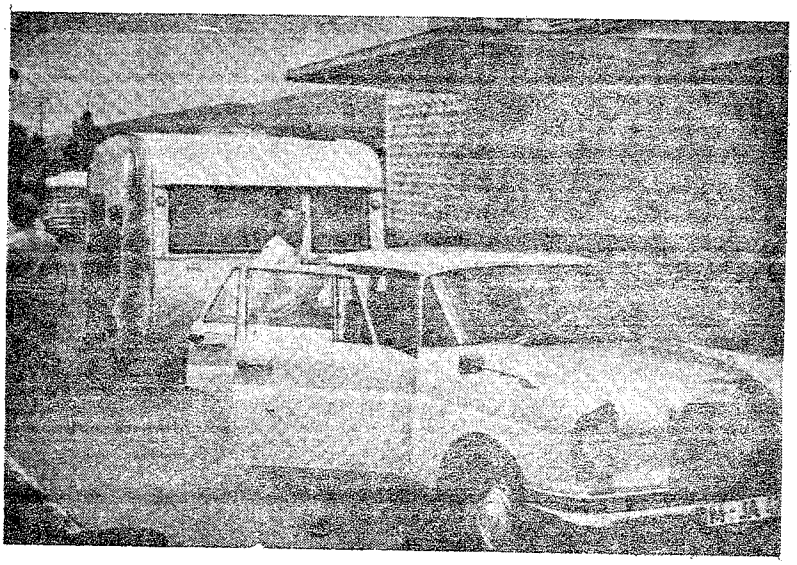

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

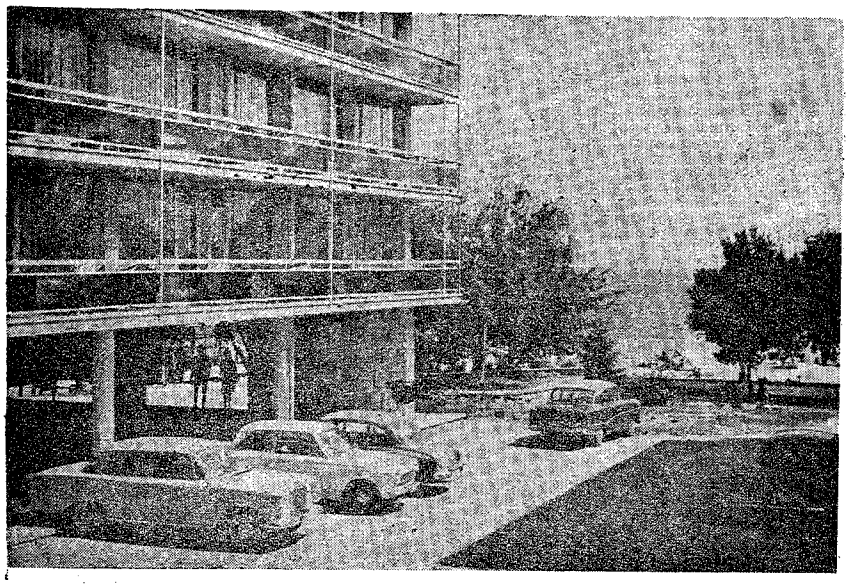

Хотел в курорта „Златните пясъци" край Варна

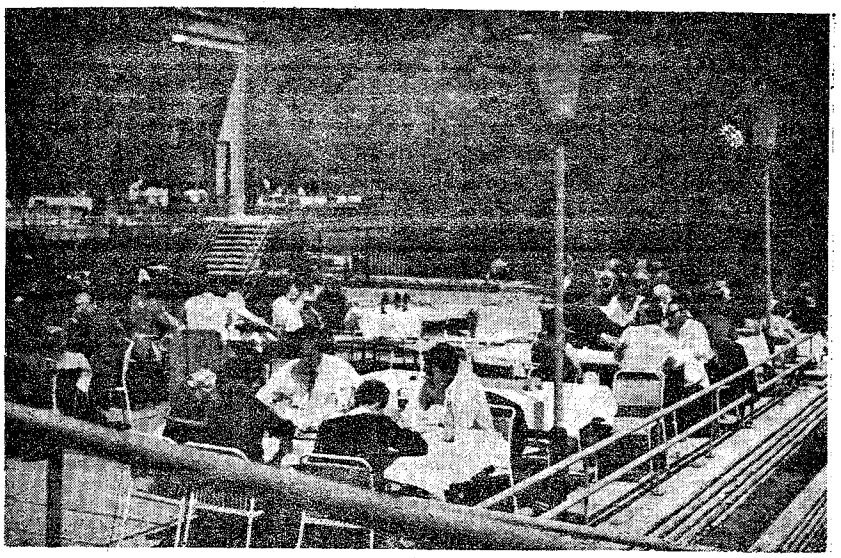

Ресторант „Лебед" на езерото в с. Панчарево край София

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Изглед от летище София

Автосервизните станции предлагат на пътниците бързи и качествени услуги

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

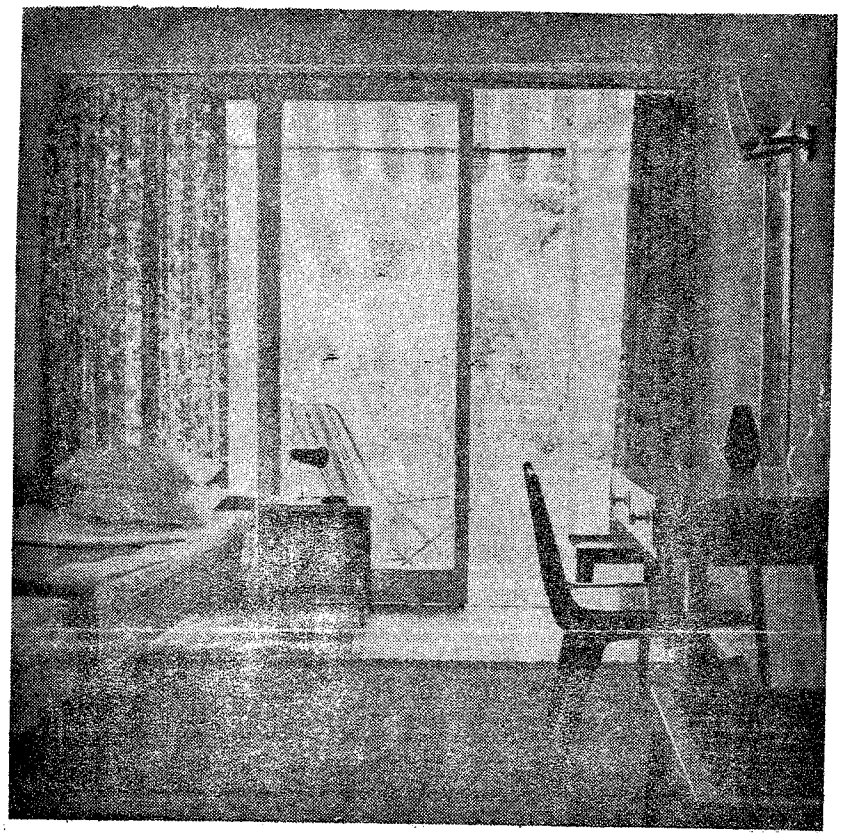

Просторни и слънчеви са спалните в курорта „Слънчев бряг"

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

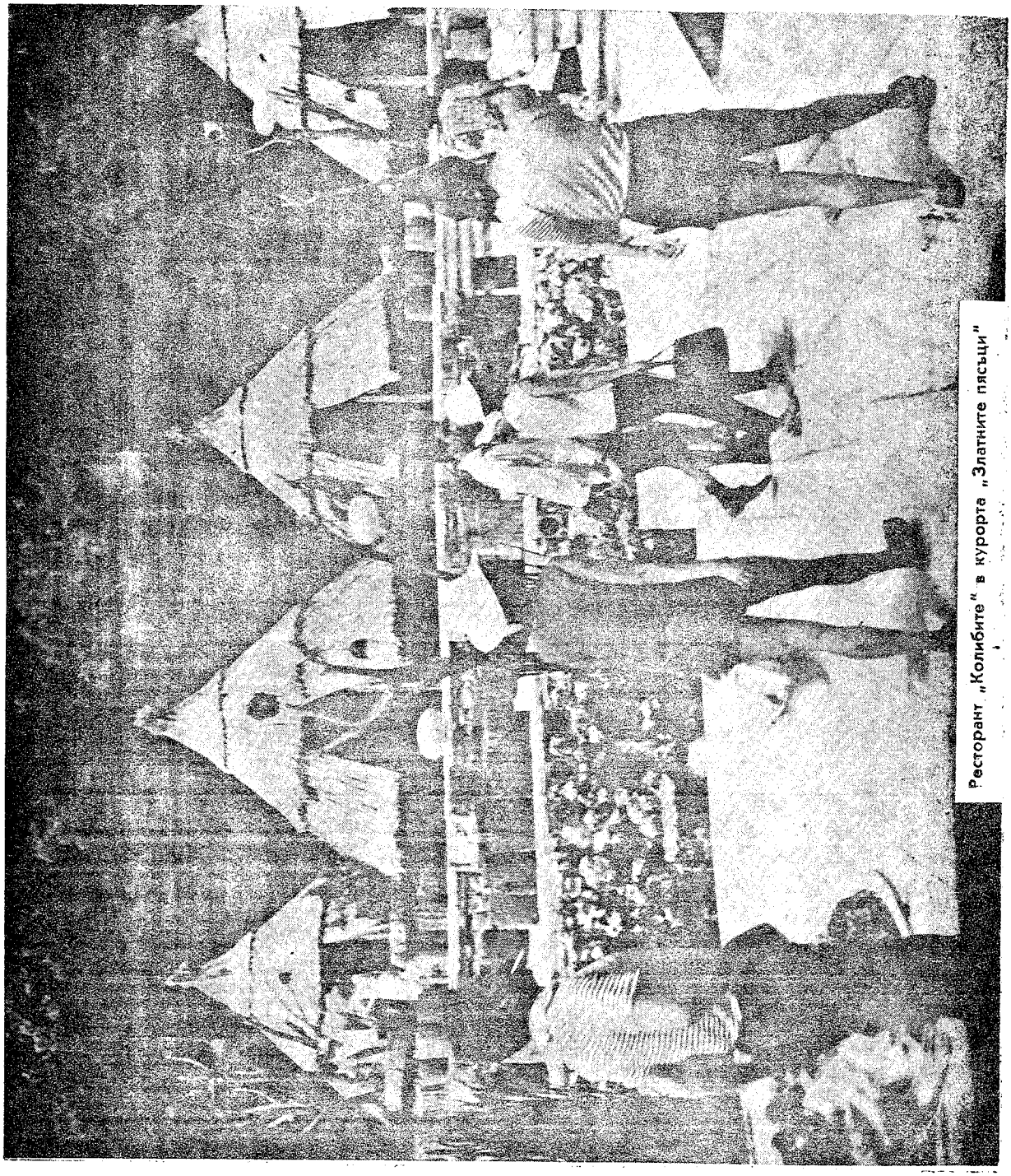

Ресторант „Колибите" в курорта „Златните пясъци"

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

БАЛНЕОЛЕЧЕНИЕ

България отдавна е известна като курортна страна. Археологическите находки от бански сгради, храмове-лечебници, нимфеуми, каптажно-оброчни плочи и др., които се откриват по българските земи, свидетелствуват за съществуването на древна балнеоложка култура още от времето на траките и римляните. В тази насока особен интерес представляват курортите Аугуста--днешният Хисар, Пауталия--Кюстендил, Сердика--София, Германия--Сапарева баня.

През последните десетилетия балнеоложката традиция, предавана още от древните народи, намери израз в модерно и организирано на научни основи балнеоложко дело. То се развива на базата на курортните богатства в съзвучие с общото здравеопазване и културно-икономическия ръст на страната.

В България са известни и изучени над 480 минерални извора с разнообразен химически състав и лечебни качества. Българските минерални води са предимно горещи с температура от 20° до 102°С /Сапарева баня/. Доста разпространени са в България и газовите радиоактивни води.

Най-ценни и с най-високо съдържание на радиоактивна еманация са Нареченските минерали води, Момин проход, Долна баня, Стрелча. Тези минерални води оказват противовъзпалително, антиалергично и стимулиращо действие при лечение на заболяванията на дишането и

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

за урегулиране на обменните и нервни процеси в организма. Поради специфичния характер на радоновите води Момин проход е профилиран за лечение на дихателни заболевания /бронхити, астма бронхиале, ларингити, трахеити/. Тук работи известният санаториум за лечение на деца, преболедували от детски паралич. В курорта Нареченски минерални бани се лекуват добре диабет, функционални нервни заболявания и др.

Други газове води са сероводородните и сулфидни минерални води Кюстендил, Сапарева баня, Видин. Видинската минерална вода е от типа на Сочи, Мацеста. Тя съдържа в значителни количества хлор, бром, йод, магнезий, а общата минерализация е 62 грама на литър. Това ѝ придава високи лечебни качества. Курортите със сероводородни води са специализирани за лечение на възпалителни и дегенеративни ставни заболявания и за лечение на отравяния с тежки метали--олово, живак, бисмут. В курорта Кюстендил на значително високо равнище е лечението на гинекорогичните заболявания и стерилитета. Комплексното физиолечение, което се прилага с минерла вода--иригации, калолечение под ръководството на специалисти-гинеколози, се оказа много резултатно. Ежегодно десетки майки се ощастливяват със създаването на свое поколение. В България видно място заемат слабоминерализираните води, като Банкя, Горна Баня, Хисар, Княжево Тези води имат малка минерализация и неголямо разнообразие на химически елементи, но са известни със своята активна реакция и добри лечебни резултати. Това се дължи на съдържанието на различните

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

микроелементи, като манган, цинк, кобалт, никел, мед, а също така и на съдържанието на органически съставки и азот.

Слабоминерализираните води оказват изразено урегулиращо действие на сърдечно,съдовата система, на стомашната и жлъчна секреция. Те улесняват изхвърлянето на отпадъчните продукти от обмяната в организма и засилват диурезата /уринирането/. Благоприятното повлияване на бъбречната функция се дължи на действието на минералната вода върху ензимните процеси в бъбреците. Тези техни качества ги правят много полезно лечебно средство да лечението на бъбречните заболявания /пясък и камъни в бъбреците, нефрити, пиелити/, а също така при заболявания на стомашно-чревните и жлъчно-черно-дробните, сърдечно-съдовите заболявания.

Курортите Хисар и Сливен са специализирани за лечение на бъбречни и стомашни заболявания. Само в Хисар санаториалните легла се превърнаха в центрове за лечение и рехабилитация на сърдечно-съдовите заболявания. През 1970 година Световна здравна организация уреди международен курс в Банкя за квалификация на лекарите от Средна Европа и други страни.

През последните години по черноморското крайбрежие се откриха различни видове минерални води: хлоридни,сулфатни, йодо-бромни и др. Някои от тях имат значителна минерализация. С това черноморското крайбрежие разширява своите лечебни и профилактични възможности. Минералните води могат да се използуват за лечение на артроревматични, нервни, сърдечно-съдови и други заболявания.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

По своя химически състав и лечебно действие българските минерални води са сходни с редица световно известни води: Меричлерската вода е идентична с водата на Карлови Вари--Чехословакия, Михайловградската с Боржоми--СССР, Момин проход с Гащайн--Австрия, и др.

България е богата със значителни ресурси от калолечебни находища с лиманна кал по Черноморието--Поморие, Тузлата,Шабла, Варненското езеро. Търсенето и прилагането на калта като лечебно средство бързо нараства. С право калолечебниците извоюваха по ефективност на лечението при заболяванията на опорно-двигателния апарат, на нервните и гинекологични заболявания едно от първите места в страната.

Напоследък влезе в експлоатация в Поморие още една калолечебница. Тя е снабдена с най-модерна техника и апаратура, която постави калолечението на съвременно, научно равище.

Изпитаните от хилядолетия балнеоложки фактори за лечение и профилактика са научно проверени от многобройни клинични и експериментални проучвания от нашите научни институти и катедри. Това дава основание на Министерството на народното здраве да развива балнеоложкото дело в България с още по-големи темпове. Създадени са множество санаториуми, рехабилитационни институти, почивни домове, балнеолечебници, курортни поликлиники, които създават най-благоприятни условия за лечение на хиляди нуждаещи се от страната и чужбина от физиолечение в многобройните балнеоложки курорти в в България.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

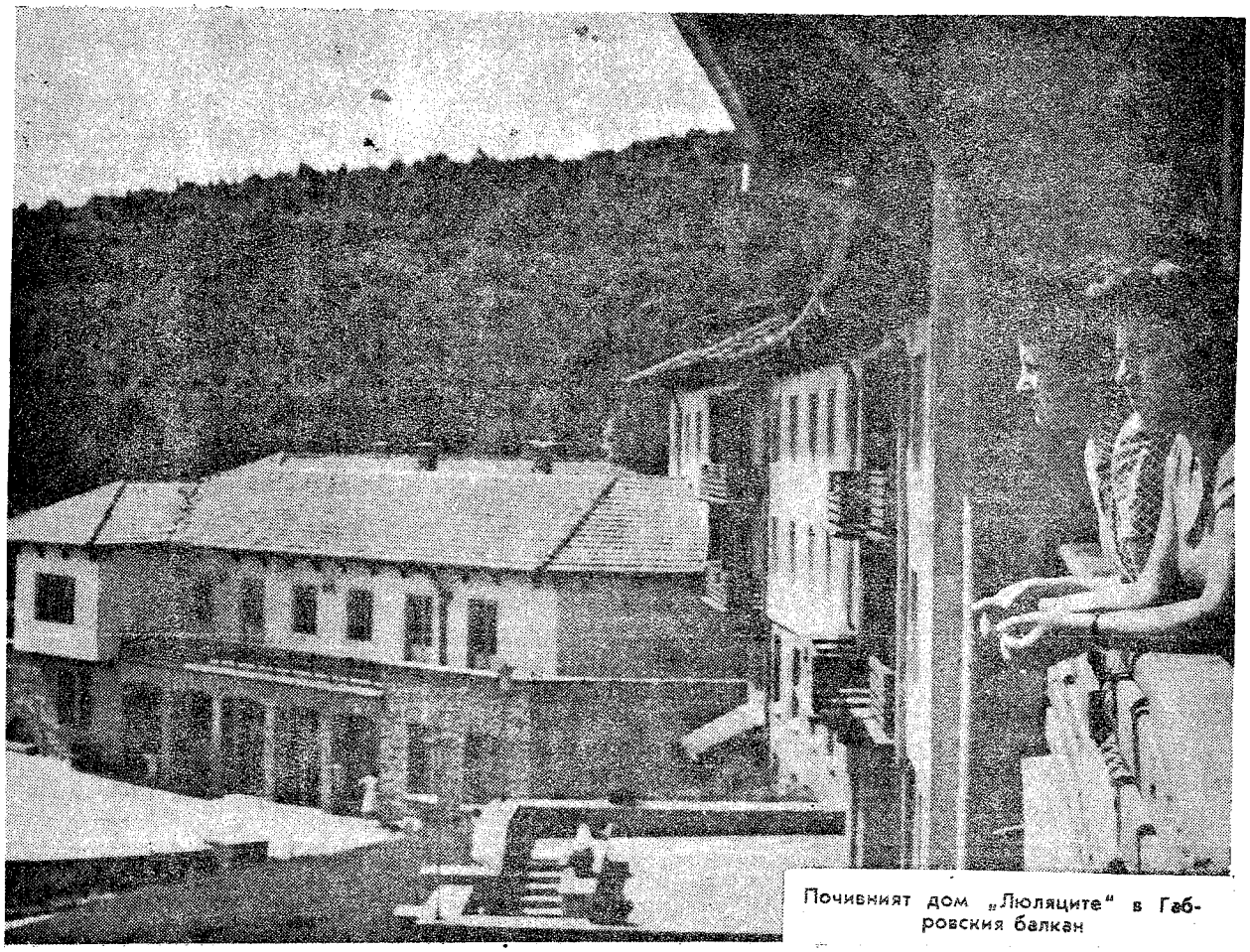

Почивният дом „Люляците" в Габровския балкан

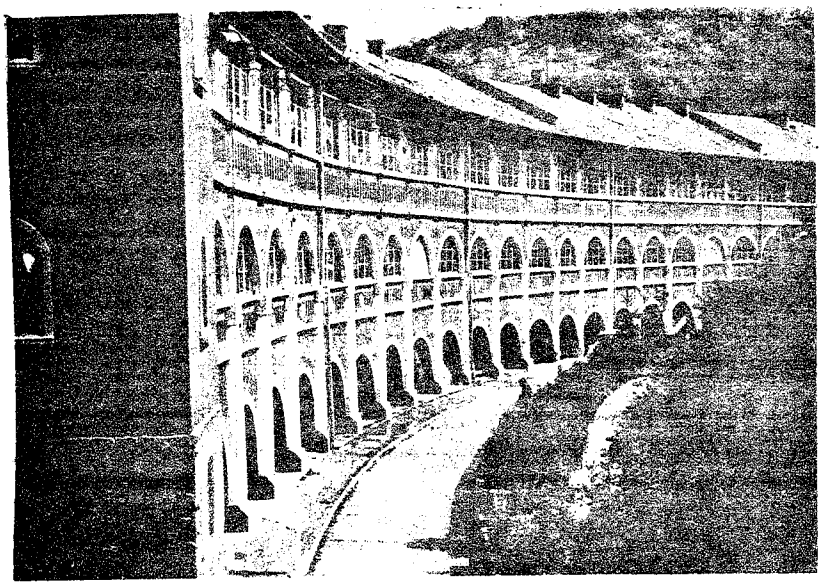

ПОЧИВЕН ДОМ
вред тишината
на Патлейна -
мястото където
е прекарал
последните си
дни великият
равноапостолен
княз Борис.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

БЪЛГАРСКА ТРАНСПОРТНА АВИАЦИЯ

Българското авиационно предприятие „Булер“ непрекъснато разширява своята стопанска дейност за извозване на пътници и стоки със специални чартърни полети до близки и далечни страни. Предприятието разполага с голям авиационен парк от най-различни типове пътнически и товарни самолети. В края на миналата 1968 година „Булер“ получи от Съветския съюз нови модели товарни самолети-гиганти „АН—12“.

Мощността на всеки един от новия тип товарни самолети се равнява на 8 дизелови локомотива, а в гигантската им „утроба“ се побират свободно два камиона. Крилата на „АН—12“ издигат във въздуха 61 000 килограма полезен товар. Цялото му огромно тяло, легнало върху три колесника с десет колела, излъчва подчертано могъщество. Голям отвор открива входа към товарната кабина с 222 кубически метра обем. На самия таван на кабината е монтиран мостови кран с товароподемност от 2 300 килограма.

Българската гражданска авиация разперва мощни здрави криле, набира съвременна, голяма скорост, дава своя голям принос за по-нататъшния разцвет на социалистическата ни родина.

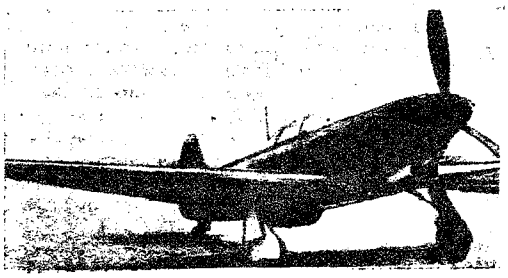

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ИВАН ВАЗОВ

Българският народ има своя многовековна история, в която се отбелязват върхове не само на политически, но и на културен възход. Нейните страници отбелязват имената на знаменитe хора, проявили се като просветители, реформатори, революционери, писатели, художници, артисти. Делата на мнозина от тях са световно известни. Българска национална гордост е и поетът Иван Вазов, един от най-крупните представители на новата българска литература, свързващ две епохи--Възраждането и времето след Освобождението.

Иван Минчев Вазов е роден на 27 юни 1850 година в живописното подбалканско градче Сопот, което по онова време разцъфтява в стопанско и културно отношение. Тук започва неговото учение, запознавайки се с тайната на буквените знаци, които тогава децата пишат на пясък. По такъв начин Вазов е пример за бързия ръст на българската култура, много от чиито представители започват развитието си при тежки робски условия, за да достигнат за няколко десетилетия до световна известност. Минал вече в модерно класно училище, той учи чужди езици, проявява влечение към литературата. Петнадесетгодищен Вазов става помощник-учител при Ботьо Петков, бащата на великия поет и революционер Христо Ботев. След това известно време се учи в Пловдив. Върнал се в родния си град, той се противопоставя на настойчивите опити на баща си да го посвети в търговията. Българският народ се готви за решителна разправа с петвековния си поробител. Младият ентусиаст участвува в революционното движение

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

и след разгрома на Априлското въстание е принуден да емигрира в Румъния. Още със започването на Освободителната руско-турска война /1877-1878/ Вазов минава Дунава и става чиновник в Свищов и Русе. След това известно време е съдия в Берковица, а после се установява в Пловдив като общественик и писател. След Съединението на Северна и Южна България бива принуден да емигрира в Русия и живее главно в Одеса. Върнал се в родината си, известно време е министър, а после до края на живота си се заминава изключително с литературна работа.

Иван Вазов почина на 22 септември 1921 година. Той остави на поколенията едно огромно художествено творчество.

Иван Вазов отразява в творчеството си трепетите и надеждите на българския народ в навечерието на Освобождението и много от неговите песни са бойни маршове за народа, готвещ се да грабне оръжието срещу своя вековен поробител. И досега с умиление се слуша песента "Панагюрските въстаници", която е звучала сред гърмежите на боя при пукота на черешовото топче. След разгрома на Априлското въстание той пише огнени стихове, в които отразява чувствата на един покрусен народ. Над всички тези чувства доминира надеждата за освобождение.

Вазов изобразява радостта от Освобождението, като пише редица стихотворения, изпълнени със сърдечност и непринудена обич.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

След освобождението Вазов заживява близко до народа, разкривайки неговите радости, тръпнейки с неговите несгоди. В стиховете му през 80-те години на XIX век се чувствуват освен широкия полет на възторга и радостта и тревогите на човека, неговите грижи и трудности. Това намира отражение в редица стихотворения, разкази, повести и др. Особено забележителни са стихотворенията му от цикъла "Епопея на забравените". Под сияещ поетически ореол в тях се явяват герои от началото на Възраждането до Освобождението. Тези негови творби вдъхновяват борческите сили сред народа, върху които ляга задачата да доведат докрай делото на народното освобождение. През 80-те години Вазов написва и няколко поеми, между които с най-голяма художествена сила изпъкват "Грамада" и "Загорка". В тях по майсторски начин се разкрива народната съпротива срещу чуждия поробител и неговите домашни помагачи. Забележителни са и белетристичните произведения на Вазов, писани по това време. В някои от тях, като "Митрофан и Дормидолски", "Кандидат за хамама", се критикуват политическите нрави. Особено интересни са произведенията, в които той рисува образи от навечерието преди Освобождението--"Хаджи Ахил", "Чичовци". Тук оживява една залязла действителнист с нейните тревоги и грижи. Героите от повестта "Немили-недраги" разкриват борческия патос на една героична епоха и показват на поколенията, че само хората от народа са способни за истински жертви в името на свободата. Най-крупното му произведение, романът "Под Игото", е

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

широка епопея на българското националноосвободително движение, картина на цялостния народен живот в един важен исторически момент "Под игото" вдъхновява редица поколения в борбата, завещавайки им примера на героичното минало. Няма по-известна книга сред народа от този роман и едва ли ще се намери грамотен човек в България, който да не е прелиствал много пъти страниците ѝ, за да се възхищава от чудните картини на живота, които се редуват една след друга. В романа диша българският живот, вижда се родния пейзаж, с най-разнообразните му багри през цялата година. Животът е показан чрез цялото му разнообразие--с семейството, в училището, на обществени места, сред трудовите хора, в борбата. В него се разкрива целия ентусиазъм около подготовката на Априлското въстание, показват се силите, които ще участвуват във великото събитие. Въстанието е общонародно дело, в което всеки участвува според силите и възможностите си. Макар да не успява в борбата, народът е морален победител. Непримиримата борба се разкрива с цялата си суровост. От една страна е народът, а от друга неговите изедници чорбаджиите и турците, които Вазов изобразява с еднаква ненавист. А с каква задълбоченост и вярно разбиране са разкрити човешките чувства!

Иван Вазов пише "Под игото" като емигрант в Русия. Поетът се връща в България с ръкопис на романа с голяма жажда за по-нататъшно творчество. И действително той остава верен на себе си и на народа. През 90-ти години Иван Вазов обръща погледа си към

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

съвременната действителност, като воюва срещу пошлото и недостойното. Наред със Стоян Михайловски, Алеко Константинов, Антон Страшимиров и редица други по-млади братя по перо той е един от най-ярките български писатели-критически реалисти, един от най-безпощадните изобличители на тогавашната действителност. Вазов пише стихотворения, като "Изгнаници", "Елате ни вижте!", "Керванът", "Жалбата", "Песента на фъртуната" и др., в които се чувствува не само поетът, но и гражданинът. Изразил и преди това своята вяра в безсмъртието на човешката мисъл и всепобеждаващата сила на идеите в редица свои творби, между които е и прочутото стихотворение "Не се гаси туй, що не гасне", той и сега потвърждава тази своя вяра.

През 90-те години Иван Вазов създава и някои страстно изобличаващи тежката действителност критически реалистични белетристични творби. Показателни в това отношение са "Епоха кърмачка на велики хора" и много други. Особено интересен е цикълът от разкази "Кардашев на лов", който обхваща и разобличава почти цялата тогавашна действителност. В тази действителност поетът не може да види нищо положително, освен хората от народа, които са единствените привлекателни герои. Напразно поетът търси положителен герой сред една хищна и сурова действителност. Такъв герой не съществува, поради което той не вижда друга възможност за изображение на живота освен сатирата. През 90-те години Вазов се показва като извънредно плодовит писател. Непрестанно излизат стихосбирки, сборници от

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

разкази, повести, романи, пътеписи и др. Всичко това отразява един широк свят, разкрива интереса на писателя към проблеми от обществен, политически и културен характер.

От началото на нашето столетие до края на живота си Иван Вазов продължава да твори с цялата неуморност на голямо творческо вдъхновение. Сега обаче предмет на изображение е или средновековното историческо минало, на което посвещава баладите си "Легенди при Царевец", повестта "Иван Александър" и романа "Светослав Тертер", или пък произведения, главно стихотворения, посветени на съвременни събития. Тези произведения говорят за любов към народа и омраза към неговите потисници. За чисто човешки изживявания говори и неговата интимна лирика.

Този период в идейния и творчески път на Вазов е забележителен и с активната му дейност в областта на драматургията. Драми пише още в първите години след Освобождението, но сега той е твърде активен в това отношение. Тематично те са свързани с цялото негово творчество и разкриват онази действителност, която може да се види отразена в неговата лирика и белетристика--близкото историческо минало, съвременността, Средновековието. Често пъти той преработва свои белетристични произведения, но пише и специално замислени драми. От драмите на Вазов особено значение имат "Хъшове", "Към пропаст" и др., които и досега не слизат от сцената. Вазов продължава традициите на бълг. реалистична драма, като внася в нея огромно тематично разнообразие. Твърде интересно е, че неговите

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

драматични произведения със съвременна тематика са обикновено комедиии. Този жанр дава най-големи възможности на поета да разкрие критичното си отношение към живота. Някои то комедиите му, като например "Вестникар ли", "Службогонци" и досега карат зрителя сериозно да се замисля върху редица страни от живота. Макар да не достига в драмите си равнището на своята лирика и белетрисика, и в областта на този жанр Вазов си остава един от най-значителните писатели.

Творчеството на Иван Вазов е огромен влог в българската нова литература. То се отличава с голям обхват на изображение, с богато жанрово разнообразие. Основното в него е патриотичното чувство, което намира най-богат начин на разкриване. Вазов изобразява миналото с неговата героика, трудовите и войнишките добродетели на българския народа, моралната сила на обикновените хора и пр. Никой български писател не е разкрил толкова разнообразии страни на българския бит, не е вникнал така дълбоко в цялостния живот на хората. Неговите стихотворения, посветени на природата, са химни на красотата и вечната младост. Те действуват ободряващо и оптимистично. И тук, както в интимната му лирика съществува нещо твърде топло и жизнерадостно. В природата не само поетът, но и неговият читател се чувствува като у дома си. Наред с това творчеството му е изпълнено със социален патос. Вазов има и тази заслуга към българската литература, че я обогатява с поетични форми, разработва литературния език.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Иван Вазов е една от най-крупните фигури не само в българската, но и в световната художествена литература. Дълбоко хуманен и с пътриотично сърце, той е българска национална гордост.

ИВАН ВАЗОВ

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ПАИСИЙ

О, неразумни и юроде! Поради что се срамиш да се наречеш Българин? . . . Или не са имали Българе царство и господарство? Ти, Българино, не прелщайся, знай свой род и язик. . .“

Паисий (1762)

Сто и двайсет годин! . . . Тъмнини дълбоки!
Тамо вдън горите атонски високи,
убежища скрити от лъжовний мир,
места за молитва, за отдих и мир,
де се чува само ревът беломорски,
или вечний шепот на шумите горски,
ил на звона тежкий набожният звън,
във скромна килийка, потънала в сън,
един монах тъмен, непознат и бледен
пред лампа жумеща пишеше наведен.

Що драскаше той там умислен, един?
Житие ли ново, нов ли дамаскин,
зафанат от дълго, прекъсван, оставян
и пред кандилото среднощ пак залавян?
Поличби ли божи записваше там?
Слова ли духовни измисляше сам
за във чест на някой славен чудотворец,
египтянин, елин или светогорец?
Що се той мореше с тоя дълъг труд?
Или бе философ? Или беше луд?
Или туй канон бе тежък и безумен,
наложен на него от строгий игумен?
Най-после отдъхна и рече: „Конец!
На житие ново аз турих венец.“
И той фърли поглед любовен, приветен
към тоз труд довършен, подвиг многолетен,
на волята рожба, на бденьето плод,
погълнал безшумно полвина живот —
житие велико! Заради което
той забрави всичко, дори и небето!
Нивга майка нежна първенеца свой
тъй не е гледала, ни младий герой
първите си лаври, ни поетът мрачен
своя идеал нов, чуден, светлозрачен!
И кат някой древен библейски пророк
ил на Патмос дивний пустинника строг,
кога разкривал е въз гладката кожа
тайните на мрака и волята божа,
той фърли очи си разтреперан, бляд
към хаоса тъмний, към звездния свят,
към Бялото море, заспало дълбоко,
и вдигна тез листи и викна високо:
„От днеска нататък българският род
история има и става народ!

Нека той познае от мойто писанье,
че голям е той бил и пак ще да стане,
че от славний Будин до светий Атон
бил е припознаван нашият закон.
Нека всякой брат наш да чете, да помни,
че гърци са люде хитри, вероломни,
че сме ги блъскали, и не един път —
и затуй не можат нази да търпят —
и че сме имали царства и столици,
и от нашта рода светци и патрици;
че и ний сме дали нещо на светът
и на вси Словене книга да четат;
и кога му викат: „Българино!“ бесно,
той да се гордее с това име честно.
Нека наш брат знае, че бог е велик
и че той разбира български язик,
че е срам за всякой, който се отрича
от своя си рода и при гърци тича
и своето име и божия дар
зафърля безумно като един твар.
Горко вам, безумни, овци заблудени,
със гръцка отрова що сте напоени,
дето се срамите от вашия брат
и търсите пища в гръцкия разврат,
и ругайте грешно бащини си кости,
и нашите нрави, че те били прости!
Та не вашто племе срам нанася вам,
о, безумни люде, а вий сте му срам!

Четете да знайте що в стари години
по тез земи славни вършили деди ни,
как със много краства имали са бран
и от царе силни земали са дан,
и била велика българска държава;
как свети Борис се покръсти в Преслава,
как е цар Асен тук храмове градил
и дарове пращал; кой бе Самуил,
дето си изгуби душата във ада[1],
покори Дурацо и влезе в Елада;
четете и знайте кой бе цар Шишман
и как нашто царство сториха го плян:
кой бе Иван Рилски, чийто свети мощи
с чудеса се славят до тоя ден йоще;
как се Крум преславний с Никифора би
и из черепа му руйно вино пи
и как Симеон цар угрите прогони
и от Византия приема пожлони.
А той беше учен, философ велик
и не се срамеше от своя език
и кога нямаше кого да надвива,
той пишеше книги, за да си почива.
Четете и знайте, що съм аз писал,
от много сказанья и книги събрал,
четете, о, братя, да ви се не смеят
и вам чужденците да не се гордеят . . .

На ви мойта книга, тя е вам завет,
нека се преписва и множи безчет
и пръска по всички поля и долини,
де българин страда, въздиша и гине.
Тя е откровенье, божа благодат —
младий прави мъдър, а стария — млад,
който я прочита, няма да се кае,
който знае нея, много ще да знае“.

Тъй мълвеше тоз мъж, в килията скрит,
със поглед умислен, в бъдещето впит,
който много бденья, утрини пропусна,
но пачето перо нивга не изпусна
и против канонът и черковний звън —
работи без отдих, почива без сън.

Тъй мълвеше преди сто и двайсет годин
тоз див Светогорец — за рая негоден,
и фърляше тайно през мрака тогаз
най-първата искра в народната свяст.

Пловдив, 1882

[1] Временно разстояние между написването „Царственика“ от Паисия (1762) и написване настоящото стихотворение (1882).

[1] В своя „Царственик“ Паисий при братоубийството приписва на Самуила и отцеубийство и за тия престъпления мисли, че бог прати страшните наказания нему и на държавата му.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Иван Вазов е едно от първите имена, което запомня всяко българче още преди да прекрачи училищния праг. Това е така, защото Иван Вазов е един от най-големите български писатели и специално за децата е написал много прекрасни стихотворения.

Иван Вазов е роден на 27 юни 1850 година в Сопот, в негова чест днес наречен Вазовград, до величествените южни склонове на Стара планина. Поради робските условия в родината му още младеж той отива в Румъния, където се запознава с живота на българските емигранти и революционери. У него зрее поетически талант. Първото му печатно стихотворение е „Борът", излязло през 1871 година. Историческите събития, които предшествували Освобождението на България и самото Освобождение през 1877—1878 година Вазов възпял в първите си три стихосбирки „Пряпорец и гусла", „Тъгите на България" и „Избавление".

След Освобождението на България от османско робство Вазовият талант се разцъфтява още по-богато, още по-пищно. Изпод перото на вдъхновения поет се занизват книга след книга със стихове, поеми, разкази, повести, романи. Тук на първо място трябва да назовем знаменития стихотворен цикъл на Вазов „Епопея на забравените", където той възпява такива великани от времето на борбите за освобождение, като Раковски и Левски, Волов и Каблешков, Шипченските герои. Тук трябва да назовем и повестта му „Немили-недраги", в която Вазов възсъздава същата героична епоха в безсмъртни образи. Като разкошен и вечно благоухаещ венец на Вазовото творчество за освободителната епоха е романът „Под игото", излязъл през 1889—1890 година. По високите си художествени качества „Под игото" до ден днешен е ненадминат в българската литература. Всеки образован човек у нас е чел романа много пъти. Неговите герои Бойчо Огнянов, учителката Рада, Доктор Соколов, бай Мичо Бейзадето, Кака Гинка и много други остават вечно живи в съзнанието ни.

Вазов твори половин век — до 1921 година, когато той почива. Пламенен патриот, Иван Вазов възпява в звънки стихове красотите на българската земя, трудолюбието на българския селянин, храбростта на българина.

Аз съм българче свободно,
в край свободен аз живея,
всичко българско и родно
любя, тача и милея.

Аз съм българче, расна
в дни велики, в славно време,
син съм на земя прекрасна,
син съм на юнашко племе.

ПЕСЕНТА НА СИНЧЕЦА

Малко цвете съм в полето,
аз съм синия синчец,
любя въздуха, небето,
кича полския венец.

Кат небето се синее,
ако ситно и да съм,
с мойта хубост хубавея
всяка нива, слог и хълм.

Аз съм синчец, аз съм радост,
бодил по мен не расте,
аз съм просто като радост.
Аз съм мило кат дете.

Бог самичък ме посея
и поля ме да раста,
на свобода аз живея,
на простора си цъфтя.

Малко цвете съм в полето,
аз съм синия синчец,
любя въздуха, небето,
кича полския венец.

1882, Хисар

АЗ СЪМ БЪЛГАРЧЕ

Аз съм българче и силна
майка мене е родила;
с хубости, блага обилна
мойта родина е мила.

Аз съм българче. Обичам
наште планини зелени,
българин да се наричам —
първа радост е за мене.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ХРИСТО БОТЕВ

Хаджи Димитър

Жив е той, жив е! Там на Балкана,
потънал в кърви, лежи и пъшка
юнак с дълбока на гърди рана,
юнак във младост и в сила мъжка.

На една страна захвърлил пушка,
на друга сабя на две строшена;
очи тъмнеят, глава се люшка,
уста проклинат цяла вселена!

Лежи юнакът, а на небето
слънцето спряно, сърдито пече,
жътварка пее нейде в полето,
и кръвта още по-силно тече!

Жътва е сега... Пейте, робини,
тез тъжни песни! Грей и ти, слънце,
в таз робска земя! Ще да загине
и тоя юнак... Но млъкни, сърце!

Тоз, който падне в бой за свобода,
той не умира: него жалеят
земя и небо, звяр и природа,
и певци песни за него пеят...

Денем му сянка пази орлица
и вълк му кротко раната ближи;
над него сокол, юнашка птица,
и тя се за брат, за юнак грижи.

Настане вечер — месец изгрее,
звезди обсипят сводът небесен;
гора зашуми, вятър повее —
Балканът пее хайдушка песен!

И самодиви в бяла премена,
чудни, прекрасни, песен поемнат —
тихо нагазят трева зелена
и при юнакът дойдат, та седнат.

Една му с билки раната върже,
друга го пръсне с вода студена,
трета го в уста целуне бърже, —
и той я гледа — мила, засмена!

„Кажи ми, сестро, де — Караджата?
Де е и мойта вярна дружина?
Кажи ми, пък ми вземи душата, —
аз искам, сестро, тук да загина!“

И плеснат с ръце, па се прегърнат,
и с песни хвъркнат те в небесата —
летят и пеят, дорде осъмнат,
и търсят духът на Караджата...

Но съмна вече! И на Балкана
юнакът лежи, кръвта му тече —
вълкът му ближе лютата рана,
и слънцето пак пече ли — пече!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

БЕЗСМЪРТНИЯТ БОТЕВ

Върху тъмния фон на българското минало се отразява внушителната фигура на един човек, на един великан на духа, на един жрец на красотата, близък по време до нас, но вече легендарен: Ботев, неукротимият бунтовник, певецът на бунта за националното освобождение на България. Това бе новият пророк, дошел сред кървите, бурите и нощите на едно робско време да възвести царството на правдата и свободата.

Дух борчески преизпълваше неговото битие. Дух на свръхчовек! И колко близък е той до своя род, до неговите вопли, тежнения и идеали! Неговият романтичен идеализъм бе тъй реален, тъй верен и мощен, тъй общочовешки и тъй национален!

Ботев е непосредствено отражение на расовия гений в всичката негова първичност - смел, горд, без вериги. Неговият гений е абсолютен, идеален в своята същина.

Ботев е не само рожба на епохата, но едновременно гениалните му заложби и всестранната му даровитост направиха от него най-пълното и ненадминато по своята цялост и красота въплъщение на тази епоха.

Венецът на цялата обществена и творческа дейност на Ботев е неговият подвиг при Козлодуй, при Веслец и на Балкана, където той осъществи на дело хайдушките си блянове и копнежи, блестящо озарени в цялата му, недостигната досега от друг българин по замах, сила и художество, поезия.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Той пееше за земята, за нейните хора, недостижим в общочовешкия си устрем, ненадминат в динамиката на своята песен. Ботев бе възраждане!

Порастнал всред дивна природа, гдето всяка скала, всеки шубрак, всеки връх и вечно лазурното небе му шепнеха за свобода, Ботев не е могъл да гледа спокойно примирението на своя брат, да търпи робските вериги.

И когато по-късно с чета от млади българи слезе на Козлодуйския бряг, той целуна земята. Тая целувка не бе театрален жест, а жертвен акт.

- Земя, каза той, обичам те, ти си моя скъпа, родна, мила, по-мила от жена и деца. Земя, по тебе трябва да вървят свободни люде, с глава вдигната нагоре, а не такива, които да влачат робски вериги, които да са гладни, голи, боси, с разплакани очи, с проклятия на уста...

Днес повече от всякога личността на Христо Ботев се възправя единствена и недостигната, изрязана исполински върху хаотичния фон на неговото и наше време.

Колкото повече искаме да се приобщим към неговия духовен ръст, толкова той става по-недостигаем за нас, които не познаваме страданията и горчивините, съпътствували го в житейския мир!...

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

МАРТЕНИЦИ

Наближи ли месец март, магазините във всеки град, във всяко село и в най-малките кътчета на България добиват весел вид. Някакъв магьосник е махнал с чудодейна пръчица, за да промени подредбата им--пъстри мартеници, коя от коя по-хубави, красят витрините. Бели и червени, направени от вълнен или копринен конец, те радват окото със своята красота, разнообразие и пъстрота. До закачливите пискюлчета виси миниатюрна бъкличка, шарена стомничка, засмяно момченце или момиченце, пъстра чиния, цигулчица, щъркелче, самолетче и какво ли още не. Всичко онова, което е хрумнало на художника и което е красиво, е намерило място до малката червено-бяла мартеничка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Този отколешен народен обичай е присъщ само на балгарския народ. На 1 март, когато пролетта вече напира, всички българи--млади, стари, жени, мъже или деца--закичват дрехите си с тези весели предвестници на пролетта.

Мартениците се носят през целия месец март--дотогава, докогато този, който ги носи, види цъфнало плодно дръвче или пък съзре във висините устремния порив на лястовица или щъркел.

Прието е мартеници да се подаряват на всеки, когото обичаме. С тях закичваме децата си, любимите си, приятелите си, близките и хората, с които работим и дружим. В този малък подарък са синтезирани нашите най-добри чувства и пожелания за здраве, успехи и щастие.

А децата от селата, освен другарчета и близките си, обкичват с мартеници и малките агънца, и теленцата, и овощните дръвчета, и....

Роден сред китното Средногорие още в дълбока древност, този български народен обичай е запазен и до наши дни.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School